

Länsstyrelsen
Stockholm

Årsredovisning 2021

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Foto omslag: Mostphotos.

För mer information kontakta

Länsstyrelsens avdelning för verksamhets- och ledningsstöd

Tfn: 010-223 10 00

Utgivningsår: 2022

Diarienummer: 111-79602-2021

ISBN: 978-91-7937-151-7

Du hittar rapporten på vår webbplats www.lansstyrelsen.se/stockholm

Innehåll

Landshövdingen har ordet	4
Om årsredovisningen	6
Årsredovisningens kapitelindelning	6
Om resultatredovisningen	6
Om Länsstyrelsen	9
Strategisk styrning och planering	9
Intern styrning och kontroll	10
Organisation	10
Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter	12
Resultatredovisning	15
Myndighetsövergripande redovisning	16
Redovisning av verksamhetsområden	29
Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor	37
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	45
Hållbar samhällsplanering och boende	51
Energi och klimat	59
Kulturmiljö	65
Samhällsskydd och beredskap	71
Naturvård och miljöskydd	78
Areella näringar	94
Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera	105
Övrig redovisning	112
Året i siffror	120
Finansiell redovisning	133
Resultaträkning	133
Balansräkning	134
Anslagsredovisning	136
Tilläggsupplysningar och noter	138
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen	159
Bilagor	160
Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen	160
Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen	162
Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen	164
Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning	164

Landshövdingen har ordet

År 2021 blev året då vi fortsatte att hantera en pandemi vid sidan av verksamheter som i stor utsträckning kunde återgå till ordinarie arbete. Pandemin fortsatte dock att påverka myndigheten, allt från att fysisk tillsyn fick utföras digitalt till att personal flyttats över till att hantera exempelvis tillsynen enligt den så kallade pandemilagen. Det är därför ingen enkel uppgift att summera 2021 eller för den delen en sådan varierande verksamhet som Länsstyrelsens.

I arbetet med hanteringen av pandemin har Länsstyrelsen fortsatt att vara en sammanhållande kraft i länet. För länet har även omfattande resurser lagts på att hantera de avfallsbränder som uppstod i Botkyrka kommun där osorterat byggavfall lagrats. Länsstyrelsen arbetade även aktivt under ett par veckor med att skapa akut beredskap för vidarebosättning och flyktingmottagning av evakuerade från Afghanistan. Majoriteten av de som kom till Sverige togs emot i Stockholms län. Samtliga händelser har visat på det väl fungerande samarbete som finns inom Samverkan Stockholmsregionen. Min bedömning är att den länsgemensamma hanteringen och samverkan ytterligare stärkts och än mer ökat krisledningsförmågan hos såväl länets aktörer som hos Länsstyrelsen.

Utvecklingen i landet och i länet av den grova brottsligheten är oroväckande. Inom ramen för Länsstyrelsens olika verksamheter har ett samordnat regionalt arbete initierats och en ny samverkansplattform specifikt för brottsförebyggande frågor och ANDTS-frågor bildats. Även folkhälsoarbetet inkluderas i flera av myndighetens preventionsuppdrag, exempelvis inom föräldraskapsstöd, brotts- och drogprevention samt i strategin för att förebygga och bekämpa våld.

För så väl Sverige som för länet är energi- och klimatarbetet avgörande för att nå en hållbar samhällsutveckling. Länsstyrelsens utåtriktade arbetssätt där samverkan och dialog med länets aktörer varit i fokus, och genom våra insatser för klimatanpassning, har lett till ett effektivare och mer sammanhållet arbete i länet. Med utgångspunkt i att vara en samlande kraft för en hållbar framtid kommer Länsstyrelsens klimat- och energiarbetet att stärkas under 2022.

Ett exempel på ett främjandeperspektiv avseende länets hållbara utveckling är de möten som hållits med statliga myndigheter i syfte att möta de samhällsutmaningar som pandemin gett upphov till. Denna regionala statliga kraftsamling skapade tillfällen för ökad samsyn mellan myndigheter i för länet centrala frågor, samtidigt som den bidrog till en ökad kunskap om varandras insatser och verksamheter.

Stockholm är en växande huvudstadsregion under ständig omvandling. I ett län med stora infrastrukturprojekt, ökat bostadsbyggande och en redan i hög andel i anspråkstagen mark är konkurrensen om marken hård. Omfattningen och därmed även komplexiteten i detaljplanerna har ökat i samband med lämplighetsbedömningar och avvägningar mellan olika sakfrågor och perspektiv. Det är min uppfattning att Länsstyrelsen har en betydande uppgift i att verka för en ökad samsyn inom länet och även i staten i flera av dessa frågor. Länsstyrelsens rapport *Läget i länet – Bostadsmarknaden i Stockholms län 2021*, väckte viss uppmärksamhet. I rapporten lyfter vi fram att en växande grupp människor inte kan hitta en bostad på marknadens villkor, vilket är en bidragande orsak till att många väljer att flytta från länet. Med rapporten vill vi bidra till en samsyn och till en fortsatt diskussion om vilka åtgärder som behöver vidtas för att vi ska få en fungerande bostadsförsörjning för alla som vill bo här och som främjar länets tillväxt.

Länsstyrelsen har också under året arbetat med en nysatsning i miljömålsarbetet, Miljömål 2.0, med sikte på det nya mållåret 2030 och kopplingen mellan miljömålen och Agenda 2030. Den positiva trenden med ett högt besöksstryck i naturreservaten har fortsatt och Länsstyrelsen Stockholm har antagit en regional friluftslivsstrategi som pekar ut den långsiktiga riktningen gällande friluftslivsarbetet i länet. För att stimulera livsmedelsproduktionen och företagandet på landsbygden har Länsstyrelsen medverkat till genomförandet av Ät!Stockholm 2021.

Med ökad kunskap om länet stärker vi Länsstyrelsens arbete. Länsstyrelsen genomförde och publicerade 2021 sin sjätte medborgarundersökning. Enkätundersökningen följer länsinvånarnas uppfattningar om bland annat boende, arbete, miljö, trygghet och ekonomi.

Länsstyrelsen har fortsatt att arbeta utvecklingsinriktat med att säkerställa en hög kvalitet och effektivitet i verksamheterna. Ett arbete har genomförts för att stärka myndighetens ärendehandläggning. En slutsats från det är att en ökad digitalisering av flera verksamhetsområden är en förutsättning för att kunna ta nödvändiga utvecklingskliv.

Min bedömning att Länsstyrelsen i all väsentlighet har uppnått ett gott verksamhetsresultat för 2021.

Om årsredovisningen

Syftet med detta avsnitt är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp, mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper avseende finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av delarna:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Resultatredovisning
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet **Om Länsstyrelsen** beskriver länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. **Resultatredovisningen** innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS). Den **finansiella redovisningen** innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas.

Bilaga D tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning.

Om resultatredovisningen

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag eller andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Därefter följer en redogörelse för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt en beskrivning av hur vi genomför verksamheten. Vi redovisar resultatet genom att beskriva

prestationer och effekter för att slutligen göra en bedömning av resultatet, bland annat med stöd av indikatorer. Avsnittet innehåller även en tabell med verksamheten i siffror som visar årsarbetskrafter, viss ärendestatistik och uppgifter om kostnader, finansiering och transfereringar.

Förklaring av begrepp

Nedan förklarar och definierar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande **mål** får genomslag i länet och där länsstyrelsens insatser som enskild myndighet i olika grad påverkar måluppfyllelsen. Dessa mål kan alltså vara olika verksamhetsnära, dvs de kan ha varierande koppling till de egna arbetsinsatserna.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) har länsstyrelsen tagit fram **resultatindikatorer** som ska användas som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten inom respektive verksamhetsområde. Indikatorer är mått som används i bedömning av måluppfyllelse. En indikator mäter i regel en avgränsad del av ett mål. Under året har ett särskilt uppdrag genomförts som syftar till att ta fram länsstyrelsegemensamma indikatorer. I uppdraget att ta fram gemensamma indikatorer har fokus legat på prestationer/leveranser och sådana effekter i länet som till relativt hög grad beror på länsstyrelsens eget arbete. Vi har också fokuserat på att välja ut eller ta fram relativt få och relevanta indikatorer.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat:

- svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget
- att tid och/eller kostnad för att ta fram underlaget till resultatindikatorn är för stor, eller
- att länsstyrelserna i vissa fall kan behöva samordna sig och komma överens om vilka indikatorer som bör följas över tid.

Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av myndighetens insatser inom verksamheten, i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål.

Grunder för bedömningar

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet av genomförda insatser i förhållande till verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål.

Bedömningarna motiveras med stöd av indikatorer och övriga resultatbeskrivningar. De bedömningsnivåer som vi använder är:

- **Otillfredsställande:** Resultaten når inte upp till målen eller endast i begränsad omfattning når de uppsatta målen.
- **Utvecklingsbehov:** Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen men inte i tillräcklig omfattning.
- **Gott:** Resultaten i all väsentlighet uppnår de uppsatta målen.
- **Utmärkt:** Resultaten i alla delar uppnår de uppsatta målen med god marginal.

Resultatbedömningen kan även innehålla en bedömning av **trend** och **riktning** i ett regionalt perspektiv.

Om Länsstyrelsen

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag ges av lag och förordning, samt i regleringsbrevet för anslag 5:1 Länsstyrelserna m.m eller i särskilda regeringsuppdrag. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå. Resultaten vi redovisar kan bestå av såväl prestationer som effekter på kort, medellång eller lång sikt.

Länsstyrelsen i Stockholms vision och verksamhetsidé, *Länsstyrelsen Stockholm – en samlande kraft för en hållbar framtid och att Länsstyrelsen driver utveckling för ett hållbart samhälle i en växande huvudstadsregion och ser till helheten, gör avvägningar och prioriteringar*, anger riktningen för myndighetens verksamheter. Med hållbar utveckling avses att de miljömässiga, ekonomiska och sociala perspektiven. I utförandet av myndighetens olika uppgifter och uppdrag tar vi tillvara på såväl individens som samhällets intressen i utvecklingen av länet. Länsstyrelsen är verksam inom flera olika samhällsområden och är både en tillsyns- och tillståndsmyndighet samt en kunskapsorganisation med förmågan att arbeta tvärsektoriellt i många frågor.

Strategisk styrning och planering

Inför 2020 införde Länsstyrelsen en ny styrmodell med en vision, verksamhetsidé och tillhörande strategiska mål. Inför verksamhetsåret 2022 har styrmodellen reviderats och de strategiska målen har utgått. Med revideringen uppnås en mer stringent styrning där verksamhetsplanen tydligare tar avstamp från de uppgifter och uppdrag, dvs kärnverksamheten, som myndigheten är satt att genomföra. Med kärnverksamhet avses uppgifter och uppdrag som anges i lagar, förordningar och regeringsuppdrag. I Länsstyrelsens strategiska arbete ingår att aktivt stärka helheten i verksamhetsstyrningen inklusive myndighetens samlade finansiering.

I styrmodellen ingår även strategiska planeringsförutsättningar som ger en överblick över vilka förutsättningar, så väl externa som interna, myndigheten har att planera utifrån och även att verka i. För 2022 har ett antal fokusområden valts ut där Länsstyrelsen ser behov av att kraftsamla. Inom ramen för myndighetens styrmodell ingår även ett systematiskt analys- och

uppföljningsarbete som lägger grunden för nödvändiga prioriteringar i myndigheten och viktiga effektiviseringsåtgärder.

Intern styrning och kontroll

Den interna styrningen och kontrollen ska vara betryggande och bidra till att Länsstyrelsen fullgör sitt ansvar för verksamheten utifrån de krav som finns enligt myndighetsförordningen (2007:515). Länsstyrelsen omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. En god styrning och kontroll betyder att myndigheten är väl medveten om, samt vidtar åtgärder, gällande de risker som finns i verksamheten. Processen för intern styrning och kontroll är en integrerad del av planering och uppföljning vid Länsstyrelsen i Stockholms län.

Verksamhetsrisker identifieras i samband med årets verksamhetsplanering och analyseras, hanteras samt dokumenteras i strukturerad form. Avdelningarna uppdaterar verksamhetsrisker under verksamhetsåret och förändringar dokumenteras i samband med tertiäluppföljningarna. Tertiäluppföljningarna sker i avdelningschefsforum samt i länsledningsgruppen och leder till beslut från länsledningen.

I samband med helårsuppföljningen har avdelningschefer lämnat skriftliga intyganden och redovisat en sammanfattande bedömning om den interna styrningen och kontrollen för den verksamhet de ansvarar för. Samtliga avdelningschefer bedömer att den interna styrningen och kontrollen för året är betryggande inom deras respektive avdelningar.

Bedömningen av intern styrning och kontroll lämnas i anslutning till myndighetsledningens intygande om rättvisande bild och underskrift av årsredovisningen, se nedan under Landshövdingens underskrift av årsredovisningen.

Organisation

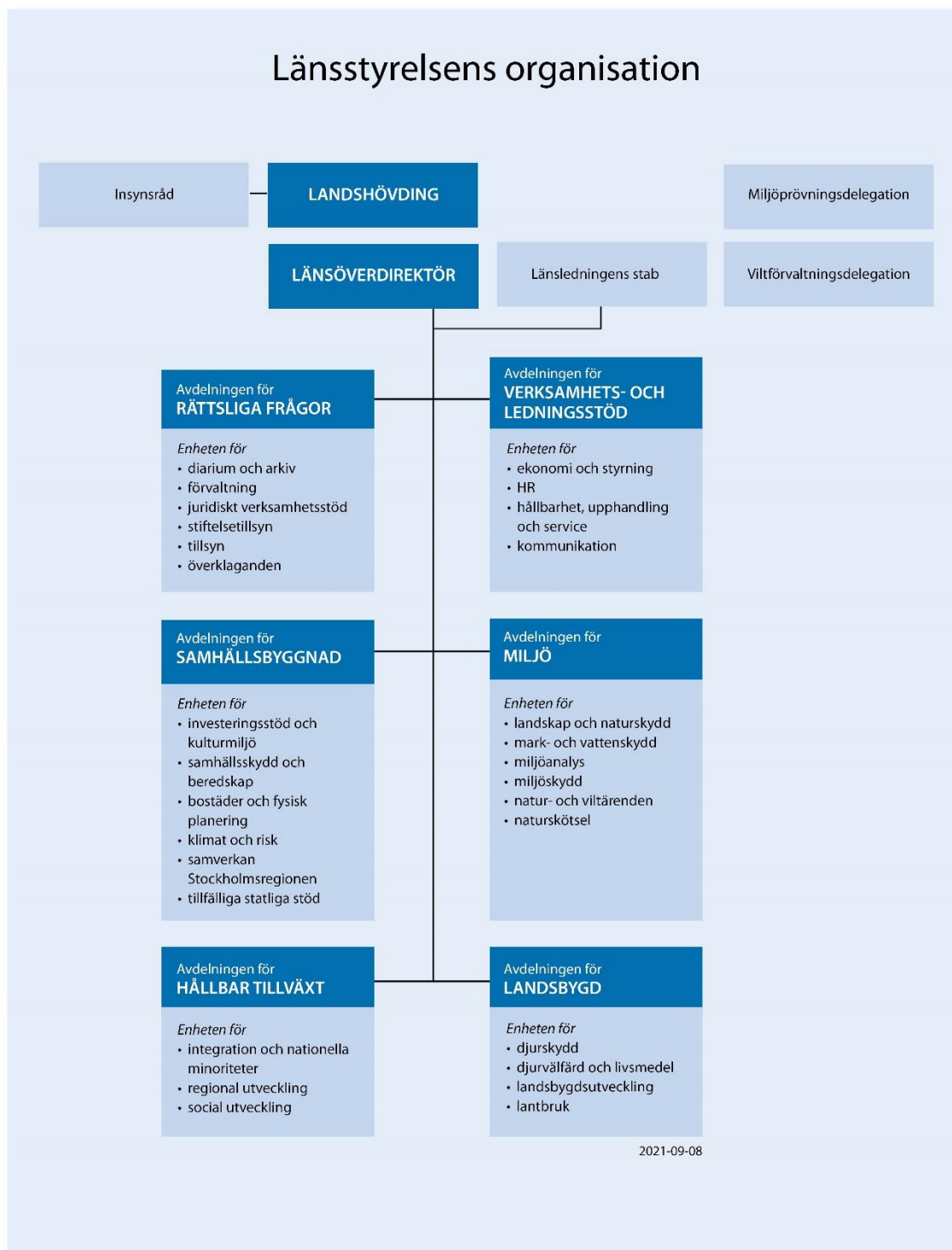
Myndighetens verksamhet delas in i sex avdelningar och en stab. Vid myndigheten finns också miljöprövningsdelegationen, som är en självständig funktion som beslutar i ärenden om miljöfarlig verksamhet enligt miljöbalken samt viltförvaltningsdelegationen som är en samverkansfunktion för frågor som rör viltförvaltningen i länet.

Landshövdingen är chef för Länsstyrelsen. Länsöverdirektören leder det dagliga arbetet och är landshövdingens ersättare. I Länsstyrelsens länsledningsgrupp ingår landshövding, länsöverdirektör och samtliga avdelningschefer samt myndighetsstrategen.

Länsstyrelsen är en enrådighetsmyndighet. Det innebär att landshövdingen svarar direkt inför regeringen och att myndigheten har ett insynsråd istället för styrelse.

För att skapa bättre förutsättningar för utveckling av verksamheten och möta myndighetens behov har den tidigare avdelningen för verksamhetsstöd under

året gått in i en ny organisation med fyra nyformerade enheter samt bytt namn till avdelningen för verksamhets- och ledningsstöd som bättre speglar avdelningens roll och uppgifter.

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av Länsstyrelsens stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Dessa är:

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning

Funktionen har till uppgift att försörja samtliga länsstyrelser med IT. Former och inriktning samt ansvarsfördelning inom ramen för samverkan regleras via den gemensamma överenskommelsen. Vårdlän för IT-avdelningen är Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för 22 myndigheter, 21 länsstyrelser samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Tillfälligt hanterar Löneservice även lönerna för Brottförebyggande rådet, Brå. Den övergripande inriktningen för Löneservice är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för funktionen Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 21 myndigheter, 20 länsstyrelser samt Fastighetsmäklarinspektionen och ska vidarebefordra samtalen till rätt person i rätt myndighet. Den övergripande inriktningen för Telefonistorganisationen är att bedriva verksamheten med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Ekonomiadministration

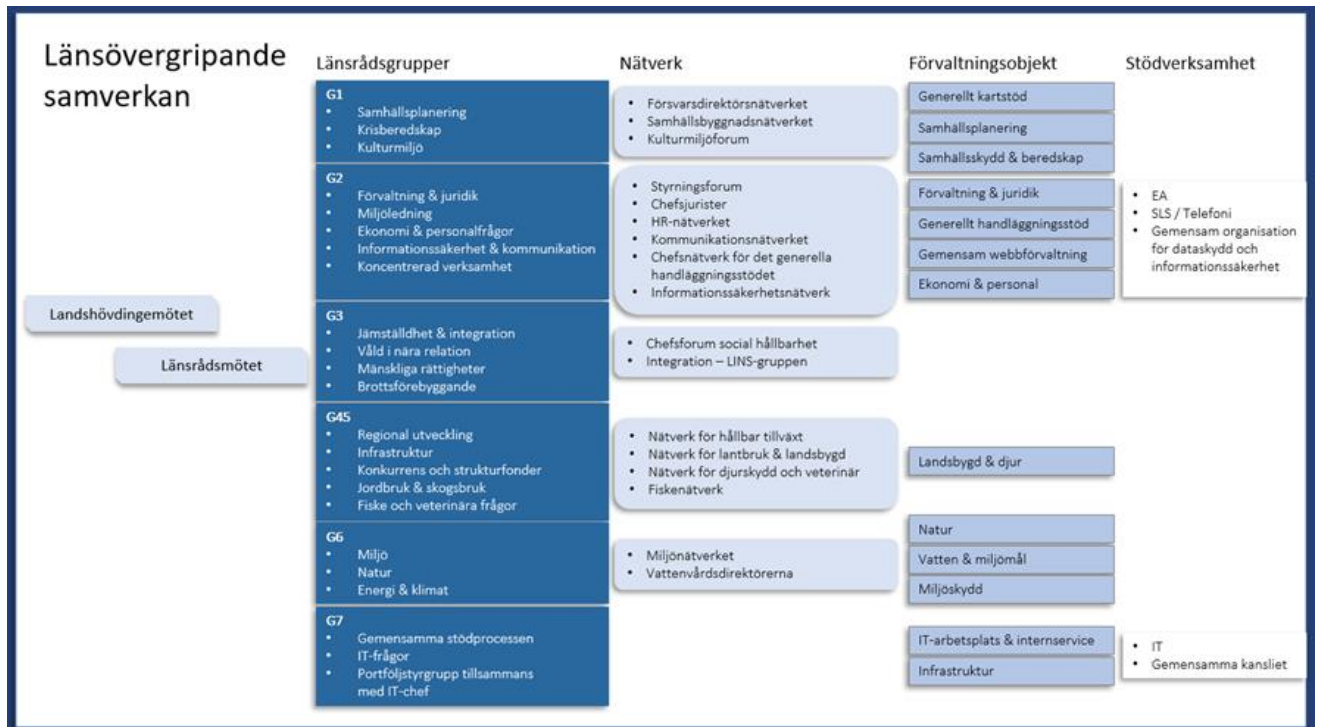
LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. LstEA äger länsstyrelsernas redovisningsmodell.

Dataskydd och informationssäkerhet

Funktionens uppdrag är att främja en god dataskyddskultur och informationssäkerhet både i det nationella perspektivet och inom varje länsstyrelse. Genom gemensam IT, gemensamma system och identiska uppdrag behöver de 21 länsstyrelserna hantera och lösa dessa frågor på samma sätt. I funktionen ingår befattningen dataskyddsombud, som är obligatorisk enligt förordningen. Vårdlän för funktionen för Dataskydd och informationssäkerhet är Länsstyrelsen i Stockholm.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliets ska i sitt övergripande uppdrag skapa förutsättningar för gemensam utveckling- och förvaltning och inom området stärka och effektivisera samarbetet. Detta genom att på länsrådets uppdrag arbeta med länsstyrelsegemensamma strukturer och styrning av utveckling och förvaltning. Värde för det gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanland.

Figur 1. Länsövergripande samverkan

För att kunna hantera länsstyrelsernas bredd av verksamhetsområden har länsråden delat in sig i 6 länsrådsgrupper och i respektive länsrådsgrupp deltar 5–7 länsråd. Varje länsrådsgrupp har ett antal nätverk knutna till sig vilka arbetar operativt på uppdrag från länsrådsgruppen. Alla nätverk har representation från samtliga 21 länsstyrelser.

Förvaltnings- och utvecklingsportfölj

För att åstadkomma en effektiv samverkan har länsstyrelserna sedan 2015 en etablerad portföljstyrning av sin utveckling och förvaltning. På en aggregerad nivå styrs den gemensamma utvecklings- respektive förvaltningsportföljen genom att planering, uppföljning och beredning m.m. sker hos Gemensamma kansliet som också utgör en portföljhanteringsfunktion. Beslut fattas därefter av länsrådsgrupp 7 som tillsammans med IT-chef utgör portföljstyrgrupp.

Förvaltningsportföljen har en förvaltningsmodell och 13 etablerade förvaltningsobjekt. Varje objekt styrs, inom ramen för sitt mandat, av en objektstyrgrupp med objektägare från såväl verksamheten som IT-avdelningen. Objekten är knutna till den länsrådsgrupp som ansvarar för verksamhetsområdet och har även koppling till ett eller flera av länsrådsgruppens nätverk.

Utvecklingsportföljens utvecklingsinsatser kopplas till en gemensam digital strategi samt en gemensam målkarta som bland annat omfattar nedanstående strategiska mål.

- Kontakten med länsstyrelserna är enkel och effektiv
- Länsstyrelserna främjar samarbete och innovation
- Länsstyrelsernas gemensamma förvaltning och utveckling är effektiv
- Förtroendet för länsstyrelserna är stort

Därutöver har länsstyrelserna alltid ett antal initiativ som måste genomföras utifrån beroenden till sektorsmyndigheters uppdrag. För 2021 är det exempelvis Samtjänst vattenbruk tillsammans med Tillväxtverket samt uppdrag samordnade av DIGG såsom Single Digital Gateway. I övrigt anpassas innehållet i de båda portföljerna utifrån verksamheternas behov.

Foto: Mostphotos.

Resultatredovisning

Länsstyrelsens resultatredovisning är indelad i fyra avsnitt: myndighetsövergripande redovisning, redovisning per verksamhetsområde, övrig redovisning och året i siffror.

Myndighetsövergripande redovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	546,4	466,8	449,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	380,3	325,6	300,7
Antal årsarbetskrafter män	166,1	141,3	148,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	90 024	81 265	64 883
Antal beslutade ärenden	95 589	78 185	64 819
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2 954	3 555	3 109
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	665 108	583 909	548 902
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	833 092	1 803 295	1 438 561

Kommentar till tabellen Nyckeltal Verksamhetsöversikt

Antalet årsarbetskrafter har ökat mellan 2020 och 2021 vilket till övervägande del beror på de tillfälliga uppdrag med LOK-stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran, omsättningsstödet samt tillsyn på grund av pandemilagen, som Länsstyrelsen som ett av sju koncentrationslän genomfört.

Ökningen av inkomna och upprättade ärenden 2021 i jämförelse med 2020 är drygt 8 800 ärenden. Förklaringen till det ökade antalet ärenden är ansökan om omsättningstöd. Det inkom drygt 15 000 ansökningar 2021 i jämförelse med 4 145 ärenden 2020. Däremot var antalet LOK-ärenden lägre, drygt 6 700 i jämförelse med 17 000 ärenden 2020.

Verksamhetskostnaderna följer i stort sett utvecklingen av årsarbetskrafter. Vad gäller minskningen av lämnade bidrag är det lönegarantiutbetalningarna som minskar från en mycket hög nivå kopplat till pandemirelaterade konkurser under 2020.

Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Mot bakgrund av regleringsbrevsuppdrag 1E1 återrapporteras här Länsstyrelsens verksamhet med utgångspunkt i uppgifterna enligt 2§ förordning med länsstyrelseinstruktion (2017:868).

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Följa tillståndet i länet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Agenda 2030	Regleringsbrev
1E1 Struktur för återrapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Regleringsbrev

Nationella mål

Uppgiften att verka för att nationella mål får genomslag i länet utförs inom Länsstyrelsen på flera sätt, men betydelsen av att avvägningar görs är gemensamt för hela myndigheten. De nationella målen uppnås genom att Länsstyrelsen arbetar sektorsövergripande och samordnande, främjar länets utveckling samt bedriver tillsyn, kontroll och tillståndsprövning. Ett tvärsektoriellt perspektiv i genomförandet av uppgifter och uppdrag ingår och med ett sådant perspektiv identifieras synergier och samarbeten mellan sakfrågor i syfte att stärka respektive verksamhet och uppnå gemensamma mål. Någon samlad uppföljning av de nationella målen sker inte, vare sig på nationell nivå eller regional nivå, något som Länsstyrelsen ser som en angelägen uppgift att utveckla. Med ökad kunskap om målens genomslag i länet kan Länsstyrelsens förmåga att formulera insatser stärkas. Nedan redovisas arbetet för några av de nationella målen.

Nationella målen om bostadsförsörjning och integration, med fokus på nyanländas och ensamkommande barns perspektiv, vävs samman bland annat i yttranden över kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning. Länsstyrelsen följer utvecklingen av nyanländas bostadssituation i länet då det finns frågor om bosättningslagens tillämpning leder till ökad segregation. Inom Länsstyrelsens samordnade preventionsstöd till kommunerna för goda uppväxtvillkor samverkar flera av de sociala hållbarhetsuppdragen så som ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel), Mäns våld mot kvinnor, integration med friluftsuppdraget samt det brottsförebyggande

uppdraget. I Länsstyrelsens arbete med skärgårdsfrågor sker verksamheten i samspel med flera andra mål i exempelvis den statliga tillväxtpolitiken.

Inom området civilt försvar, krisberedskap och skydd mot olyckor arbetar Länsstyrelsen i bred samverkan med länets kommuner, Region Stockholm, näringsliv och andra berörda aktörer för att nå de nationella målen. Genom samarbete skapas förutsättningar för samhällets robusthet.

Länsstyrelsen arbetar aktivt för att nå miljömålen vilket kräver en bred samverkan inom myndigheten men också med olika nätverk, kommunsamarbeten och samarbeten med andra regionala aktörer. En del i det arbetet har bestått av Samverkan med Region Stockholm inom ramen för de nationella friluftslivsmålen i arbetet att höja kommuners kunskap och medvetande om friluftsliv i den fysiska planeringen.

Genom arbetet med Stockholms läns livsmedelsstrategi och målen i den nationella livsmedelsstrategin har livsmedelsproduktionen och livsmedelsförsörjningen ökat sitt samarbete inom Länsstyrelsen, vilket i sin tur resulterat i att frågorna fått ökat genomslag.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

Samhället blir mer och mer sammankopplat och i en ständigt föränderlig omvärld är olika typer av samverkansformer en förutsättning för att nå samhällsnytta och att säkerställa en effektiv statsförvaltning.

Länsstyrelsens roll är att utifrån ett statligt helhetsperspektiv samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser. Uppgiften genomförs på flera olika sätt och varierar i omfattning och innehåll. Vid nationella uppdrag, som exempelvis nationella minoriteter, samordnar Länsstyrelsen även kommuner och regioner i hela landet. Samordning av och sammanhållning inom detta område där så många och olika aktörer är inblandade är en förutsättning för att arbetet med och uppföljningen av politikområdet ska fungera och löpande utvecklas.

Även 2021 har präglats av pandemirelaterat krishanteringsarbete. Länsstyrelsens roll som geografiskt områdesansvarig innebär till sin natur många kontaktytor med nationella, regionala och lokala aktörer. Länsstyrelsen har varit en sammanhållande kraft och myndighetens bedömning är att arbetet har stärkt samverkansformerna och ökat krisledningsförmågan. Coronapandemin medför konsekvenser inom en rad olika områden. Länsstyrelsen har anordnat nio möten sedan hösten 2020 för att kraftsamla statliga myndigheter i syfte att möta de samhällsutmaningar som pandemin gett upphov till. Vid dessa möten har företrädare för drygt 30 myndigheter (inklusive lärosäten) deltagit. Kraftsamlingen har skapat tillfällen för ökad samsyn mellan myndigheter i för länet centrala frågor, samtidigt som den bidragit till en ökad kunskap om varandras insatser.

Stockholm är en växande huvudstadsregion under ständig omvandling. Planeringstrycket är fortsatt högt och komplexitetsgraden i detaljplanerna

ökar succesivt. För att bidra till en effektiv samhällsbyggnadsprocess och verka för att de nationella målen får genomslag i länet har Länsstyrelsen fortsatt arbetet med tidiga planeringsdialoger tillsammans med kommunerna. Detta innebär att Länsstyrelsens rådgivande och vägledande roll när det gäller detaljplaner har utvecklats. Se vidare i kapitel Hållbar samhällsplanering och boende.

Folkhälsoarbetet är en integrerad del i flera av Länsstyrelsens verksamheter. Genom tidiga planeringsdialoger verkar Länsstyrelsen bland annat för att bistå kommunerna i att ta större hänsyn i utformningen av bostäder utifrån hälso- och säkerhetsaspekter och att barns möjligheter till lek, rörelse och samspel främjas i detaljplanerna.

Länsstyrelsen ansvarar också för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå. Inom ramen för detta har Länsstyrelsen exempelvis bildat en samverkansplattform, bestående av andra myndigheter och kommuner, specifikt för brottsförebyggande och ANDTS-frågor i länet, med syftet att gemensamt arbeta mer kraftfullt och effektivt med dessa frågor och få resultat.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

Kunskap om länet och dess utveckling är en förutsättning för att främja det. För att möta efterfrågan på regionala lägesbilder om och bedömningar av tillståndet i länet tar Länsstyrelsen regelbundet fram olika typer av kunskapsunderlag. Underlagen spänner över flera politikområden från sammanställningar om mottagandet av nyanlända och asylsökande till Länsstyrelsens uppföljning av miljö kvalitetsmålen och kartläggning över hur kommunerna arbetar strategiskt med mänskliga rättigheter.

Under 2021 publicerades löpande beskrivningar och bedömningar av utvecklingen på arbetsmarknaden och i ekonomin, med särskilt fokus på pandemins konsekvenser. En regional analysgrupp (Länsstyrelsen, Region Stockholm och Stockholms stad) initierades i samband med pandemin. Diskussionerna underlättade tolkningar av och förhållningssätt till en snabbt föränderlig omvärld, vilka både fungerade som input till Länsstyrelsens lägesbeskrivningar och som spridningskanal för myndighetens underlag och bedömningar. Även en lägesbild om social hållbarhet har tagits fram. Den beskriver utvecklingen i länet utifrån ett antal variabler kopplade till social hållbarhet. Lägesbilden är ett led i Länsstyrelsens pågående arbete med social hållbarhet i länet.

Länsstyrelsen genomförde och publicerade sin sjätte medborgarundersökning. Enkätundersökningen följer länsinvånarnas uppfattningar om bland annat boende, arbete, miljö, trygghet och ekonomi. Materialet kompletterar annan data och stärker Länsstyrelsens möjligheter att följa utvecklingen i länet, men även hur den skiljer sig åt mellan grupper och geografier. Resultaten publiceras på Länsstyrelsens webbplats i form av tabeller och promemorior. Här erbjuds även resultat på kommunnivå för

kommuner och andra aktörer att ta del av. Sammantaget stärker detta Länsstyrelsen som samverkanspartner och kunskapsproducent.

Precis som inom andra områden är tillgång till relevant och aktuell statistik på regional nivå avgörande för att följa tillstånd och främja utveckling. Länsstyrelsen följer löpande utvecklingen på statistikområdet och har under året bland annat medverkat i dialoger med Statistiska centralbyrån (SCB) om förändrad och utvecklad arbetsmarknadsstatistik. Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med utvecklingen av en mer systematisk användning och analys av data och statistik i syfte att utveckla verksamheten, bland annat genom dataverktyget Prisma.

Länet har vuxit kraftigt samtidigt som den demografiska sammansättningen förändras. Med syfte att öka den interna kunskapen om de viktigaste utvecklingstrenderna samt erbjuda jämförelser mellan länets kommuner togs ett underlag om demografi fram. Inte minst bostadsförsörjningen, en av länets mest kritiska utmaningar, står i direkt relation till den demografiska utvecklingen.

Länsstyrelsen sammanställer och bedömer årligen läget i länet avseende bostäder. Rapporten vänder sig bland annat till regering, riksdag och byggföretag men fungerar även som ett kunskapsunderlag till kommunerna och innehåller stöd och råd i arbetet med bostadsförsörjningen.

Länsstyrelsens arbete med smittskyddsrelaterade frågor behandlar mer än coronapandemin. För att kunna erbjuda aktuell rådgivning och bedriva förebyggande informationsinsatser följer Länsstyrelsen kontinuerligt läget i länet och omvärlden avseende epizootisjukdomar som fågelinfluensa, afrikansk svinpest och rabies. Se vidare i kapitel Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor.

Tillsyn

Tillsynsverksamheten bedrivs inom en mängd områden och är ett redskap för att både verka för att nationella mål får genomslag och att främja länets utveckling. I huvudsak utgörs tillsynen av två typer, dels den aktiva och direkta tillsynen, dels genom tillsynsvägledning där Länsstyrelsen bistår med kunskapsunderlag för att andra aktörer (bland annat kommuner) ska kunna bedriva en effektiv tillsyn. Redovisningen av utförda tillsynsuppgifter återfinns under respektive sakområden där tillsynen bedrivs samt i den redovisning till berörd myndighet som sker enligt länsstyrelsernas regleringsbrev.

Tillsynen är ett viktigt uppdrag bland Länsstyrelsens många uppdrag. Regelverk och lagar ger förutsättningar och ramar för hur tillsyn ska göras och vilka befogenheter Länsstyrelsens uppdrag inbegriper. Tillsynen omfattar många olika områden där regelverken och uppdragen skiljer sig åt, både till innehåll och detaljeringsgrad.

Länsstyrelsen har deltagit i det arbete som drivits av Länsstyrelsen i Västernorrland där man arbetat med tillsynsutveckling. Rapport lämnades till regeringen i maj 2021.

Inom några områden når vi inte upp till den omfattning av tillsyn som vi skulle behöva. Det är angeläget att tillsynen i hög grad inriktas mot de områden där utebliven tillsyn får störst konsekvens för samhälle och individ. För bevakningsföretag når vi inte upp till lagkravet om tillsyn vartannat år. Se vidare vår återrapportering under avsnitt Övrig förvaltning och trafikföreskrifter. Mer om tillsyn finns att läsa under respektive sakområde.

Under pandemin har tillsyn på alkohol- och tobaksområdet inte kunnat genomföras i enlighet med tillsynsplanen, främst på grund av att ett antal handläggare under pandemin arbetat med pandemirelaterad tillsyn men till största del på grund av de rådande rekommendationerna. Den verksamhets-tillsyn som ändå har utförts har skett på distans. Detta har visat sig fungera bra och därför planerar vi att även efter pandemin utföra viss tillsyn på distans. Länsstyrelserna har tillsammans i sina samverkansgrupper prövat sig fram i de olika tillsynsuppdragen för att på bästa sätt kunna utöva tillsyn digitalt.

Tillsynen enligt den tillfälliga covid-19-lagen (2021:4) har bedrivits både fysiskt och på distans. Det har funnits en nödvändighet att utöva tillsynen fysiskt för att kunna kontrollera de olika åtgärderna verksamhetsutövarna ska vidta.

Agenda 2030

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030 stödjer respektive länsstyrelse i arbetet med regleringsbrevsuppdrag 1A1 avseende Agenda 2030 och att vara regional huvudaktör i arbetet med de Globala målen. Arbetet har resulterat i fördjupad kunskap hos de deltagande regionala aktörerna om de Globala målen koppling till länsstyrelsernas verksamhet, spridning av goda exempel och tvärsektoriella arbetssätt länsstyrelserna emellan, samt en bättre omvärldsbevakning. Samordningen har även bidragit och utvecklat länsstyrelsernas förmåga att på ett samlat sätt kunnat möta och föra dialog med olika aktörer. Exempel på väsentliga insatser under året:

- Implementering av processtödet för länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030 har genomförts; tre större workshoppar med kontaktpersoner för Agenda 2030 och andra medarbetare med intresse för Agenda 2030 från de olika länen.
- Länsstyrelsegemensam konferens har anordnats för länsledningar, länsstyrelsernas kontaktpersoner för Agenda 2030, chefer och strateger som berörs av arbetet med Agenda 2030. Medverkade gjorde bland annat civilministern, Sveriges kommuner och regioner (SKR), Nationella samordnaren för Agenda 2030 och Tillväxtverket.

- Tematiska föreläsningar har hållits utifrån fokusområdena i regeringens handlingsplan för Agenda 2030, bland annat utifrån temat kommun/region.
- Kommunikationsinsatser har genomförts, exempelvis nyhetsbrev om Agenda 2030 och utveckling av den gemensamma samverkansytan för Agenda 2030.
- Samverkan och dialog har skett med andra aktörer såsom Nationella samordnaren för Agenda 2030, Globala Sverige (projekt som drivs av FN-förbundet och SKR), SCB och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Länsstyrelserna finns även representerade i GD-forum, där svenska myndigheter samverkar för att uppnå de globala målen, och dess operativa arbetsgrupp.

Länsstyrelsens arbete med Agenda 2030

Agenda 2030-målen har integrerats i flertalet av Länsstyrelsens strategier, styrdokument och rapporter. I flera av Länsstyrelsens samverkansplattformar och externa kommunikationsinsatser har Agenda 2030-arbetet haft en roll. Miljömålen utgör den miljömässiga dimensionen av Agenda 2030 i Sverige. Länsstyrelsen har arbetat med en nysatsning i miljömålsarbetet, Miljömål 2.0, med sikte på det nya målåret 2030.

Länsstyrelsen har även fortsatt med att förbättra och förenkla arbetet med att integrera Agenda 2030 i myndighetens olika verksamheter. En förväntad effekt av det interna arbetet är att medarbetarna i sina uppdrag ska göra kopplingen till Agenda 2030 och dess mål. Ett flertal olika kunskapshöjande insatser för medarbetare som arbetar med Agenda 2030 på respektive länsstyrelse har genomförts i samarbete med andra länsstyrelser, bland annat en större konferens, en serie tematiska föreläsningar och en kompetensinsats för kontaktpersoner för Agenda 2030 vid respektive länsstyrelse.

Länsstyrelsen har genomfört en regional nätverksträff, i samarbete med Lokala Sverige, för att undersöka hur kommunerna i länet har arbetat med Agenda 2030 generellt och särskilt under pandemin samt hur myndigheten kan stödja kommunerna i deras fortsatta hållbarhetsarbete. Målet var att samla och samverka med nyckelaktörer i länet i syfte att främja arbetet med Agenda 2030.

Ett resultat av det regionala arbetet har varit ökad kunskap om de globala målens koppling till länsstyrelsernas verksamhet. Respektive sakområde har därigenom lyft de globala målen i sina forum, och vår bedömning är att det lett till ett ökat samspel mellan de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet.

Integrering av sektorsövergripande områden

Enligt länsstyrelseinstruktionen ska Länsstyrelsen verka för att ett antal sektorsövergripande områden integreras i verksamheten. Områdena omfattar bland annat jämställdhet, konsuppladad statistik, barnperspektiv,

tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa och att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion
1C3 Förenkla för företag	Regleringsbrev

Jämställdhet och könsuppdelad statistik

Länsstyrelsens interna arbete med jämställdhetsintegrering tar sin utgångspunkt i länsstyrelseinstruktionen och den regionala strategin *Ett jämställt Stockholm – Länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2021–2026*. Även detta år har präglats av pandemin och där insatser kopplade till jämställdhetsintegrering har gjorts digitala för att anpassas till samhällsutvecklingen och gällande rekommendationer.

Flera medarbetare har deltagit i Sveriges största jämställdhetskonferens, Forum jämställdhet, samt fått ta del av ytterligare insatser med verksamhetsanpassad information och kunskap. Genom särskilda möten för chefer har dessa tagit del av information om jämställdhetsintegrering och den framtagna länsstrategin för jämställdhetsintegrering. Sammantaget har utbildnings- och informationssatsningarna rimligtvis medfört att deltagarna har fått en bättre förmåga att integrera jämställdhetsperspektivet i sitt arbete på myndigheten.

Länsstyrelsen har tagit fram nya riktlinjer för distansarbete. Riktlinjerna är baserade på olika kunskapsunderlag, däribland samtal med chefer och medarbetare. Genom dialoggrupper i workshopen ”Flexibilitet i det nya normala”, diskuterades bland annat TCOs rapport ”Livspusslet under coronapandemin” där jämställdhetsaspekten tydligt lyfts och vikten av att ha riktlinjer som baseras på en bra analys av hur kvinnor och män kan påverkas

på olika sätt av distansarbete. Dessa diskussioner förmodas ha bidragit till ett välavvägt beslut och förhållningssätt till arbete på distans framöver.

Länsstyrelsen arbetar med att utveckla arbetet med att genomgående analysera och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund, och i samarbete med Statistiska centralbyrån, som på sin webbplats ger myndigheten och länets aktörer tillgång till regional statistik inom viktiga jämställdhetsområden. Några exempel på Länsstyrelsens publikationer och arbeten med könsuppdelad statistik som tagits fram i år i enlighet med länsstyrelseinstruktionen § 5.2 är:

Läget i länet – arbetsmarknad och ekonomi samt Covid -19 – Nulägesbeskrivning arbetsmarknad och ekonomi, är statistiska sammanställningar och analyser av den regionala arbetsmarknaden och den allmänekonomiska utvecklingen, primärt för externt bruk. Dessa har utkommit under två tillfällen i år. Statistiken redovisas och analyseras primärt efter bakgrundsvariablerna kön, ålder och inrikes/utrikes födda.

Läget i länet – social hållbarhet, är statistiska sammanställningar och analyser av den sociala hållbarheten i länet, primärt för internt bruk. Statistiken hjälper till med analysen i våra uppdrag på avdelningen. Den täcker bland annat variabler om arbetsmarknad, inkomst, utbildning, hälsa, boende, tillit, trygghet och deltagande. Statistiken redovisas och analyseras främst efter bakgrundsvariablerna kön, ålder och inrikes/utrikes födda.

Ytterligare resultat och prestationer redovisas i enlighet med regleringsbrevets uppdrag C7, i särskild ordning, till Arbetsmarknadsdepartementet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid länsstyrelserna. Under rådande pandemi har arbetet med könsuppdelad statistik i myndigheternas ärendesystemet försenats. Länsstyrelserna har dock fattat ett gemensamt beslut om ett utvecklingsprojekt för sakområdet jämställdhet. Projektet ska resultera i en vidareutveckling av statistiken och av ärendesystemet.

Barnrätt

Länsstyrelsen har under flera år arbetat med barnrättsfrågor internt. När barnkonventionen blev lag (2018:1197) vid årsskiftet 2020 blev det tydligt att det arbetet behövde växlas upp och vidareutvecklas. En utbildning planeras för berörda verksamheter för att stärka tillämpningen av barns bästa. Ett flertal interna kommunikationsinsatser har genomförts inför utbildningens start 2022.

För att stärka kunskaperna om barnrättsfrågor har myndigheten producerat podcasten Snacka om barnrätt som täcker in samtliga rättighetsfrågor och jämställdhet. Den berör bland annat rasism och mobbing, en skola för alla samt barn och miljö. Podden vänder sig i första hand externt och sedan start har 2 400 personer tagit del av den.

För att stärka den interna kunskapen kring social hållbarhet kopplat till översikts- och detaljplanering har *Metodstöd för Länsstyrelsens arbete med sociala aspekter i översikts- och detaljplanering* färdigställts. Syftet är att Länsstyrelsen i sitt arbete inom översikts- och detaljplanering ska stärka sin rådgivning gentemot kommunerna i frågor som barnperspektivet, funktionsrätt och jämställdhet.

Andra insatser som rör barnrättsfrågor är den kursledarutbildning som genomförs för yrkesverksamma, för kommuner, regionen och det civila samhället, med stöd av den webbaserade kursen Om hedersrelaterat våld och förtryck som finns på webbkursheder.se. Såväl mänskliga rättigheter som barnkonventionen ingår i utbildningen. I år utbildades 28 kursledare och i 23 av länets kommuner arbetar totalt 120 kursledare med att höja kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck.

Inom myndighetens verksamhet för djurskydd och djurvelfärd arbetar vi med tillämpningen av barns bästa. Detta görs i samband med djurskydds-kontroller och genom orosanmälningar till socialtjänsten vid misstanke om att barn far illa. Under året har 56 barn orosänmälts. Antalet orosanmälda barn har ökat från tidigare vilket beror på att familjerna där orosanmälningar gjorts har något fler barn än familjerna tidigare år.

Länsstyrelsen har givit stöd till kommunerna i deras arbete för att förebygga vräkningar av barnfamiljer. Stödet har givits i form av tips och råd om insatser för att förebygga vräkningar och ett metodstöd för vräknings-förebyggande arbete. Metodstödet presenterades på en konferens där deltagare från 12 av länets kommuner och regionen deltog.

Mänskliga rättigheter och folkhälsa

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

När det kommer till myndighetens arbete med tillgänglighets- och delaktighetsfrågor för personer med funktionsnedsättning har vi arbetat med utveckling och implementering av lagstiftningen om tillgänglighet till digital offentlig service (2018:1937). Länsstyrelsen har bland annat tagit fram en handlingsplan för tillgängliga dokument. Myndigheten uppdaterar kontinuerligt webbplatsen och säkerställer att den är tillgänglig, vilket sker i samarbete med den länsstyrelsegemensamma webbförvaltningen.

Andra exempel på utveckling av digital tillgänglighet som genomförts under året är tillgänglighetsanpassningen av Operation Kvinnofrids (OPK) webbplats. OPK är en samverkansplattform i Stockholms län som Länsstyrelsen samordnar för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel.

Inom verksamhetsområdet upphandling ställer Länsstyrelsen krav på att uppdragstagare bedriver ett arbete för att främja social hållbarhet, i vilket tillgänglighetsfrågorna ingår. Andra krav som ställs är att digitalt material

ska uppfylla standarden för digital tillgänglighet, WCAG 2.1 nivå AA, vilket även gäller för slutprodukt som ska publiceras på Länsstyrelsens webbplats.

Tillgänglighetsaspekten är central i planeringen och upprustningen av naturreservat i länet. Ett konkret exempel är arbetet med att byta ut stättor till självstängande grindar i skyddade områden. Myndigheten arbetar även med att ta fram ett program för att tillgängliggöra naturreservat där personer med funktionsnedsättning står i fokus. Inför det fortsatta arbetet har ett samråd initierats med brukarorganisationer i länet.

Mänskliga rättigheter och skyddet mot diskriminering

I samband med demokratiåret har myndigheten genomfört ett demokratisamtal. Hur stärker vi motståndskraften mot desinformation vid krishanteringen med länets kommuner kring hur mänskliga rättigheter kan integreras i arbetet med krisberedskap och totalförsvar. Länsstyrelsen bedömer att den genomförda aktiviteten innebar att kunskapen hos länets beredskapssamordnare om integrering av mänskliga rättigheter ökade. Likaså bedömer Länsstyrelsen att aktiviteten bidrog till inspiration och motivation för kommunerna att själva initiera och implementera mänskliga rättigheter i arbetet med krisberedskap och totalförsvar.

Länsstyrelsen har arbetat vidare med projektet Vidga normen i praktiken, finansierat av Europeiska socialfonden. Genom projektet har myndighetens medvetande och kunskap om begränsande normer i arbetslivet höjts.

Folkhälsa

Länsstyrelsen har uppdrag som svarar mot folkhälsopolitikens samtliga målområden och några exempel på hur olika insatser bidrar till folkhälsmålet om god och jämlik hälsa med minskade hälsoklyftor finns i årsredovisningens kapitel om Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.

Stegvis stärker myndigheten integreringen av folkhälsoperspektivet. Den avdelningsövergripande chefsgrupp som bildats har tagit fram mål för arbetet, att tydliggöra Länsstyrelsens roll som folkhälsoaktör och att samordna och integrera folkhälsoarbetet inom myndighetens olika uppdrag. Karolinska Institutet har i en utvärdering konstaterat att förutsättningarna för intern folkhälsosamordning och folkhälsointegrering stärkts, att kunskaps- och kompetensnivån ökat bland medarbetare och chefer och att betydelsen av god och jämlik hälsa lyfts i lägesrapporteringar och strategiska planeringsförutsättningar.

Förenkla för företag

Länsstyrelsens arbete utgår bland annat ifrån regleringsbrevsuppdrag 1C4. Inom Länsstyrelsens tillsynsverksamhet pågår ständigt ett arbete med att utveckla mötet mellan kund och tillsynsperson. Ett exempel är projektet Ökat kundfokus, förenkling och samsyn som Länsstyrelsen driver tillsammans med Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Inom projektet arbetar vi med bemötande, dialog, samsyn och lika bedömningar på olika nivåer i

syfte att det ska vara lätt att göra rätt för företagarna. Projektets mål är att bidra till ett ökat förtroende mellan företagare och myndigheter, en ökad regel efterlevnad samt ett stärkt företagande i länet. Projektet syftar även till att göra det lättare att starta och utveckla lantbruks- och livsmedelsföretag.

Kortare handläggningstider ger företagen en mer förutsägbar prövningsprocess. Ett effektivare arbetssätt sker genom fortlöpande översyn av informationsmaterial till företag samt av interna rutiner och mallar. Vi har tagit fram en checklista för egenkontroll för verksamhetsutövare som ännu inte är publicerad på webben.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Organisationen har en ny policy för arbetsmiljö som relaterar till villkoren för ledarskapets och medarbetarskapets förutsättningar.

Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet har två temperaturmätningar genomförts under året. Vi hade en hög svarsfrekvens vid båda tillfällena. Vid första temperaturmätningen var svarsfrekvensen 92 procent och vid temperaturmätningen i oktober var svarsfrekvensen 89 procent. De områden som vi i arbetsmiljöplanen ska fortsätta att utveckla är förutsättningar för det närvarande ledarskapet, kränkningar och trakasserier (ålder och etnicitet) samt återhämtning vid hög arbetsbelastning och balans mellan arbete och privatliv.

Under pandemin har flertalet av våra medarbetare arbetat hemma och vi har i samarbete med våra parter och i skyddsorganisationen löpande hanterat de arbetsmiljöfrågor som aktualiserats. Vi har försett hemmakontoret med utrustning för att det ska vara en fungerande arbetsmiljö som inte orsakar ohälsa. Under hösten har beslut om riktlinjer för distansarbete fattats.

Kompetensförsörjning

Personalomsättningen (avgångar och nyanställda) vid Länsstyrelsen är högre än genomsnittet för länsstyrelserna och högre i relation till de andra storstadslänen. Arbetsmarknaden för våra medarbetargrupper är god. Vi har enstaka befattningar som det är färre sökande till. Det gäller främst medarbetare inom risk och sårbarhet och informationssäkerhet.

Personalomsättning	2021 %	2020 %	2019 %
Nyanställda	15,1	12,2	17,5
Avgångna	11,2	10,8	15

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	År 2021 Antal anställda *	År 2021 Total sjukfrånvaro i förhållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	År 2021 Sjukfrån-varo 60 dagar och längre i förhållande till total sjuk- frånvaro (%)	År 2020 Antal anställda *	År 2020 Total sjuk- frånvaro i förhållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	År 2020 Sjukfrån- varo 60 dagar och längre i för- hållande till total sjuk- frånvaro (%)	År 2019 Antal anställda *	År 2019 Total sjuk- frånvaro i förhållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	År 2019 Sjukfrån- varo 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män ≤ 29 år	12,4	1,5%		8,0	1,7%		7,1	2,5%	
Män 30–49 år	87,6	1,5%	35,1%	70,9	3,1%	59,1%	76,4	4,5%	72,8%
Män 50 år ≥	71,2	1,2%		68,8	2,5%	47,0%	73,7	2,9%	46,3%
Män totalt	171,2	1,4%	22,0%	147,7	2,7%	52,0%	157,1	3,7%	61,4%
Kvinnor ≤ 29 år	31,6	1,5%		19,8	4,4%		20,6	2,4%	
Kvinnor 30–49 år	232,9	3,3%	48,5%	207,7	3,5%	40,1%	195,5	5,6%	68,5%
Kvinnor 50 år ≥	139,9	4,6%	72,8%	123,4	6,2%	74,1%	120,4	6,1%	67,2%
Kvinnor totalt	404,5	3,6%	59,5%	350,9	4,5%	56,8%	336,5	5,6%	66,9%
Samtliga ≤ 29 år	44,0	1,5%		27,8	3,6%		27,7	2,4%	
Samtliga 30–49 år	320,5	2,8%	46,6%	278,7	3,4%	44,5%	271,9	5,3%	69,5%
Samtliga 50 år ≥	211,1	3,5%	67,4%	192,2	4,8%	69,1%	194,0	4,9%	61,9%
Samtliga totalt	575,7	3,0%	55,2%	498,6	4,0%	55,8%	493,6	5,0%	65,6%

*) Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till tabellen sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har sjunkit trots pandemin. Den långa sjukfrånvaron har minskat vilket till stor del beror på ett framgångsrikt rehabiliteringsarbete. Den korta frånvaron har stadigt minskat de senaste åren vilket kan bero på att merparten av medarbetarna arbetat hemma och inte exponerats för smitta, vare sig covid-19 eller andra infektionssjukdomar. I jämförelse med snittet för länsstyrelserna ligger Stockholm lägre och minskningen är större i Stockholm än de andra storstadslänen.

Redovisning av verksamhetsområden

Länsstyrelsen i Stockholm bedriver följande verksamheter.

Verksamhet (VÄS)	Benämning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende
42	Energi och klimat
43	Kulturmiljö
45	Samhällsskydd och beredskap
50–58	Naturvård och miljöskydd
60-62	Areella näringar
70, 80-85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Foto: Mostphotos.

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i landstings- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden. Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnande som exempelvis borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på väg, skyltar och andra anordningar längs väg samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar

och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jakt-samverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skade-förebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, vilken också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Under året har länsstyrelserna hanterat nya uppdrag. Dessa omfattar tillsynen enligt lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (tillfälliga covid-19-lagen) och förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen).

Det övergripande nationella målet för *viltförvaltningen* är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socio-ekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Regionala uppgifter, uppdrag och mål

Området spannar över flera olika verksamheter inom tillsyn och tillstånd. När vi genomför våra uppdrag bidrar vi samtidigt till att uppfylla målet för den statliga förvaltningspolitiken om en effektiv och samverkande statsförvaltning. Vi har verksamhet som riktar sig till privatpersoner, bland annat lönegarantiärenden, in- och utbetalningar av deponerade medel, svenskt medborgarskap för den som är nordisk medborgare, utseende av vigselförrättare, spridning av aska och godkännande av personal inom bevakningsbranschen.

Vi är också central myndighet för internationell delgivning. Vi beslutar om lokala trafikföreskrifter och tillstånd till tävling på väg. Gentemot näringslivet ger vi tillstånd till och har tillsyn över bevaknings- och delgivningsföretag samt granskar verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättslagen (2017:630). Ärendehantering är en dominerande och viktig del av Länsstyrelsens totala verksamhet. Att denna fungerar så effektivt och rättssäkert som möjligt är därför en viktig fråga både för våra kunder och Länsstyrelsens varumärke. En god och tillräcklig tillsyn minskar risken för skada för samhälle och individ.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	69,1	49,4	57,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	47,9	34,6	37,3
Antal årsarbetskrafter män	21,1	14,9	20,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	42 635	36 079	37 220
Antal beslutade ärenden	46 077	34 804	37 416
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	910	1 350	731
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	84 550	63 696	71 510
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	646 120	1 594 622	1 232 256

Länsstyrelsen rekryterade en del visstidsanställd personal i samband med att vi startade upp pandemitillsynen i början på året. Uppdraget med pandemitillsynen har inneburit att både ärendemängden och antal årsarbetskrafter har ökat. Vidare har vi sett en stor minskning av lönegarantiutbetalningar jämfört med tidigare år vilket lett till att lämnade bidrag har minskat rejält.

Resultatindikatorer

De nationella målen och indikatorerna som berör verksamhetsområdet är övergripande. Nedan tar vi upp några indikatorer som kan bidra till att bedöma resultatet för delar av jakt- och viltvårdsområdet.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde³⁾	År 2021	År 2020	År 2019
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älg-skötselområde	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ¹⁾		80 %	81%	81%
Antal beslut om skyddsjakt på rovdjur som överklagats och slutligt ändrats i högre instans under året i relation till det sammanlagda antalet fattade skyddsjaktsbeslut under året	Rätts-säkerhet	Jakt och viltvård (218)	Platina ²⁾		0	0	0

1) Administrationssystem, Länsstyrelsen.

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

3) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Prestationer och effekter

Pandemitillsyn

Länsstyrelsen har ett uppdrag om tillsyn enligt den tillfälliga lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Det har genomförts knappt 7 000 tillsynsåtgärder, av dessa var drygt 6 000 fysiska besök. I 30 procent noterades ingen avvikelse och i 54 procent noterades avvikelser som vid påpekande åtgärdades av verksamhetsutövaren genom frivillig rättelse. Tillsynen har gett effekt i och med att många verksamheter hade brister, dessa åtgärdades efter information om avvikelserna.

Verksamheter i länets samtliga kommuner har fått tillsynsbesök. Mest tillsyn har skett i Stockholms kommun, med 39 procent av det totala antalet. Media har visat stort intresse för tillsynen, pandemitillsynsstaben och ansvariga chefer har intervjuats av en mängd olika medier, från lokala till nationella. Den mediala spridningen och Länsstyrelsens inlägg i sociala medier har varit ett medel för att informera allmänheten och verksamheter om vilka regler som gäller vid en viss tidpunkt, vilket kan antas ha bidragit till en ökad följsamhet.

Tillsyn av överförmyndare

Länsstyrelsen har tillsyn över 54 kommuners överförmyndarverksamheter i Stockholms, Uppsala, Västmanlands, Södermanlands och Gotlands län, fördelade på 28 tillsynsobjekt. Sammantaget har 22 tillsynsbesök genomförts eller påbörjats, varav 11 inspektioner varit digitala.

I majoriteten av rapporterna från tillsynsbesöken har kritik framförts mot en eller flera delar av överförmyndarens/överförmyndarnämndens verksamhet. I vissa fall handlar det om kritik mot handläggningen i enstaka akter medan det i andra fall handlar om mer allvarliga brister i verksamheten såsom långa handläggningstider.

Penningtvätt

Under året har sammanlagt 25 ärenden avslutats, varav 17 stycken genom beslut om sanktionsavgift. Ett ärende har avskrivits efter det att verksamhetsutövaren vid föreläggande om rättelse har valt att avsluta den del av sin verksamhet som faller inom Länsstyrelsens tillsyn, ett ärende har avskrivits efter att bolaget vidtagit rättelse efter föreläggande och två ärenden har avslutats efter föreläggande att vidta rättelse (enligt det nya handläggnings-sättet). Resterande fyra ärenden har avskrivits då verksamhetsutövaren upphört med tillsynspliktig verksamhet. Inga nya ärenden har påbörjats utan fokus har legat på att hantera ärenden i balans.

Flertalet av Länsstyrelsens beslut om sanktionsavgift har överklagats till domstol. Kammarrätten har i tre uppmärksammade fall gällande klock-

butiker gett Länsstyrelsen rätt i sak både gällande grunderna för sanktionsavgifterna som dess storlek. På så sätt har Länsstyrelsen varit med i utvecklingen av välbehövd praxis som saknats inom området.

Totalt har 495 vandelsprövningsärenden genererats varav 478 ärenden har kunnat avslutas. I ett ärende har Länsstyrelsen beslutat att förelägga verksamhetsutövaren om rättelse vid vite.

Bevakningsföretag

Länsstyrelsen har tillsynsansvar över 104 bevaknings- och utbildningsföretag inom bevakningsbranschen, varav fem är renodlade utbildningsföretag. Enligt lag om bevakningsföretag (1974:191) ska inspektion av företagen göras så snart det finns anledning till det, dock minst en gång vartannat år. Pandemin har haft stor inverkan på Länsstyrelsens möjlighet att uppfylla detta lagkrav.

För att kunna bedriva inspektioner under pågående pandemi har Länsstyrelsen genomfört vissa inspektioner digitalt. De digitala inspektionerna har inte möjliggjort en lika omfattande granskning som föreskrifterna på bevakningsområdet förutsätter och har inte omfattat granskning av till exempel handlingar och utrustning som förvaras på plats hos företaget. Trots de begränsningar som det digitala formatet medför bedömer vi att det har varit värdefullt att upprätthålla dialog och viss kontroll över företagen även under pandemin. Under hösten har även ett antal fysiska inspektioner genomförts enligt ordinarie rutin.

Länsstyrelsen har genomfört inspektioner av 37 företag. Av dessa inspektioner har 25 varit digitala, en har varit oanmäld och riktad mot visst verksamhetsslag medan resterande har varit ordinarie planerade platsbesök. För att uppnå lagkravet på inspektion minst en gång vartannat år skulle ytterligare 33 företag ha inspekterats.

Som en del av tillsynen har en årlig kontroll i misstanke- och belastningsregister av drygt 15 000 personer genomförts. Totalt har 176 ärenden om omprövning av godkännande för anställning hos auktoriserat bevakningsföretag inletts under året. Knappt hundra av dessa föranleddes av den årliga laglydnadskontrollen och resterande har inletts baserat på information som inkommit till Länsstyrelsen vid andra tillfällen under året. Utöver det har 99 verksamhetsredogörelser för verksamhetsåret 2020 granskats och ett företags auktorisation har återkallats efter underlåtelse att inkomma med verksamhetsredogörelse.

Länsstyrelsen har beslutat i 16 ärenden om auktorisation av bevakningsföretag. Handläggningstiden om 180 dagar nåddes till knappt 60 procent. Det har inkommit 13 nya ärenden under året. När det gäller godkännande av personal i bevakningsföretag är det ett fortsatt stort ärendeflöde. Vi fattade beslut i drygt 2 600 ärenden. Inom dessa ärenden finns lagkrav på att handlägga dessa inom två veckor vilket är uppfyllt till drygt 90 procent. Handläggningstiderna har påverkats av personalomsättning

samt att delar av personalstyrkan var utlånad till uppdraget avseende pandemitillsyn.

Delgivningsföretag

Länsstyrelsen har tillsynsansvar över elva auktoriserade delgivningsföretag. Elva verksamhetsredogörelser har inkommit och granskats. Inkomna klagomål har hanterats löpande.

Medborgarskap, spridning av aska och vigsel

Inflödet av medborgarskapsärenden har varit drygt 1 900 ärenden. Det är en ökning med drygt 300 ärenden. Det ökade inflödet har delvis berott på att när gränserna var tillfälligt stängda under pandemin ville sökanden ha dubbelt medborgarskap för att underlätta sitt resande i Norden. Ärendena har handlagts effektivt och över 90 procent har handlagts inom målet på 45 dagar.

Inom spridning av aska har vi haft ett inflöde på knappt 800 ärenden. Målet är att inom 45 dagar lämna beslut, vilket har uppnåtts i över 90 procent av ärendena.

Antal ansökningar om att bli vigselförrättare har minskat mot tidigare år. Dels på grund av att man är förordnad över en viss tid, dels också för att antalet vigselförrättare är tillräckligt i länet. Handläggningstiden om 70 dagar har uppnåtts.

Deponering

Deponeringar delas upp i nedsättning av pengar för förfallna skulder eller fordringar, deponering av medel för inlösta aktier samt deponering för hyra eller arrende. Länsstyrelsen har betalat ut deponerade eller nedsatta medel till ett värde av drygt 212 miljoner kronor. 247 ärenden har kommit in under året. Knappt 250 miljoner kronor är deponerade och finns hos Riksgälden i dagsläget.

Lönegaranti

Lönegarantihanteringen är koncentrerad till sju länsstyrelser, varav Stockholm är en. Länsstyrelsen i Stockholms län hanterar och betalar ut cirka 50 procent av all lönegaranti i Sverige. Ansvarig för att besluta om utbetalning är utsedd konkursförvaltare eller rekonstruktör och vi verkställer besluten. Vi har betalat ut lönegaranti med knappt 650 miljoner kronor (drygt 1,5 miljarder kronor 2020) till nästan 8 500 personer, vilket är en minskning med cirka 8 000 personer jämfört med 2020. Länsstyrelsens handläggningsmål gällande lönegaranti är att 90 procent av inkomna ärenden ska betalas ut inom tio arbetsdagar. Det målet har vi klarat vilket vi anser är ett gott resultat.

Lönegarantiverksamheten är svår att planera då den är kopplad till statusen för ekonomin i länet. Beroende på hur statusen är och andra omständigheter i samhället kan det gå från höga toppar av ärenden till en betydlig minskning

från månad till månad. Under året har vi sett en stor minskning mot förra året då pandemin slog till som värst för företagen.

Internationell delgivning

Som central myndighet för internationell delgivning bistår Länsstyrelsen domstolar från andra länder med att delge enskilda och företag i civil- och brottmål. I sin roll som sändande myndighet bistår Länsstyrelsen svenska domstolar och enskilda att delge personer och företag i världen genom de diplomatiska kanalerna. I denna uppgift ingår även att vägleda domstolar och myndigheter. Med personalförstärkning under året har väntetiden för handläggning minskat vilket resulterat i att Länsstyrelsen har uppfyllt både de internationella avtalen samt serviceskyldigheten enligt förvaltningslagen (2017:900).

Trafikföreskrifter

Trafikföreskrifter omfattar lokala trafikföreskrifter, sjötrafikföreskrifter, tävling på väg, överklaganden av kommunala beslut, svävarstillstånd och ärenden enligt väglagen (1971:948). Länsstyrelsen har haft ett inflöde på knappt 800 ärenden och har avslutat fler ärenden än vad som har inkommit. Ärendeinflödet består främst av olika trafikregleringar som har stor påverkan för allmänheten, framförallt avseende införande av parkeringsförbud och parkeringsavgift i villaområden.

Ur ett samhälleligt perspektiv strävar vi efter att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och miljö, vilket bland annat sker genom balanserade hastighetsbegränsningar, främjande av kollektivtrafik genom föreskrifter och dispenser, samt förbud mot störande och från miljösynpunkt olämpliga maskindrivna farkoster på vatten. Genom tillståndsgivning till idrotts-tävlingar och motionslopp av olika slag, verkar vi för friskvård och rekreation som i förlängningen kan innebära en bättre folkhälsa.

Resultatbedömning

Vår bedömning är att vi har uppnått ett gott resultat trots att vi delvis inte nått upp till vissa handläggningstider och inte heller den lagstadgade omfattningen av tillsyn för bevakningsföretag. Handläggningstiderna har påverkats av personalomsättning samt att delar av personalstyrkan varit utlånad till uppdraget avseende pandemitillsyn.

När det gäller tillsyn inom bevakningsbranschen har tillsynen begränsats med anledningen av pandemin. Överlag inom övrig förvaltning har vi kunnat hantera det stora ärendeinflödet och uppnått serviceskyldigheten. Vi samverkar med kommunerna i relevanta ärendeslag för att effektivisera genom att få in bra beslutsunderlag och vi har en bred samverkan med externa myndigheter och aktörer. Vi bidrar därigenom till det övergripande målet om en effektiv och samverkande statsförvaltning. Under året har det skett en stor minskning av lönegarantiärenden.

Foto: Mostphotos.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter samt tillsyn av hund och katt. Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för genomförande av uppdragen.

Inom delområdet livsmedelskontroll genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av livsmedel samt revision av kommunal livsmedelskontroll.

Djurskyddsverksamheten omfattar planerade kontroller som anmälningskontroller, riktade både till verksamheter där djur ingår och till

privatpersoner som håller djur. Även förprovning av djurstallar samt handläggning av tillståndsärenden ingår.

Delområdet smittskydd innehåller samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet.

Inom delområdet allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Inom delområdet foder och animaliska biprodukter genomförs bland annat kontroll riktad till verksamhetsutövare med primärproduktion av foder samt till verksamheter där animaliska biprodukter hanteras.

Ärenden inom ramen för lag om tillsyn över hundar och katter (2007:1150) är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

Många av de nationella målen inom området framgår av Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP). Samtliga myndigheter som verkar i livsmedelskedjan omfattas av NKPn och målen anger hur bland andra länsstyrelserna ska arbeta för att bidra till att de övergripande mål och uppdrag som fastställts av riksdag och regering uppnås. I NKPn finns mål för olika områden. För djurskydd finns bland andra mål beträffande riskbaserad kontroll, resurseffektivitet och effekt av kontroll och service. För foder och livsmedel inom primärproduktionen finns bland andra mål beträffande kontroll av primärproduktion.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	39,4	36,0	37,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	35,6	32,9	34,7
Antal årsarbetskrafter män	3,8	3,1	2,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	4 994	4 723	5 181
Antal beslutade ärenden	4 920	4 692	5 152
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	4	15
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	48 715	45 227	47 023
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Resultatindikatorer

I nedanstående tabell listar vi några relevanta indikatorer som är kopplade till länsstyrelsernas uppgifter, uppdrag och mål inom verksamhetsområdet.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Hur många normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) som har genomförts i förhållande till antalet anmälningskontroller	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	≥1	1:23	1:04	1:73
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ¹⁾	10 %	8,0 %	7,1 %	14,1 %
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (Mål 100 %)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	Primör ²⁾	100 %	86 %	54 %	-
Andel anmälningsärenden avslutade inom tre månader (90 dagar)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90 %	93 %	94 %	94 %
Andel kontrollrapporter för djurskyddskontroller som är meddelade inom 21 dagar	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	Platina ³⁾	90 %	81 %	86 %	88 %

1) Register, Jordbruksverket.

2) Register, Länsstyrelsen.

3) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har jämfört med föregående år, ökat andelen kontroller av livsmedels- och foderanläggningar inom primärproduktionen vilket innebär att vi i år nästan har uppnått det nationella målet. Det beror dels på att pandemin inte har påverkat kontrollerna lika mycket som föregående år, dels på en mer effektiv kontrollplanering. Vi har prioriterat att genomföra omfattande registervård av länsstyrelsernas register för livsmedelsproduktion (Primör) för att ge ett mer tillförlitligt register för uttag av kontrollgårdar, tagit fram nya rutindokument och uppdaterat de befintliga samt tagit fram en beredskapsplan. Länsstyrelsen har prioriterat detta före att uppnå kontrollmålet för att underlätta nästa års kontrollplanering.

Övriga indikatorer kommenteras under avsnitt Prestationer och effekter.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med livsmedels- och foderkontroll (regleringsbrevsuppdrag 1D2)

Inför verksamhetsåren 2020–2022 har länsstyrelserna tilldelats 10 miljoner per år i riktade medel för kontroll inom området primärproduktion av livsmedel och foder. Nationellt har målet satts att kontrollera 1 000 företag inom primärproduktionen. Länsstyrelserna ska utföra kontroller i primärproduktionen av livsmedel. Livsmedelsverket gör ett riskbaserat urval av dessa 1 000 kontrollobjekt utifrån branscherna och fördelar ut per län.

Länsstyrelserna gör utifrån denna tilldelning ett riskbaserat urval av företag inom respektive bransch. Kontrollerna utförs utifrån framtagna branschspecifika checklistor. Under 2021 har registret över foderföretag flyttats från Jordbruksverket till Primör, länsstyrelsernas IT-stöd för registrering av livsmedels- och foderföretag samt för registrering av kontroll. Kontrollen är viktig då den uppmärksammar företagare inom primärproduktionen på de krav som ställs inom produktionen och för att den upprätthåller en produktion som ger säkra livsmedel och foder för människor och djur.

Det är mycket stor variation i hur många kontroller länen har gjort av de kontroller som de har tilldelats enligt den nationella kontrollplanen. Vissa län har kunnat utföra kontroller som normalt medan andra län har påverkats kraftigt av pandemin på olika sätt. En del län har fått avsätta personella resurser för pandemitillsynen och andra län har begränsat sina kontroller med hänsyn till smittspridning.

Flytten av foderregistret från Jordbruksverket har i stor omfattning inneburit ett omfattande arbete med registervård. Tyvärr är tillförlitligheten i registret begränsad. Flera län har prioriterat registervården framför utförande av kontroll för att på sikt få ett tillförlitligt register för uttag av kontrollgårdar.

Sammantaget har länsstyrelserna inte kunnat uppnå 1 000 kontroller för 2021 med anledning av pandemin och arbete med registervård av Primör.

Prestationer och effekter

Samordning och samverkan av kommunal livsmedelskontroll samt dricksvattenkontroll

Länsstyrelsen har tillsammans med Miljösamverkan Stockholm och SILK-nätverket (Samverkan inom livsmedelskontrollen) anordnat två digitala länsträffar inom livsmedelskontrollen samt en digital utbildning för kommunala dricksvatten- och miljöinspektörer från hela landet. Som representant för 28-nätverket (ett nätverk mellan länsstyrelserna för djurskydd och veterinära frågor) har Länsstyrelsen deltagit i nationella arbetsgrupper för dricksvattenkontroll samt för ökad beredskap av landets dricksvattenförsörjning vid kriser och höjd beredskap.

Kommunrevision

Länsstyrelsens arbete med kommunrevisioner utgår från ett regleringsbrevs-uppdrag, 1D1. Vi har genomfört tre digitala kommunrevisioner samt tre administrativa uppföljningar av tidigare revisioner. Vårt revisionsarbete har medfört att kommunernas självfinansieringsgrad för livsmedelskontrollen har ökat, att nödvändiga rutiner tagits fram och uppdaterats samt att kommunernas arbete med att komma tillrätta med eventuella kontrollskulder intensifierats.

Djurskydd

Riskbaserad kontroll

Länsstyrelsen använder Jordbruksverkets riskklassificeringsmodell STORK för uttag av kontrollobjekt och den nationella rutinen för prioritering av anmälningsärenden.

Vi har till stor del uppnått målet om andelen kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som har kontrollerats. Några av kontrollobjekten har haft omfattande djurskyddsbrister vilket har genererat flera uppföljningar, förelägganden och omhändertaganden av djur. Detta har tagit resurser i anspråk vilket har bidragit till att vi inte helt har klarat att uppfylla det nationella tioprocentmålet. Inom försöksdjursområdet har vi uppnått den kontrollfrekvens som är i enlighet med det nationella målet och vi har prioriterat att genomföra många stickprovskontroller när det gäller djurförsök.

Resurseffektivitet och effekt av kontrollen

Det har kommit in 1 662 anmälningar om bristande djurhållning vilket ligger i nivå med antalet under 2020 och vi har en god måluppfyllelse gällande handläggningstiden för anmälningsärenden. Vi hanterar endast sju procent genom en kontroll och resterande administrativt, vilket har lett till att andelen obefogade kontroller har legat på nästan 17 procent jämfört med det nationella målet på max 25 procent. Det visar att de ärenden vi kontrollerar på plats är korrekt prioriterade, men det finns en risk att vi missar allvarliga djurskyddsbrister till följd av en alltför hård prioritering. Samtidigt har vi en god måluppfyllelse avseende att vi prioriterar normalkontroller före anmälningskontroller. I 43 procent av de planerade kontrollerna har Länsstyrelsen konstaterat brister vilket är under snittet i landet som är 48 procent. Det visar att vi har en god regelefterlevnad och djurvälstånd gällande livsmedelsproducerande djur.

Vi har långa handläggningstider på djurförbudsärenden där genomsnittstiden är tio månader och vi har avslutat färre ärenden jämfört med föregående år. Som en del i att upprätthålla skyddet för de mest utsatta djuren prioriterar Länsstyrelsen ärenden där Polismyndigheten omhändertar djur med en genomsnittlig handläggningstid på fyra dagar.

847 anmälningar om bristande hundtillsyn har inkommit vilket är en ökning med ungefär 14 procent sedan föregående år. Vi har fattat 53 förelägganden vilket även det är en ökning jämfört med 35 förelägganden 2020.

Som en effekt av vissa ingripande beslut mot kontrollobjekt som Länsstyrelsen har fattat har vi utsatts för en ökad omfattning av otillbörlig påverkan av allvarlig grad, hot mot enskilda tjänstemän samt personer med rättshaveristiska beteenden. Detta har lett till en ökad arbetsbelastning samt en försämrad arbetsmiljö för personalen. Länsstyrelsen har polisanmält flera av dessa händelser.

Snabb återkoppling och tydlig information

Vi lämnar kontrollrapporter på plats när så är möjligt vilket har bidragit till att vi till stor del uppfyller det nationella målet om när en kontrollrapport senast ska skickas. Det ger djurhållaren en snabb återkoppling på kontrollresultatet och effektiviserar myndighetens administrativa arbete.

Inflödet av tillståndsansökningar för verksamhet med djur har återgått till en normal nivå och nästan 91 procent av ärendena beslutas inom 90 dagar från komplett ansökan. Det ökade antalet tillståndsansökningar under 2020 har fortsatt behövt hanteras under 2021. Det har inneburit att resurser har behövt omfördelas vilket också har bidragit till att vi inte har kunnat uppnå den nationella andelen normalkontroller.

Länsstyrelsen har handlagt samtliga förprövningsärenden inom 56 dagar från komplett ansökan.

Utbildning, likriktning, verifiering

Länsstyrelsen har genomfört parallell- och dokumentationskontroller av djurskyddshandläggare för att utveckla vårt arbetssätt och likrikta våra bedömningar. Handläggarna har deltagit i interna och externa utbildningar för att strategiskt öka sin kompetens utifrån identifierade behov enligt kontrollförordningen. Nyanställd personal har genomgått en webbaserad kontrollutbildning för djurskydd och samsyn (KuDoS) och samtliga handläggare har fortgått utbildning inom motiverande samtal för att öka kompetensen inom kommunikation och bemötande. Utbildningen har gett nyanställda en bra grund och en bättre förståelse för tjänstemannarollen och djurskyddskontrollen.

Vi har fortsatt arbetet med en ny vägledning för handläggning av förprövningsärenden och ingår i två nationella fokusgrupper inom förprövning med syfte att öka kunskapen hos handläggarna och att likrikta länsstyrelserna.

Djurhållares kunskap

Länsstyrelsen informerar djurhållare om de vanligaste bristerna vid kontroll i artiklar i vår tidning Landsbygd i Centrum för att öka djurhållarnas kunskaper

om lagstiftningen vilket leder till att djurhållarna själva upptäcker, åtgärdar och förebygger brister och att regelefterlevnaden och djurvälståndet ökar.

Djurhälsa och smittskydd

Länsstyrelsen hanterar en stor mängd ärenden med anmälningspliktiga sjukdomar inklusive fall med resistent bakterier. Som ett led i arbetet mot spridning av dessa har Länsstyrelsen kontrollerat att alla kliniker i länet har en hygienplan samt utfört fyra fysiska och fem administrativa kontroller av klinikernas hygienarbete. Vi har också kontrollerat hygien på tre gårdar med besöksverksamheter.

Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt med omvärldsbevakning och rådgivning kring smittsamma djursjukdomar vid utbrott nationellt och internationellt. Vi har haft hög beredskap avseende epizootisjukdomarna AI (fågelinfluensa) och ASF (afrikansk svinpest), vi har sett en ökning kring förekomsten av sjukdomar relaterade till den ökade illegala handeln med valpar och importen av djur via ideella organisationer samt förekomsten av neurologiskt herpesvirus. För att öka det nationella samarbetet samt öka kunskapen hos allmänheten och andra relevanta aktörer, har Länsstyrelsen medverkat i nationella samverkansgrupper och genomfört flera förebyggande informationsinsatser.

Länsstyrelsen har följt salmonellaläget och djurägarnas obligatoriska provtagning hos värphöns och slaktkyckling genom provtagningsrapporter. Vi har utfört kontroller av vilthägn avseende hägnjournaler inklusive tuberkuloskontroll (tb) och tb-kontrollanter samt utfört sex fysiska och sju administrativa seminkontroller med fokus på hingststationer.

Animaliska biprodukter

Länsstyrelsen har på grund av pandemin inte genomfört kontroller av animaliska biprodukter, däremot har rutindokument inom kontrollområdet uppdaterats.

Veterinärmedicinska preparat och rests substanser

Länsstyrelsen har gjort hästpasskontroller för att kontrollera att hästar har hästpass och att uppgifterna i passet stämmer med den centrala hästdatabasen. Behandlingar med otillåtna läkemedel ska registreras i hästpassen för att säkerställa att läkemedelsrester inte hamnar i livsmedelskedjan och Länsstyrelsen har uppmärksammat att det finns brister i hästhållarnas kunskap om detta.

Länsstyrelsen har genom två nyhetsbrev till länets djurhälsopersonal informerat om Länsstyrelsens arbete inom det veterinära området, ny lagstiftning och andra aktuella frågor som rör verksamheten inom djurens hälso- och sjukvård. Vi har uppfyllt myndighetens mål genom att ha utfört tillsyn över 30 djurhälsopersonal och 15 kontroller av djurhållarnas

läkemedelsanvändning på gård. Veterinärerna inom villkorad läkemedelsanvändning kontrolleras årligen vilket lett till färre brister.

Resultatbedömning

Vår bedömning är att vi har en god måluppfyllelse inom hela området, särskilt avseende djurskyddsanmälningar, förprovning och inom de veterinära områdena. Samtidigt ser vi ett utvecklingsbehov inom kontroll av primär- och livsmedelsproducenter där vi inte riktigt når upp till de nationellt satta målen. Under året har vi rekryterat ett flertal handläggare och därför har omfattande tid och resurser behövt läggas på upplärning av ny kontrollpersonal. Effekten av rekryteringen har inte hunnit ge en förbättring på årets resultat men kommer sannolikt att vara en framgångsfaktor för nästa års resultat.

Foto: Mostphotos.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Regionalt tillväxtarbetet och samverkan med regionerna	Regleringsbrev
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen på verksamhetsområdet. Länsstyrelsen ska

- samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet såsom statliga myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv, föreningar och andra frivilligorganisationer, för att skapa tillväxt i länet. Samverkan är inte minst viktig när regionala strategier tas fram för hur länet ska utvecklas
- fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsåtgärder i länet

- bevilja ekonomiskt omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag vars omsättning har minskat i större omfattning till följd av coronapandemin
- delta i den fysiska planeringen av vägar och järnvägar genom att besluta om betydande miljöpåverkan, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samråda och samverka regionalt och nationellt.

Målet för den *regionala utvecklingspolitiken* är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. En viktig bedömningsgrund för den regionala utvecklingspolitiken är statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och de nya etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhälls-ekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Målet för *politiken för de grundläggande betaltjänsterna* är att alla i samhället ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	44,8	21,3	16,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	31,9	15,1	10,7
Antal årsarbetskrafter män	12,9	6,1	5,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	15 733	4 234	81
Antal beslutade ärenden	16 352	1 730	66
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3	1	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	54 543	32 167	26 313
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	5 308	5 031	5 487

Verksamhetskostnaderna har ökat vilket beror på att vi har förstärkt vår bemanning för att hantera vårt uppdrag att ge stöd för intäktsbortfall med anledning av pandemin enligt förordning om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare (SFS 2020:893) och förordning om omsättningsstöd till handelsbolag och kommanditbolag (SFS 2021:208). Intresset för detta stöd är också den huvudsakliga förklaringen till det stora antalet inkomna ärenden och beslut.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter**Regional tillväxt**

Vid ett antal tillfällen har Länsstyrelsen samlat statliga myndigheter, universitet, högskolor och kommuner till samtal under rubriken Regional statlig kraftsamling. Syftet med mötena har varit att skapa gemensamma bilder över läget i länet och vad olika statliga myndigheter och kommuner kan bidra med för att möta effekterna av den pågående pandemin. Se även kapitel Myndighetsövergripande redovisning.

Länsstyrelsens samordningsfunktion för skärgårdsfrågor har fortsatt arbetet med att facilitera partnerskapet Exekutivkommittén som leds av landshövdingen. Kommittén består ytterligare av kommunstyrelsens ordförande i de sex skärgårdskommunerna, Region Stockholm, Skärgårdsstiftelsen och Skärgårdens intresseorganisation (SIKO). Syftet är att tillhandahålla en partsneutral arena för alla de parter och ämnesområden som berör regional utveckling i skärgården. Under året har dialog, initiativ och beslut fattats kring exempelvis ämnen som besöksnäring, digitalisering, hållbart fiske, transporter och kollektivtrafik på vatten. Projektet Mer Digital

i Stockholms skärgård syftar till att öka den digitala delaktigheten i målgruppen, 65+, i länets skärgårdskommuner. Projektet har erbjudit stöd och hjälp i digitala tjänster och verktyg, främst kopplat till betaltjänster. Länsstyrelsen deltar i Stockholmsregionens kompetensråd. Rådet leds av Region Stockholm och fokus är att mobilisera för ett regionalt, strategiskt kompetensförsörjningsarbete och att nå en samsyn kring de viktigaste utmaningarna för regionens arbetsmarknad och kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Kompetensrådet ska kunna ge framtidsytande rekommendationer till aktörerna inom arbetsmarknaden och på utbildningsområdet. Kompetensrådet ska också kunna framföra regionens intressen på nationell nivå och EU-nivå.

Strukturfondsprogrammen och territoriellt arbete

Länsstyrelsens regionala tillväxtarbete när det gäller genomförandet av de regionala strukturfondsprogrammen och territoriellt samarbete utgår från regleringsbrevsuppdrag 1C1.

Länsstyrelsen har fokuserat på att bidra till utformandet av och mobilisering inför de nya EU-programmen för perioden 2021–2027. Länsstyrelsen har bidrag i framtagandet av det nya Interreg Central Baltic-programmet, Interreg Baltic Sea Region-programmet, regionalfondsprogrammet för Stockholms län och till den regionala handlingsplanen för ESF+. Vi har även arbetat med pågående strukturfondsprogram. Länsstyrelsen ingår i länets strukturfondspartnerskap, både i beredningsgrupp och arbetsutskott. Vidare deltar myndigheten i mobilisering inför utlysningar, samt beredning av ansökningar och verkar på så sätt för att projekten bidrar till att möta länets strategiska utmaningar.

Länsstyrelsen har bland annat samverkat med andra länsstyrelser inom ramen för LEKS-nätverket (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) i och med framtagandet av de nya nationella och regionala programmen inom Regionalfonden. Ett exempel på samverkan kring territoriellt arbete är den samverkan som sker i det nationella nätverket inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen. Uppdraget som samtliga länsstyrelser har rapporteras separat. Myndigheten är representerad i subkommittén för Östersjöprogrammen och har där samverkat i framtagandet av det nya programmet nationellt med regioner och sektorsmyndigheter. Länsstyrelsen har bidragit med inspel till programmet som förväntas bidra till att länet i större utsträckning har möjlighet att ta del av EU-medlen.

Länsstyrelsen, Region Stockholm, Storsthlm och Stockholms stad har intensifierat samverkan inför den nya programperioden. Fokus har legat på en större bredd av fonder och att få fler och nya aktörer att se möjligheterna med flera av EU:s fonder och program. Ett antal digitala aktiviteter har genomförts och en bredd av aktörer har deltagit och uttryckt att behov för fler mobiliseringsinsatser finns.

Länsstyrelsen har inom ramen för samordningsfunktionen för EU:s fonder och program genomfört kompetensutvecklande EU-insatser. Syftet har varit att höja kunskapen generellt om EU och aktuellt EU-arbete och att öka kunskapen om hur vårt dagliga arbete bidrar till en del av EU-arbetet som helhet. Arbetet utvecklades från att vara en intern kompetensutvecklings-satsning till att först bli regional och sedan nationell. Intresset för att delta har varit stort och bidragit till ökade kunskaper på ett lättillgängligt sätt.

Länsstyrelsen har deltagit i den digitala EU-kampanjen, EU i min region, för att synliggöra de EU-projekt Länsstyrelsen är aktiv i.

Mål i regionala utvecklingsstrategin

Vad gäller regleringsbrevsuppdrag 1C2 har Länsstyrelsen inget att redovisa då vi inte använt 1:1-medlen till annat än betalning till Tillväxtverket för användning av NYPS-systemet. Vi har inga pågående projekt med finansiering via dessa medel.

Infrastrukturplanering

Länsstyrelsen verkar för en robust och hållbar transportinfrastruktur-planering i länet genom handläggning av ärenden, rådgivning och kontinuerliga samråd med Trafikverket, Region Stockholm, berörda kommuner, samhällsviktiga aktörer och i samarbete med andra länsstyrelser. Tillsammans med Trafikverket har länsstyrelserna också genom det gemensamma samhällsbyggnadsnätverket arbetat löpande med att se över samrådsprocessen och att utveckla det gemensamma arbetet i stora infrastrukturprojekt i syfte att effektivisera och höja kvaliteten på dialogen mellan länsstyrelserna och Trafikverket.

Länsstyrelsen har handlagt 60 infrastrukturärenden med stöd av lag (1995:1649) om byggande av järnväg respektive väglagen (1971:948). Vi har också genomfört löpande samrådsmöten om vägens, järnvägens och tunnelbanans lokalisering, utformning och miljöpåverkan i samarbete med Trafikverket, Region Stockholm och berörda kommuner. Några av infrastrukturprojekten är särskilt komplexa och berör bland annat miljöfrågor, kulturmiljöfrågor och risk- och säkerhetsfrågor som exempelvis järnväg Ostlänken, Tvärförbindelse Södertörn, Roslagsbanan till city och Mälarbanan.

Länsstyrelsen har prioriterat rådgivning och vägledning inom ramen för Tidig planeringsdialog i samarbete med berörda kommuner och Länsstyrelsens uppdrag att verka för att behov av bostäder ska tillgodoses, som det är beskrivet under kapitel Hållbar samhällsplanering och boende, se särskilt Tidig planeringsdialog.

Omsättningsstöd med anledning av pandemin

Länsstyrelserna har fått i uppdrag att handlägga några av de stöd regeringen har beslutat om för att mildra coronapandemins konsekvenser för jobb och

företag. Länsstyrelsen har handlagt 15 215 ansökningar om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och 1 009 ansökningar om omsättningsstöd till handelsbolag och kommanditbolag. Utgången har blivit cirka 1,22 miljarder kronor i stöd till näringsidkare inom Gotlands, Stockholms, Södermanlands, Uppsala och Västmanlands län. Länsstyrelsens bedömning är att dessa stöd har bidragit positivt till att länens företagare i utsatta branscher har fått ekonomiska förutsättningar att klara sig igenom pandemin. Lokalhyresstödet kommenteras i avsnittet Hållbar samhällsplanering och boende.

Resultatbedömning

Vår bedömning är att vi har uppnått ett gott resultat. Myndighetens samverkan med Region Stockholm har utvecklats under 2021 och trenden är en positiv utveckling. Vårt arbete med infrastrukturplanering har präglats av effektiv handläggning, helhetsperspektiv, proaktiv rådgivning, regional och statlig samordning i tidig planeringsdialog mellan stat, region och kommun. Myndighetens insatser har varit av både strategisk och praktisk karaktär från handläggning av enskilda ärenden till tidig planeringsdialog samt regional och nationell samverkan kring genomslag av de nationella målen. Detta har sammantaget bidragit till det övergripande transportpolitiska målet.

Foto: Länsstyrelsen.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/Mm)	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelsen ska

- samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvården, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor)
- samordna uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande (tidig planeringsdialog)
- utveckla arbetet med digital samhällsbyggnadsprocess

- samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen och vid detaljplaner och områdesbestämmelser. Länsstyrelsens uppdrag gäller följande områden: riksintressen, miljökvalitetsnormer, områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning, människors hälsa eller säkerhet, risken för olyckor, översvämning eller erosion
- pröva enligt plan- och bygglagen (översikts- och regionplaner, detaljplaner, områdesbestämmelser, överklagande av kommuns beslut, tillsyn, vägledning och uppföljning)
- ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet. Vi stödjer även kommunerna i att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning. I uppdraget ingår även att årligen ta fram en regional bostadsmarknadsanalys, säkerställa kommunernas medverkan i Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät och att sammanställa uppgifter om värdeöverföringar i kommunala bostadsbolag
- ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energitåtgärder
- samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering
- hantera överklaganden av kommunala beslut och uppföljning av tillsynsarbetet i kommunernas byggnadsnämnder
- handlägga och pröva lokalhyresstöd för hyresvärdar som gett rabatt på lokalhyran till utsatta branscher under coronapandemin
- samverka och samordna inom ramen för uppdraget om Rådet för hållbara städer.

Det övergripande målet för området *samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande* och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. För området *bostadsmarknad* är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven. Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av nationella mål, såsom Gestaltad livsmiljö och miljömålet God bebyggd miljö.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	63,6	55,8	47,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	46,4	44,2	36,3
Antal årsarbetskrafter män	17,2	11,6	10,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	10 053	20 458	7 217
Antal beslutade ärenden	11 423	21 113	6 248
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	14	9	43
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	82 749	80 350	68 136
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Under 2020 och 2021 har vi hanterat ett pandemistöd gällande lokalhyresrabatt. Detta har inneburit ett ökat inflöde av ärenden. Under 2020 fick vi in 13 378 ansökningar gällande aktuellt stöd. Motsvarande inflöde 2021 var 5 415. Samtliga ansökningar har beslutats samma år som de kom in. Verksamhetskostnaderna har ökat vilket beror på att vi har förstärkt vår bemanning och anställt nya medarbetare för att hantera detta uppdrag. Se närmare under rubriken Stödhantering.

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Mål-värde	År 2021	År 2020	År 2019
Antal påbörjade bostäder	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾		13 139	13 461	13 685
Antal färdigställda bostäder	Se mål ovan	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ¹⁾	20 000	10 159	14 312	16 034

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	År 2021	År 2020	År 2019
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar	Se mål ovan	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	75%	79%	85%	66%
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar	Se mål ovan	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ²⁾	90%	96%	98%	90%

1) Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

2) Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen noterar inga större förändringar mellan åren och kommenterar resultatindikatorerna under Bostadsförsörjning och Överklagade bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900).

Länsstyrelsernas arbete med att bistå Rådet för hållbara städer (M2017/03235/Mm)

Länsstyrelserna medverkar i regeringens Råd för hållbara städer. Rådets medlemmar har under år 2021 samverkat samt genomfört bland annat seminarier, workshoppar, rapporter och länsträffar. Länsstyrelserna har haft drivansvar för bland annat kompetensutveckling för länsstyrelsens tjänstepersoner om hållbar stadsutveckling.

Rådets ordförande har tillsammans med länsstyrelserna i fem län, Kalmar, Västernorrland, Stockholm, Örebro och Kronoberg, anordnat länsträffar för kommunerna i respektive län med syfte att föra dialog kring kommunernas arbete med hållbar stadsutveckling och gestaltad livsmiljö.

Rådets gemensamma webbplats www.hallbarstad.se, har vidareutvecklats i syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom gestaltad livsmiljö, god bebyggd miljö och hållbar stadsutveckling.

Regeringskansliet har gjort en utvärdering av Rådet för hållbara städer verksamhet. Utvärderingen bedömer att Rådet uppfyller sitt syfte.

Prestationer och effekter

Bostadsförsörjning

Ett av länets utmaningar är att ett högt och jämnt bostadsbyggande uppnås och bibehålls för de som kan och vill efterfråga en ny bostad. Regionala målet enligt regionplan RUFS 2050 är 20 000 färdigställda bostäder per år. Sedan toppåren 2016 och 2017 då totalt 40 000 bostäder påbörjades har byggandet de senaste åren legat på 13 000 bostäder årligen.

Resultatindikatorerna avseende bostadsbyggande i länet under 2021 visar att det påbörjades fler bostäder än under 2020. Länsstyrelsens bedömning är att byggandet kommer att öka till 15 000 under 2022. Men då nyproducerade bostäder blivit allt dyrare att köpa och hyra är tillträde till bostadsmarknaden fortfarande ett av länets största utmaningar för en växande grupp låg- och medelinkomsttagare. Pandemin har också bland annat medfört en ökad efterfrågan på småhus.

Länsstyrelsen har kontinuerligt verkat för att behov av bostäder tillgodoses samt analyserat och följt utvecklingen på bostadsmarknaden. Länsstyrelsen har vidare fortsatt verka för att behov av bostäder ska tillgodoses i fysisk planering (översiktsplaner och detaljplaner) och i det befintliga beståndet samt gett råd och vägledning till kommunerna i deras arbete med bostadsförsörjning. Arbetet har genomförts genom rapporter (kapitel 3 och 4), seminarier, nationella samt regionala nätverksträffar med Region Stockholm och branschaktörerna och i dialog med länets kommuner. Länsstyrelsen har genom detta bidragit till hur en hållbar utveckling på bostadsmarknaden kan nås.

Stödhantering

Länsstyrelsen har verkat för att behov av bostäder ska tillgodoses i sitt uppdrag att handlägga olika investeringsstöd som bidrar till bostadsbyggande och energiinvesteringar, bland annat investeringsstöd till byggande av hyresrätter, äldre- och trygghetsbostäder och stöd till solceller.

Med anledning av pågående coronapandemi har länsstyrelserna även fortsatt uppdrag att handlägga ett par av de stöd regeringen har beslutat om för att hantera konsekvenserna av pandemin. Länsstyrelsen fortsätter att handlägga ett lokalyresrabattstöd för vissa branscher enligt förordning om statligt stöd när vissa lokalyresgäster fått rabatt på hyran under 2021 (SFS 2021:273) och ett stöd för intäktsbortfall som blivit till med anledning av pandemin enligt förordning om omsättningsstöd till enskilda näringsidkare för augusti 2020 – september 2021 (SFS 2021:143) samt enligt förordning om omsättningsstöd till handelsbolag för mars 2020 - september 2021 (SFS 2021:208).

Intresset för investeringsstödet för byggandet av hyresrätter och studentbostäder är fortsatt stort i länet. Med anledning av att stödet kommer att fasas ut under 2022 och sista ansökningsdag är den 31 december i år har ett stort antal ansökningar kommit in på kort tid. Investeringsstödet har bidragit till att underlätta bostadsbyggandet av fler energieffektiva lägenheter med lägre hyra i Stockholms län.

Ett nytt stöd till energieffektivisering i flerbostadshus infördes under hösten. Stödet som snabbt blivit efterfrågat kommer även detta i likhet med investeringsstödet till hyresrätter att fasas ut under 2022. Arbetet med investeringsstödet ska bidra till att befintliga flerbostadshus ska kunna förbättra sin energiprestanda avsevärt.

Investeringsstödet för äldre- och trygghetsbostäder har i år erhållit ett utökat anslag, varför den långa kö som tidigare funnits kunnat arbetas ner då medel funnits att tillgå. Arbetet har bidragit till ett stort antal tillgänglighetsanpassningar i länet, bland annat genom ombyggnation och renoveringar av hissar och entréer i befintliga flerbostadshus.

Fysisk planering

Översiktsplaner

Kommunernas arbete med nya översiktsplaner har intensifierats under året. För att bistå kommunerna har Länsstyrelsen

- lämnat underlag till kommunernas planeringsstrategier
- genomfört rådgivning, tidig dialog och avgränsningssamråd gällande miljökonsekvensbeskrivning med flera kommuner
- samverkat med Region Stockholm och länets kommuner om strategiska planeringsfrågor och implementering av regionplan RUFS 2050 och översiktsplaner
- handlagt översiktsplaner på samråd och granskning.

Detta har bidragit till en kontinuerlig översiktsplanering, tätare statlig och regional samordning som ger god vägledning till kommunerna för efterföljande planering och bostadsförsörjning i länet. Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att tillgodose behovet av bostäder i fysisk planering (översiktsplaner och detaljplaner), att stödja kommunerna med rådgivning och vägledning i tidig planeringsdialog samt att bidra till en digital, effektiv och sammanhängande samhällsbyggnadsprocess.

Havsplaner

Länsstyrelsen i Stockholms län har, liksom övriga kustlänsstyrelser, arbetat med det underlag och samverkansformer som ligger till grund för identifieringen av viktiga naturområden i havsplaneområdena och där särskild hänsyn behöver tas gentemot andra intressen. Samarbetet förväntas leda till en bättre bild över bevarandevärdena i dessa områden. Detta bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling för havet.

Detaljplaner

Omfattningen och komplexiteten i detaljplanerna har ökat i samband med lämplighetsbedömningar och avvägningar mellan olika sakfrågor och perspektiv. Detta särskilt kopplat till förändrat klimat, förtätning i kollektivtrafiknära lägen och lokalisering av bebyggelsen på natur- och jordbruksmark. Nya detaljplaneområden berör vanligtvis miljöfrågor (miljö kvalitetsnormer för luft och vatten, strandskydd), hälsa och säkerhet (buller, vibrationer, förorenade områden, risker för olyckor, översvämning eller erosion) samt kulturmiljö- och naturvärden.

Länsstyrelsen möter det behovet genom att bistå kommunerna med tidig planeringsdialog och handläggning av detaljplaner på samråd, granskning

och vid antagande. Länsstyrelsen följer regelbundet nyckeltal såsom handläggningstider för detaljplaner och konstaterar mindre avvikelser som påverkats av planernas komplexitet och prioritering av arbetet kopplade till bostadsmålet och pandemitillsynen. Genomsnittlig handläggningstid för granskning av detaljplaner var 32 dagar jämfört med 30 dagar 2020 och 47 dagar jämfört med 43 dagar 2020. Tillsyn över antagna detaljplaner tog 10 dagar i genomsnittlig handläggningstid jämfört med 12 dagar under 2020.

Länsstyrelsen har haft regional och nationell samverkan avseende *digital samhällsbyggnadsprocess* med Boverket, Lantmäterimyndigheten, länets kommuner och Storsthlm. Därutöver arbetar Länsstyrelsen med att systematiskt främja dialog, kunskapsbyggande och samverkan med länets kommuner inom ett flertal sakområden, till exempel genom hälsa och säkerhet, buller, förorenade områden och tekniska risker inklusive ett framtida förändrat klimat. Samverkan och uppföljning främjar arbetet med miljömålet God bebyggd miljö, kulturmiljö, gestaltad livsmiljö, sociala aspekter och sektorsövergripande perspektiv (till exempel folkhälsa, friluftsliv, barnperspektiv).

Tidig planeringsdialog

Inom ramen för tidiga planeringsdialoger har Länsstyrelsen genomfört samverkan med kommuner och myndigheter med syftet att utveckla Länsstyrelsens rådgivande och vägledande roll till kommunerna när det gäller detaljplaner. Genom samverkan skapas en effektiv samhällsbyggnadsprocess som verkar för genomslag av nationella mål samt att behov av bostäder ska tillgodoses.

Länsstyrelsen arbetar efter Stockholmsmodellen som består av tre delar: kunskapshöjande insatser, kommunmöten/planstödsmöten och enskilda projektmöten. Kunskapshöjande insatser och regionala nätverksträffar har genomförts i samarbete med kommuner, Boverket med flera. Kommunmöten och planstödsmöten har genomförts löpande. Vi har också genomfört särskilda rådgivnings- och samordningsinsatser i komplicerade och komplexa projekt i form av enskilda projektmöten som berör till exempel överdäckningar och tunnelbaneutbyggnad kopplat till det som redovisas i avsnitt Regional tillväxt och infrastrukturplanering. Utöver detta har vi fortsatt internt utvecklingsarbete om förorenade områden i detaljplaner.

Gestaltad livsmiljö och miljömålet God bebyggd miljö

Arkitekturens, bostadens och stadsmiljöns betydelse för klimatet, miljön, folkhälsan och välmående har blivit allt viktigare i fysisk planering, byggande och förvaltning. Flera kommuner har eller håller på att ta fram arkitekturpolicier som ett strategiskt stöd vilket är positivt. Dessa dokument införlivas i den fysiska planeringen enligt kommunerna i länet. Kommunerna lyfter i dialogen även aktuella utmaningar med att uppnå delmålen ”det

allmänna ska agera förebildligt” och ”att hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden”.

Ett sektorsövergripande perspektiv, främst genom tidig planeringsdialog, utbildning, handläggning av översiktsplaner och detaljplaner, nationell och regional samverkan med länsstyrelserna, Boverket, kommuner och Region Stockholm bidrar sammantaget till genomslag av de nationella målen inom området och uppdraget kopplat till Rådet för hållbara städer. Arbetet är även kopplat till löpande verksamhet redovisat i avsnitten Kulturmiljö och Folkhälsa, jämställdhet, integration.

Överklagade bygglov enligt plan- och bygglagen

Länsstyrelsens hantering av överklagade bygglov för nya permanentbostäder uppfyller regleringsbrevsmålen avseende handläggningstider enligt resultatindikatorerna. Tydliga prioriteringar, teambaserat arbetssätt och färre gamla ärenden att hantera har gett måluppfyllelse och har bidragit till denna del av samhällsbyggnadsprocessen enligt plan- och bygglagen.

Handläggning av fastighetsbildningsärenden

I samband med en ökad efterfrågan på småhus under pandemin har det medfört fortsatt stort intresse för fastighetsbildningsärenden. Länsstyrelsen har fortsatt att bevaka allmänna intressen i handläggning av fastighetsbildningsärenden genom samverkan och dialog med Lantmäteriet och med länsstyrelserna.

Resultatbedömning

Vår bedömning är att vi har uppnått ett gott resultat inom vårt uppdrag inom hållbar samhällsplanering och boende. Vi har verkat för att behov av bostäder ska tillgodoses, bidragit till samverkan med Rådet för hållbara städer och för genomslag av de nationella målen i Stockholms län. Trots länets utmaningar främst med hantering av rådande pandemi och den aktuella situationen på bostadsmarknanden som gäller låg- och medelinkomsttagare i Stockholms län har vårt arbete präglats av ökad beslutstakt, effektiv handläggning och fortsatt proaktiv rådgivning och kontinuerliguppföljning, dialog och samverkan med berörda aktörer regionalt och nationellt.

Myndighetens insatser har varit av både strategisk och praktisk karaktär från handläggning av enskilda ärenden och stödhantering till rådgivning, tidig planeringsdialog och samverkan kring genomslag av de nationella målen. Våra insatser har också kännetecknats av en helhetssyn i förhållande till vårt mångfacetterade uppdrag och en sammanhängande samhällsbyggnadsprocess, vilket bland annat innebär att vi utgår ifrån de globala hållbarhetsmålen och i praktiken omsätter sektorsövergripande perspektiv i vårt arbete. Detta bidrar sammantaget positivt till hållbar stadsutveckling och till de övergripande målen inom hållbar samhällsplanering och boende.

Foto: Mostphotos.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter. Länsstyrelserna ska

- leda och samordna det regionala arbetet mot de energi- och klimatpolitiska målen. Uppdraget omfattar att tillsammans med andra aktörer genomföra den regionala energi- och klimatstrategin och att verka för att energi och klimat ska bli en integrerad del i alla ansvarsområden. Detta innebär att förmedla kunskap, ge inspiration samt att driva och samordna regionala insatser som stärker genomförandet av uppdraget. Dessutom ingår att främja effektiva klimatinvesteringar

- samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordning om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428) samt målen i den nationella strategin för klimatanpassning. Uppdraget omfattar samverkan, samordning och kunskapsfrämjande insatser om hur länet påverkas av ett förändrat klimat och vilka åtgärder som kan vidtas för att minska länets sårbarheter, främst till målgruppen kommuner och regionala sektorsmyndigheter. Dessutom ska detta utvärderas och följas upp.

Nedan sammanfattar vi några mål som rör länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet.

Preciseringen av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan ligger i linje med Parisavtalets temperaturmål, som är att hålla den globala uppvärmningen under två grader, men helst under 1,5 grader. Det långsiktiga målet är att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium senast år 2045 ska ha minskat med minst 85 procent, jämfört med år 1990.

Etappmålen på vägen mot det långsiktiga målet omfattar utsläpp av växthusgaser i den så kallade icke-handlande sektorn. I icke-handlande sektorn ingår framförallt utsläpp från inrikes transporter, byggnader och jordbruk.

Mål för *energipolitiken* handlar om att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt att underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

Regeringens mål för samhällets *anpassning till ett förändrat klimat* är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter. Målsättningarna om klimatanpassning i Parisavtalet och Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling ska också uppnås.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	6,8	8,2	8,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,8	7,0	7,0
Antal årsarbetskrafter män	0,9	1,2	1,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	184	110	130
Antal beslutade ärenden	97	169	289
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	28	22	15
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	9 743	12 198	13 072
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	2 411	0	0

Antalet årsarbetskrafter minskade då en tjänst inte återbesattes, rekrytering har pågått under hösten. Vi har även utökat enheten med en projektledartjänst. Det har varit en stor personalomsättning under året. Sex personer har rekryterats under året varav fyra har trätt i tjänst.

Vi har betalat ut bidrag till ett antal kommuner, då vi fått extra medel för klimatanpassning, vilket var en nyhet för året.

Det ökade antalet ansökningar i Klimatklivet ger också fler öppna ärenden, det är stora ärenden som kommit in och som pågår längre än 3 år.

Resultatindikatorer

SCB:s statistik för energi på länsnivå är förknippad med sekretess för vissa län, vilket gör att datan är svår att använda för att mäta utfall och effekter. Vi har valt att ta med en indikator i tabellen nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde ²⁾	År 2021	År 2020	År 2019
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹⁾		0,69	0,42	0,47

1) Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem.

2) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Under året har extra satsning gjorts för att marknadsföra och informera om Klimatklivet, vilket genererat fler ansökningar.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) är samverkansorgan för det regionala arbetet med minskad klimatpåverkan och energiomställning. Med målet att länsstyrelserna ska bidra till att de

nationella energi- och klimatmålen uppfylls bidrar LEKS till att utveckla samverkan mellan länsstyrelserna, mellan länsstyrelsernas olika sakområden samt med berörda myndigheter, departement med flera. LEKS bidrar även till att identifiera synergier mellan olika styrmedel och samhällsmål som sedan kan användas som hävstänger i det regionala arbetet. Under 2021 har det exempelvis genomförts projekt inom olika sak- och ämnesområden, samordnade insatser, samordning av synpunkter från länsstyrelserna till arbetet med de nationella strategierna för elektrifiering och bioekonomi.

Flera av insatserna sker i samverkan med RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) och olika chefsnätverk.

Prestationer och effekter

Begränsad klimatpåverkan

De prioriterade insatserna består av egeninitierade och behovsrelaterade aktiviteter. Länsstyrelsen har bidragit till nationell samordning inom LEKS och RUS och regionalt genom samverkan med länets aktörer bland annat genom fortsatt genomförande av planerade strategier och planer för klimat och energi samt infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel. Samverkan och gemensamma planer bidrar till att synliggöra tvärsektoriella frågor samt att utveckla det regionala klimat- och energiarbetet. Länsstyrelsen har inom RUS/LEKS arbetat med det länsstyrelse-gemensamma projektet Strategisk hållbar samhällsplanering och projektet Klimatsmarta länstransportplaner 3.0.

Länsstyrelsen har

- fortsatt genomförandet av Klimat- och energistrategin för Stockholms län samt Plan för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel samt påbörjat etablering av en regional energiförsörjningssamverkan med länets aktörer,
- deltagit i projektet Fossilfritt 2030,
- fördjupat samarbetet med regionen och fortsatt att utveckla det gemensamma klimatledarskapet för länets klimatomställning, genom bland annat plattformen Klimatarena Stockholm tillsammans med Region Stockholm,
- arrangerat Regionala miljö- och samhällsbyggnadsdagen med temat klimat och transporter.

Inom det Regionala Miljö- och samhällsbyggnadsrådet (MSR), i vilket Länsstyrelsen, regionen, kommunerna och Trafikverket ingår, bedrivs ett arbete för att fördjupa samarbetet mellan offentliga aktörer. MSR har arbetat vidare med rådets viljeinriktning om att minska klimatpåverkan inom transportområdet, som är den sektor med störst klimatpåverkan i länet. Fortsatt samordning är fortfarande nödvändig och Länsstyrelsen fortsätter att bidra i arbetet.

Länsstyrelsens utåtriktade arbetssätt där samverkan och dialog med länets aktörer varit i fokus, har lett till en ökad samsyn om klimat- och energifrågan i länet. Ett exempel på det är etableringen av energiförsörjningssamverkan, där samarbetet mellan Länsstyrelsen, Region Stockholm, Energikontoret Storstockholm och Stockholms stad inneburit en gemensam syn och samagerande. Miljö- och samhällsbyggnadsrådet har ställt sig bakom de aktiviteter som parterna föreslagit som ytterligare utvecklingsinsatser under 2022.

Klimatklivet

Inom Klimatklivet har Stockholms län ett stort antal beviljade åtgärder. Sedan starten 2015 har mer än 850 miljoner kronor beviljats till mer än 750 åtgärder.

Länsstyrelsen fortsätter arbetet med byggnation av publika laddstationer och kommersiell tillgänglighet av förnybara drivmedel i länet, vilket stöds av Klimatklivet. Det finns även ett stort intresse för icke-publik deponiladdning av tunga fordon, vilket bidrar till transportomställningen i länet. Två marin-tankstationer för förnybara bränslen har också beviljats stöd i år. Tankstationerna kommer att tillgängliggöra förnybara bränslen till såväl fritidsbåtar som kommersiella farkoster.

I länet finns ett ökat intresse för omställning av sjötrafik. Sex åtgärder med sammanlagt stödbelopp på över 200 miljoner har beviljats inom sjötrafik i länet.

Länsstyrelsen har under året genomfört flera kommunikationsinsatser mot bland annat offentliga aktörer inom klimat- och energiområdet.

Genom dessa åtgärder skapas förutsättningar för minskade utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser och spridning av ny teknik. Detta medför en bättre hälsa och positiv påverkan på miljö- och klimatmålen.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen har genom sina insatser för klimatanpassning bidragit till en bättre samverkan med kommunerna och ett effektivare och mer sammanhållet arbete i länet för att möta klimatförändringarna. Kunskapen har ökat och en större samsyn har skapats. För att bidra till regeringens mål om att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter har vi genomfört ett stort antal åtgärder. Bland annat har Länsstyrelsen bidragit till en bättre förståelse av länets utmaningar i ett förändrat klimat genom att en klimat- och sårbarhetsanalys för länet har tagits fram.

Länsstyrelsen har även stöttat det lokala arbetet med klimatanpassning samt skapat tydligare planeringsförutsättningar för kommunerna genom uppdatering av rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs Östersjökusten med hänsyn till risken för översvämning. Utöver det har, genom samverkan med riskhandläggare, nya målgrupper identifierats för

arbetet med exempelvis räddningstjänst och krisorganisation. Vidare har Länsstyrelsen fördelat medel till kommunala projekt, ett av dem omfattade privata fastighetsägare och kommuner kring skyfall och befintlig bebyggelse.

Kommunerna i länet arbetar i allt högre grad med klimatanpassning bland annat genom att identifiera sårbarheter och ta fram handlingsplaner. Spridningen är dock relativt stor och särskilt de mindre kommunerna behöver utveckla sitt strategiska arbete. Länsstyrelsens prestationer har stärkt förutsättningarna för klimatanpassning generellt men också inneburit att flera av de mindre kommunerna aktivt verkar för att stärka sin anpassning till klimatets förändring.

Genom åtgärderna bidrar Länsstyrelsen till att samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat, samt därmed till att de nationella målen uppfylls.

Resultatbedömning

Vår bedömning är att verksamhetsområdet uppnått ett gott resultat. Genom att samordna och leda det regionala arbetet bidrar Länsstyrelsen till att förverkliga regeringens politik för energiomställning och minskad klimatpåverkan. Länsstyrelsen har också bidragit till att stärka integreringen av de nationella energi- och klimatpolitiska målen inom relevanta områden. Genom utökad samverkan i länet har Länsstyrelsen genom befintliga nätverk bidragit till en stadig energiförsörjning. Arbetet inom ramen för Klimatklivet och den gemensamma klimatarenan har bidragit till att samverkan i regionen förstärkts.

Genom att initiera, stödja och följa upp kommuners arbete med klimatanpassning har Länsstyrelsen bidragit till den långsiktiga målsättningen att Stockholms län ska vara robust och klimatanpassat, där kommuner och andra aktörer tar ansvar för att möta klimatförändringarna och vidtar åtgärder i enlighet med regeringens prioriteringar. Det har uppnåtts genom bland annat en god samverkan, bidrag till kommunala projekt, utbildningsinsatser och gemensamma plattformar.

Det strategiska klimat- och energiarbetet fick under det första halvåret stå tillbaka med anledning av utebliven finansiering. Tillsammans med berörda aktörer behöver ett fortsatt arbete ske med att identifiera, formulera och ha en samsyn på klimatarbetet. Detta för att ta fram en enhetlig strategisk linje, både internt och externt.

Länsstyrelsen har genom att ta ansvar för den regionala samordningen bidragit till en positiv påverkan på miljö- och klimatmål. Samverkan med ett stort antal aktörer har bidragit till en bättre samordning och att arbetet har kunnat bedrivas mer tvärsektoriellt.

Foto: Länsstyrelsen.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar. Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Tvärsektoriell samverkan upptar därmed en betydande del av verksamheten både internt och externt i samrådsärenden, framförallt enligt miljöbalken (1998:808) och plan- och bygglagen (2010:900). Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Respektive läns prioriterade inriktning anges i kulturmiljöstrategi eller i motsvarande dokument.

Kulturmiljöarbete utgår från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål:

- God bebyggd miljö.
- Levande sjöar och vattendrag.
- Ett rikt odlingslandskap.
- Levande skogar.

Vidare tar kulturmiljöarbetet sin utgångspunkt i Riksantikvarieämbetets samlade vision 2030 att ”Alla, oavsett bakgrund, upplever att de kan göra anspråk på det kulturarv som format Sverige” och de fyra nationella kulturmiljömålen. Dessa är

- ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas,
- människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön,
- ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser,
- en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	11,5	11,3	11,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	8,0	7,8	7,4
Antal årsarbetskrafter män	3,5	3,5	3,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 424	1 359	1 351
Antal beslutade ärenden	1 441	1 315	1 312
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	19	20	16
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	17 141	17 428	16 681
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	11 978	15 031	17 716

Resultatindikatorer

Detta är ett komplext verksamhetsområde och det är svårt att mäta länsstyrelsernas bidrag till det övergripande nationella målet. Några indikatorer listas nedan.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde ⁵⁾	År 2021	År 2020	År 2019
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina lämningar)	Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Skydd av fornlämningar och deras kulturhistoriska information	Fornreg ¹⁾		18 886	18 710	18 592
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap kulturmiljölagen	Se mål ovan	Skydd av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, miljöer och anläggningar	Bebyggelseregistret (BeBR) ²⁾		104	102	102
Antal kulturreservat enligt miljöbalken	Se mål ovan	Skydd och vård av kulturhistoriskt värdefulla kulturpräglade landskap	GIS-skikt ³⁾		1	1	1
Antal riksintresseområden för kulturmiljövården	Se mål ovan	Tillgodose och kunskapsförsörja riksintressen för kulturmiljövården	Riksintressebeskrivningar ⁴⁾		111	113	120

1) Register, Riksantikvarieämbetet.

2) Register, Riksantikvarieämbetet.

3) Stödsystem, Länsstyrelsen.

4) Förteckning, Riksantikvarieämbetet.

5) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Under 2020–2021 har Länsstyrelsen arbetat med en översyn av riksintressen för kulturmiljövård, där totalt 9 avstående har beslutats hittills, därav det minskande antalet riksintresseområden för kulturmiljövården.

Prestationer och effekter

Tvärsektoriellt arbete

Efterfrågan på medverkan och sakkunskap fortsätter att öka såväl internt som externt och kulturmiljöfrågorna ingår inom ramen för ett stort antal frågor. Detta beror på en ökning av antalet komplexa detaljplaner och översiktsplaner, överklagade bygglov och el- och fiberärenden. Vår tillsyn är i huvudsak händelsestyrd varför det är få redovisade egeninitierade tillsynsinsatser.

Kulturmiljöfrågan har de senaste åren lyfts fram i andra myndigheters strategiska arbete (bland annat med regleringsbrevsuppdrag 3B6 år 2020) vilket även resulterat i att kulturmiljökompetens krävs och efterfrågas för att bidra till andra sakområdens uppdrag. Antal komplexa ärenden inom lagskyddade kulturmiljöer som rör överklagade bygglov, elkoncessioner och fysisk planering/bygg/exploatering har ökat. Frågor om kulturmiljö ingår bland annat i handläggningen av plansamråd i områden av riksintresse enligt

3 och 4 kapitlet miljöbalken (1998:808) och i ärenden som berör fornlämningar. Vidare efterfrågas expertkunskap i handläggningen av överklagande av bygglov. Länsstyrelsen har behövt prioritera bland ordinarie arbetsuppgifter och valt att prioritera handläggning av ärenden enligt kulturmiljölagen, hanteringen av kulturmiljöbidrag och arbete med regleringsbrevsuppdragen.

Resultatet påverkas av en ökad ärendemängd och ett ökat krav på samverkan samtidigt som tilldelade medel för uppdrag har varit oförändrat.

Gestaltad livsmiljö

Länsstyrelsen har stärkt sin och länets kunskap om kulturmiljöns och kulturvärdens effekt och betydelse inom planering och byggande samt inom gestaltad livsmiljö. En ökad kunskapsnivå bidrar till en bättre förståelse för och hänsyn till hur kulturmiljömålen uppnås samt till en mer rättssäker tillämpning av regelverken.

Måluppfyllelsen för gestaltad livsmiljö redovisas även delvis under avsnittet Hållbar samhällsplanering och boende. Se särskilt rubrikerna Tidig planeringsdialog och Sektorsövergripande perspektiv i avsnittet Fysisk planering.

Nationella kulturmiljömål

Under året har Länsstyrelsen bidragit till det gemensamma nationella arbetet genom att delta med två personer i nätverket för länsstyrelsernas Kulturmiljöforum.

Länsstyrelsens uppdrag att bidra till de nationella kulturmiljömålen (regleringsbrevuppdrag 1A5) har genomförts genom samverkan med berörda aktörer samt identifiering av hur kulturmiljövården i länet är organiserad och strukturerad. Med dessa åtgärder bidrar Länsstyrelsen till att skapa en helhetssyn på förvaltningen av landskapet vilket innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen. Även kunskapshöjande åtgärder har genomförts tillsammans med bland annat kommuner och andra berörda myndigheter för att bidra till att en mångfald av kulturmiljöer bevaras, används och utvecklas. Samråd i kulturmiljöfrågor har genomförts för att ytterligare stärka kunskapen om kulturmiljöns betydelse.

I arbetet med riksintresseöversynen och planeringsunderlag har arbete med att se över och uppdatera länets riksintressen för kulturmiljövård prioriterats. Uppdaterade riksintressebeskrivningar, geografiska avgränsningar och kunskapsunderlag förväntas ge bättre förutsättningar för att tillgodose kulturmiljön i samhällsplaneringen samt öka kommunernas och medborgarnas förståelse och delaktighet.

Ersättningsfrågan i samband med byggnadsminnesförklaringar har fått allt större aktualitet. Ersättningsfrågor har en hög komplexitet och är resurskrävande för myndigheten. Ett problem är avsaknad av vägledning och

tidigare avgöranden vilket försvårar processen. Länsstyrelsen har samrått med Riksantikvarieämbetet i ersättningsfrågan.

Behovet av återkommande tillsyn för byggnadsminnen är särskilt stort. Fortsatt bristande underhåll och svårigheter att få frivillig rättelse gör att den händelsestyrda tillsynen prioriterats. Likaså är arbetet med vård- och underhållsplaner för länets byggnadsminnen fortsatt prioriterat där principer för utformningen av dessa planer inför bidragsgivning har utarbetats. Åtgärderna leder till att ansvaret för byggnadsminnesägaren underlättas och det blir enklare att upprätthålla sitt eget ansvar, samtidigt som tillsynen effektiviseras.

Svenska kyrkans församlingar har de senaste åren påbörjat en översyn och digitalisering av de lagstadgade förteckningarna över kulturhistoriskt värdefulla kyrkliga inventarier. Antalet ärenden relaterade till detta har därför ökat. Vidare har vi arbetat med egeninitierad tillsyn av begravningsplatser. Detta syftar till att undersöka hur 4 kapitlet i kulturmiljölagens (KML, 1988:950) krav på vård och underhåll av begravningsplatserna uppfylls men också till att skapa ett tillfälle för samråd med församlingar och förvaltare. Tillsynsarbetet väntas medföra en ökad förståelse för varför kulturmiljön ska beaktas och bevaras.

Länsstyrelsen har arbetat med ett underlag till en strategisk plan för fornvården i länet. Syftet är att skapa en effektiv och proaktiv hantering av fornvården i länet. Aktörer inom fornvården ska ges stöd för att bidra till att ytterligare aktivera och tillgängliggöra kulturmiljöer. Vi har påbörjat ett arbete med att uppdatera och skapa nya informationsskyltar om forn-lämningar i de statliga naturreservaten i länet. Vi har även skapat förutsättningar för kommunerna att få information och rådgivning om praktisk fornvård.

För att bidra till en större helhetssyn i arbetet med att bevara kulturmiljön har Länsstyrelsen implementerat nya interna rutiner för anmälningar vid misstanke om fornminnesbrott enligt 2 kapitlet KML. Inom tillståndsprövning enligt 2 kapitlet KML har ett anbudslignande förfarande inför ett större arkeologiskt uppdrag påbörjats. Arbetet har bestått av utvärdering, men även tillsynsarbete efter beslut. Detta förväntas leda till att kulturmiljön kan bevaras, användas och utvecklas.

Länsstyrelsen har i samverkan med länsstyrelserna i Södermanlands län och Östergötlands län, Trafikverket samt Riksantikvarieämbetet arbetat med Ostlänken. Länsstyrelserna samarbetar bland annat för att formulera gemensamma förhållningssätt, ta fram vetenskapliga mål för de kommande arkeologiska undersökningarna och en gemensam strategi för den populärvetenskapliga förmedlingen av de arkeologiska resultaten.

Länsstyrelsen har beslutat om och utbetalat bidrag, huvudsakligen till vård av byggnader. Bidrag har exempelvis lämnats för att ta fram en modell och sätta samman ett kunskapsunderlag som Storstockholms brandförsvaret kan

nyttja vid en brand i Gamla stan. Kunskapsunderlaget åskådliggör byggnadernas kulturhistoriska värde och känslighet för skada vid brand och har utvecklats i samarbete med brandförsvaret. Bidrag har också lämnats för filmer om svårtillgängliga kulturmiljöer samt till ett byggnadsvårdsläger.

Resultatbedömning

Vår bedömning är att vi har en god måluppfyllelse inom kulturmiljöverksamheten.

Genom att bidra med kunskapsunderlag, samverkan och medverkan i tvärsektoriella processer har förståelsen för de kulturhistoriska värdenas betydelse för det hållbara samhället ökat vilket bidrar till de nationella målen för kulturmiljöarbetet och till målen för arkitektur-, form- och designpolitiken.

Arbetet med att integrera kulturmiljövärden i olika samhällsbyggnadsprocesser ökar och medför större behov av kulturmiljökompetens i dessa processer. Genom delaktighet i dessa processer kan länsstyrelserna bidra till att ansvar tas för kulturmiljön.

Tillämpningen av lagstiftning på området har utvecklats genom ett aktivt tillsynsarbete, förebyggande åtgärder och bred samverkan. Detta har medfört en bredare delaktighet och tillgängligheten för kulturmiljöfrågor bedöms öka.

Samverkande vårdinsatser samt lämnade bidrag bedöms bidra till att en mångfald av kulturmiljöer kan bevaras, användas och utvecklas.

Foto: Mostphotos.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Länsstyrelseinstruktion
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Regleringsbrev
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Uppgifterna och uppdragen följer dels av lagar och förordningar, dels särskilda uppdrag från regeringen. De viktigaste uppgifterna och uppdragen är att

- ha geografiskt områdesansvar för krisberedskapen på regional nivå. Det innebär att vi ska sammanställa regionala risk- och sårbarhetsanalyser, samordna planering inför fredstida kriser och samordna hantering under fredstida kriser, samt ansvara för samlade lägesbilder under fredstida kriser
- vara högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet. Det innebär att vi ska verka för samordning av planering och för att det civila försvaret agerar samordnat under höjd beredskap
- ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning
- vid behov överta ansvaret för kommunal räddningstjänst
- ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation
- följa upp kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.

Till följd av den pågående coronapandemin har länsstyrelserna fått ytterligare ett antal särskilda regeringsuppdrag att hantera inom ramen för detta verksamhetsområde. Dessa uppdrag har redovisats fortlöpande. I övrigt redovisas inom detta verksamhetsområde information av väsentlig betydelse när det gäller dessa uppdrag, men även under avsnitten Regional tillväxt och infrastrukturplanering samt Hållbar samhällsplanering och boende.

De övergripande målen för samhällets säkerhet är att värna samhällets funktionalitet och att värna vår förmåga att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Målet för *skydd mot olyckor* är att i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett – med hänsyn till de lokala förhållandena – tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets *krisberedskap* är att

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet
- värna människors liv och hälsa och grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det *civila försvaret* är att ha förmåga att

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan

- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	29,3	25,1	20,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	15,4	11,1	7,5
Antal årsarbetskrafter män	13,8	14,0	13,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	734	594	426
Antal beslutade ärenden	745	560	336
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	47	39	53
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	55 097	43 694	37 815
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	5 943	0	0

Antalet årsarbetskrafter har ökat mot bakgrund av den ökade satsningen på civilt försvar samt myndighetens utökade uppdrag om tillsyn av säkerhetskänslig verksamhet.

Antalet ärenden avseende skyddsobjekt fortsätter att öka. Anledningen är främst att tillsynsmyndigheterna uppmanar objektsägare att stärka skyddet kring sina anläggningar.

Inom området ryms även Vaccinationsuppdraget covid-19 (VHT 457993) vilket påverkar utfallet gällande verksamhetskostnader och antalet årsarbetskrafter. De lämnade bidragen är de bidrag som Länsstyrelsen lämnat vidare till övriga länsstyrelser i och med uppdraget om ökad vaccinationstäckning.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med riskbaserat informationssäkerhetsarbete

Länsstyrelsernas gemensamma arbete utgår från ett regleringsbrevsuppdrag, 3E4. Uppdraget att genomföra en särskild kompetenshöjande insats för att

stödja varje länsstyrelse i arbetet med att leda ett riskbaserat systematiskt arbete med informationssäkerhet. Viktiga utgångspunkter är en gemensam policy för informationssäkerhet och ansvarsförhållandena i länsstyrelsernas gemensamma samverkan. Målgruppen är länsstyrelsernas högsta ledning och insatsen består av en teoretisk del och en praktisk övning som involverar respektive myndighets informationssäkerhetsorganisation. Arbetet startade efter regeringsbeslut under november och kommer att avslutas under 2022 i nära anslutning till att förslaget till en gemensam informationssäkerhetspolicy lyfts till landshövdingemötet i början av 2022.

Länsstyrelsernas organisation och system för säkerhets- och signalskydd

Länsstyrelserna har under de senaste åren arbetat intensivt såväl internt på de egna myndigheterna, som genom gemensamma insatser för att snabbt öka vår förmåga inom civilt försvar, signalskydd, och säkerhetsskydd. Inom ramen för totalförsvarsplaneringen har kravet på länsstyrelsernas förmåga att skydda säkerhetskänslig verksamhet ökat högst väsentligt. Länsstyrelserna har med anledning av detta skapat en stabil organisation och ett system för säkerhets- och signalskydd och en utvecklingsplan som sträcker sig mellan 2021-2025. Väsentliga utvecklingsaktiviteter av informationssystem för att skapa förmåga att hantera och skydda säkerhetsskyddsklassificerad information har dock inte kunnat prioriteras under 2021.

Prestationer och effekter

Skydd mot olyckor

Länsstyrelsen har samverkat med övriga länsstyrelser (Uppsala, Gävleborg, Dalarna och Västmanland) i planeringszonen för Forsmarks kärnkraftverk och tagit fram ett förslag på överenskommelse om ledning, samverkan, kommunikation, strålningsmätningar och beslut om skyddsåtgärder. Detta har bidragit till att skapa större enhetlighet och större förståelse gällande det kommande arbetet med att förhindra olyckor.

För att samverka, förankra och höja kompetensen när det gäller förberedelser inom planeringszonen har Länsstyrelsen bjudit in aktörer i Stockholms län som är verksamma inom planeringszonen till en serie möten och workshoppar.

För att skapa en ökad gemensam kompetens gällande skogsbränder har Länsstyrelsen tillsammans med MSB genomfört två regionala dialogmöten där rutiner för förstärkningsresurser, eldningsförbud, tidigare operativa erfarenheter och samverkan inför årets skogsbrandssäsong belysts för räddningstjänsten och berörda intressenter.

En regional oljeskyddsplan har tagits fram som beskriver och därmed tydliggör olika aktörers arbetsuppgifter vid oljeutsläpp. Planen är ett stöd för Länsstyrelsen, kommuner och andra offentliga, privata och frivilliga aktörer

som deltar i hanteringen av ett oljeutsläpp till sjöss men även i ett förberedande stadie.

Krisberedskap

Länsstyrelsens krisledningsorganisations hantering av coronapandemin under de sex första månaderna och händelsehanteringen gällanden branden i Kagghamra har utvärderats. Utvärderingarna har legat till grund för utveckling av befintliga och framtagande av nya styrdokument inom krishantering på myndigheten.

Kommuner och regionen har deltagit i Länsstyrelsens samarbetsforum för att stödja och utveckla arbetet inom ramen för 2:4-anlagen för krisberedskap och civilt försvar. Att delta i samarbetsforum har bidragit till ökad kunskap och diskussion om aktuella frågor och planerat arbete inom området.

Flertalet av kommunerna i länet har genomfört utvärderingar av hanteringen av pandemin och det stabsarbete som fortlöpt. Utvärdering av hantering på regional nivå har också utförts. Resultatet visar att det kommer innebära ansträngningar för kommunerna och även oss som myndighet i vårt stöd för att omsätta de lärdomar som framkommit i utvärderingarna. Länsstyrelsen bedömer därför att behovet av stöd till länets övriga aktörer kommer att öka.

Samverkan Stockholmsregionen

Länsstyrelsen har genom sin krisorganisation och de väl etablerade samverkansformerna i Samverkan Stockholmsregionen utvecklat kris-hanteringen i länet under pågående kris. Tillsammans med övriga aktörer i länet har Länsstyrelsen regelbundet gjort gemensam omfallsplanering och tagit fram scenarier för gemensam planering. De etablerade samverkans-formerna leder till ett effektivt krisberedskapsarbete och en arena för samverkan mellan Länsstyrelsen och andra relevanta aktörer i länet.

Aktiverad krisledning med anledning av pågående coronapandemi

Arbetet med hanteringen av coronapandemin har varit både av strategisk och operativ karaktär och Länsstyrelsen har varit en sammanhållande kraft i länet. En viktig del i arbetet har varit att bidra till den samordnade kommunikationen i länet. Genom detta arbete har, enligt Länsstyrelsens bedömning, den länsgemensamma hanteringen och samverkan ytterligare stärkts och än mer ökat krisledningsförmågan hos såväl länets aktörer som i den egna myndigheten.

Uppföljning av kommuner enligt LEH

Länsstyrelsen har enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extra ordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) genomfört uppföljningsbesök hos fem kommuner. Därutöver har Länsstyrelsen begärt in komplettering av planer och dokument från kommunerna. En ökad tydlighet från Länsstyrelsen i dessa frågor har givit

ett gott resultat i länet då alla kommunernas planer och dokument i enlighet med överenskommelsen om kommunernas krisberedskap är godkända.

Beredskapsarbete

Efter utvärdering av händelser i länet och pandemihanteringen har Länsstyrelsen som en åtgärd för förmågehöjning utvecklat rollen som Chef i beredskap (CiB). Arbetet pågår med att utveckla både CiB och TiB (tjänsteman i beredskap) vilket förväntas leda till ytterligare stärkt förmåga att hantera kriser.

Beredskapsplanering

Enligt regleringsbrevsuppdrag 1B1 stödjer Länsstyrelsen kommunerna och regionen i arbetet med beredskapsplaneringen för det civila försvaret. Det har gjorts genom en rad insatser som att

- Länsstyrelsen har tagit fram en vägledning för att stödja kommunerna i arbetet med att upprätta ändamålsenliga Trygghetspunkter för invånarna vid omfattande samhällsstörningar och ytterst krig
- Länsstyrelsen har genomfört två utbildningar för kommunerna i säkerhetsskydd med samarbetspartners i syfte att stärka signalskyddsorganisationen samt hållit ett informationsmöte om implementeringen av kryptodatorn Signe
- Länsstyrelsen, regionen och ett urval av länets kommuner har deltagit i Totalförsvarsövning 2020:s sista delövning. Länsstyrelsen har inför övningen stöttat aktuella kommuner med information om och administration av övningen. Internt på myndigheten har repetitions-utbildningar respektive förberedande utbildningar och övningar genomförts. Detta har medfört att alla medverkande aktörer har haft en bättre insyn i varandras arbete samt en grund för bättre samverkan.

De sammanlagda insatser som genomförts under året bedöms ha bidragit till ökad insyn om varandras roller, kunskap om civilt försvar och större robusthet i länet.

Civilt försvar

I uppbyggnaden av totalförsvaret arbetar myndigheten med att bygga upp och stärka den egna förmågan som högsta civila totalförsvarsmyndighet. I det ingår att stödja kommuner, Region Stockholm och länets övriga aktörer i deras återuppbyggnad och att stärka förmågan till samverkan mellan militärt och civilt försvar. Länsstyrelsen har arbetat, enligt regleringsbrevsuppdrag, med att ge stöd till kommunerna och genom att Länsstyrelsen har gjort en förstudie gällande storskalig utrymning i länet i syfte att klarlägga Länsstyrelsens ansvar och roll enligt gällande lag utifrån tre olika perspektiv: kärnteknisk olycka, höjd beredskap och fredstida krishändelse.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att bygga upp en krisledningsorganisation. De lagstadgade uppgifter som tillkommer

länsstyrelserna vid höjd beredskap har fördelats. Fyra interna workshoppar har genomförts för att öka kunskapen i dessa frågor.

Skyddsobjekt

En effekt av att arbetet med totalförsvaret har intensifierats, är en fortsatt efterfrågan om klassning som skyddsobjekt. Länsstyrelsen har beslutat om flera nya skyddsobjekt samt upphävanden av anläggningar som inte längre bedöms behöva detta skydd. Besluten medför ett bättre och utökat säkerhetsskydd för relevanta objekt.

Sevesoverksamhet

Tillsynsarbetet inom lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, Sevesolagstiftningen, har bedrivits utifrån fastställd behovsutredning och tillsynsplan i enlighet med lagkrav. Sevesotillsyn har skett i samverkan med kommunala miljökontor och räddningstjänster.

Resultatbedömning

Vår bedömning är att ett gott resultat uppnåtts trots att delar av den planerade verksamheten inte kunnat genomföras under pandemin. Året har präglats av ett omfattande krishanteringsarbete med anledning av coronapandemin. Länsstyrelsen ser fortsatt att arbetet har stärkt samverkansformerna inom länet och ökat krisberedskapskompetensen i såväl länet som inom myndigheten vilket har bidragit till att värna samhällets funktionalitet.

Länsstyrelsen ser trendmässigt ett allt större och starkare engagemang hos länets aktörer. Viljan att långsiktigt och i bred samverkan arbeta för att stärka den egna och den samlade förmågan inom beredskapsområdet och civilt försvar är stor. Viljan och ansträngningarna bidrar till att värna samhällets funktionalitet och att upprätthålla grundläggande värden.

Det är Länsstyrelsen i Stockholms läns målsättning att länet ska vara robust i fred och krig. Vi kan dock konstatera att med kommunernas nuvarande medelstilldelning och användningsrestriktioner kommer det att ta lång tid att nå dit.

Foto: Mostphotos.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	Regleringsbrev
1A6 Förorenade områden	Regleringsbrev
1A7 Cirkulär ekonomi	Regleringsbrev
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Regleringsbrev
1B3 Invasiva främmande arter	Regleringsbrev
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Regleringsbrev
1D7 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelsen ska

- samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen samt utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning
- samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala naturvårdssatsningar och vattenvårdsprojekt
- skydda områden och arter genom kunskapsuppbyggnad, informationsspridning, samverkan, bekämpning av invasiva främmande arter, beslut om områdeskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram
- bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden samt stimulera och underlätta för friluftslivets nyttjande genom information, anläggningar och leder
- besluta om tillstånd och dispenser avseende naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Länsstyrelsen ska också ansvara för tillsyn av områdesskydd, 12:6-samråd, dispenser och tillstånd, skydd av djur, inklusive rovdjur, och växtarter, terrängkörning och vilthägn
- ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning, genomföra utredningar om allmänt fiskeintresse samt utarbeta regionala vattenförsörjningsplaner och medverka till beslut om vattenskyddsområden
- genom de fem vattenmyndigheterna samordna vattenförvaltningsarbetet samt utarbeta och besluta om förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer för vatten i respektive vattendistrikt
- ansvara för samråd, yttranden och tillstånd gällande mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall
- planera och genomföra tillsyn, granska miljörapporter och besluta om miljö sanktionsavgifter och åtalsanmälan avseende miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall. Länsstyrelsen ska också planera och genomföra tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter och samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd
- kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden. Länsstyrelsen ansvarar för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag för undersökning och sanering
- genomföra restaurering av näringsrika och värdefulla vatten
- ansvara för tillsynsvägledning inom naturvård, vattenverksamhet och miljöskydd.

Generationsmålet är det övergripande målet för *miljöpolitiken* och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora

miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver *miljömålen* och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med äldre tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regel- efterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras under en 20-årsperiod räknat från 2022.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	124,3	104,8	93,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	78,8	64,0	52,8
Antal årsarbetskrafter män	45,5	40,8	40,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	5 434	5 042	4 472
Antal beslutade ärenden	5 678	5 287	4 381
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	189	159	327
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	182 879	160 423	134 811
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	66 330	86 203	88 007

Antal årsarbetskrafter har ökat vilket främst beror på stora satsningar inom Naturskötsel. Vad gäller antal inkomna ärenden har dessa ökat generellt inom ett antal områden, främst tillsyn av dispenser och förvaltning och skötsel av skyddade områden. Trots ökningen har vi kunnat hålla en god beslutstakt vilket gjort att ärendebalansen endast ökat marginellt. Ökning av verksamhetskostnaderna beror till största del på stora satsningar på naturskötsel med cirka 20 miljoner kronor i utökad budget för både personal och verksamhet. Gällande bidrag utgörs skillnaderna mellan åren av sanering av förorenade områden, där det under 2019 och 2020 betalades ut cirka 50 miljoner kronor per år i bidrag men bara cirka 15 miljoner kronor under 2021.

Resultatindikatorer

Indikatorerna i tabellen nedan är framtagna för att i årsredovisningen följa upp relevanta nationella mål inom naturvård och miljöskydd. Indikatorerna i tabellen har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas uppdrag och bidrar till att ge information av väsentlig betydelse till regeringen.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde ³⁾	År 2021	År 2020	År 2019
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från miljöskyddslagen, dvs tillståndet är äldre än 20 år	Senast 2015 ska alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt miljöskyddslagen vara omprövade enligt miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁾		65	-	-
Areal strikt skyddad natur (ha nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO) totalt i länet	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾		196 582	196 406	137 933
Tillkommande areal skyddad natur för året:	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾		252	58 473	309
- Varav hav	Hav i balans och levande kust och skärgård, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾		35	58 410	103
- Varav skog	Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾		178	55	192

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde ³⁾	År 2021	År 2020	År 2019
- Varav sjö och vattendrag	Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ²⁾		7	0	1
- Varav våtmark/myr	Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	Platina ²⁾ och/eller SkötselDos ³⁾		1	0	2

- 1) Ärendesystem, Länsstyrelsen.
- 2) Utdrag från Naturvårdsverkets ärendesystem.
- 3) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

De strikt skyddade arealerna, det vill säga områden där skogsbruk är förbjudet, är något lägre än det som redovisas i tabellen, eftersom detta inte gick att utläsa i underlaget. Naturvårdsområden är inte heller medräknade i tabellen, utan endast naturreservat, nationalparker, Länsstyrelsens naturvårdsavtal och kommunernas biotopskydd, enligt instruktionen.

Utvidgningar är inte medräknade från år till år utan utgångspunkten i siffrorna är bildandedatum med ett undantag – ökningen av skyddad natur är medräknad i tabellen då det marina naturreservatet Svenska Högarna utvidgades genom ett beslut från knappt 3 000 hektar till 61 000 hektar år 2020. Utvidgningen av Svenska Högarna står för den enda riktigt stora förändringen i arealer mellan 2019 och 2021.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) är samverkansorgan för det regionala miljömålsarbetet. Utifrån visionen, att miljömålen är uppnådda genom samverkan och effektiva insatser som förverkligar Agenda 2030, bidrar RUS till en tydligare uppföljning av miljömålen och till att åtgärdsarbetet intensifieras och följs upp. Vidare förstärker och tydliggör RUS länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå i miljömålsarbetet.

Exempel på väsentliga insatser under året är

- samordning och utveckling av miljömåluppföljningen och insatser inom miljöinformationsförsörjning
- projekt inom olika sakområden, särskilt strategisk samhällsplanering, målkonflikter synergier skog, cirkulär ekonomi, länstransportplanering och hållbar konsumtion
- vägledning åtgärdsprogram, miljömålsintegrering och genomförande av förändringsledningskurser för olika verksamheter samt fortsatt implementering av uppföljningsverktyget Åtgärdswebb för miljömålen

- samordning av arbetet i Miljömålsrådet och med Agenda 2030
- kommunnätverk med vägledning och workshop om näringslivets miljömålsarbete
- att Länsstyrelsen var medarrangör av digitala miljömålsdagar och två regionala miljömålskonferenser.

Flera av insatserna sker i samverkan med LEKS (länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning) och olika chefsnätverk.

Prestationer och effekter

Miljömålsarbetet

Inom den regionala samverkansplattformen Miljö- och samhällsbyggnadsdialogen har Länsstyrelsen samverkat löpande med kommuner och andra regionala aktörer för en hållbar samhällsutveckling utifrån länets sex prioriterade miljömål (Begränsad klimatpåverkan, Ett rikt växt- och djurliv, Frisk luft, Giftfri miljö, God bebyggd miljö och Ingen övergödning).

Länet växer och är i stort behov av nya bostäder och infrastruktur. Länsstyrelsen har verkat för att miljömålen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen och i det regionala tillväxtarbetet. De aktörer som deltar i dialogen är, utöver Länsstyrelsen, länets kommuner, Region Stockholm, Trafikverket och Storsthlm. Exempel på miljöfrågor som hanterats i dialogen är klimatfrågan, elförsörjning samt masshantering.

Vi har även arbetat med en nysatsning i miljömålsarbetet, Miljömål 2.0, med sikte på det nya målåret 2030 och kopplingen mellan miljömålen och Agenda 2030. Syftet med Miljömål 2.0 är att nå miljömålen på ett nytt, snabbare och effektivare sätt utifrån förutsättningarna i Stockholms län. Miljömålsuppföljningen är ett viktigt underlag för åtgärder. Vi har arbetat för att kvalitetssäkra miljömålsuppföljningen genom att systematiskt samla in vilka åtgärder som gjorts i länet. Miljöövervakningen ger liksom tidigare år viktiga fakta.

Vi har arbetat aktivt med stödjande insatser gentemot kommunerna både i form av planeringsunderlag och andra typer av underlag och informationsinsatser. Vi har även bevakat olika miljöfrågor i översikts- och detaljplaner samt i processen kring infrastrukturplaner och framtagande av den regionala länstransportplanen.

Avfallsbränder Kagghamra och Kassmyra

Under året har omfattande arbete lagts på avhjälpande och förebyggande insatser kopplat till de avfallsbränder som uppstått på två olika platser i Botkyrka kommun där osorterat byggavfall lagrats. Länsstyrelsen aktiverade en intern krisledningsorganisation för att stödja Botkyrka kommun i det fortsatta arbetet gällande branden vid ett avfallsupplag vid Kagghamra. Länsstyrelsen har arbetat med frågan och har haft en intern organisation

igång för att stödja Botkyrka kommun kring hanteringen av den uppkomna situationen kopplade till avfallsfrågor i Kagghamra och Kassmyra. Inom ramen för uppdraget har Länsstyrelsen bistått i ansökan till Naturvårdsverket om åtgärder på felandes bekostnad för bortforsling av avfall i Kassmyra och rening av lakvatten i Kagghamra. Naturvårdsverket beviljade i slutet av året ansökan med 42 miljoner kronor för bortforsling av avfall i Kassmyra.

Friluftsliv och friluftsuppdraget

Inom friluftslivsuppdraget har den regionala friluftslivsstrategin, som pekar ut den långsiktiga riktningen gällande friluftslivsarbetet i länet, antagits. Arbetet med att ta fram en handlingsplan har påbörjats i samverkan med kommuner, organisationer och andra berörda aktörer.

En besöksundersökning har genomförts tillsammans med kommuner och förvaltare för att höja kunskapen och förståelsen om friluftslivsutövares upplevelser och efterfrågan vid besök i skyddad natur. Underlaget kommer att bidra till planering och förvaltning av friluftsliv för ett hållbart utövande samt skapa överblick och öka samverkan av friluftslivsfrågor i länet.

Inom ramen för friluftslivets år har Länsstyrelsen arbetat med att

- höja kunskapen om friluftsliv i den fysiska planeringen
- i samverkan med Region Stockholm genomföra seminarium om hur ett hållbart friluftsliv kan skapas
- genomföra en landshövdingstafett för att lyfta värdet av friluftsliv samt det enkla och hållbara friluftslivet. Landshövdingen besökte Alby naturreservat i samverkan med Tyresö kommun och Fritidsbanken.

Vattenförsörjning

Länsstyrelsen har tillsammans med länets kommuner och vattenproducenter genomfört en uppföljande enkätundersökning avseende de 13 åtgärderna i den länsgemensamma regionala vattenförsörjningsplanen. Samråd inför inrättande eller revidering av flera vattenskyddsområden har genomförts. Genom Länsstyrelsens beviljande av stöd för bättre vattenhushållning har flera projekt kunnat genomföras i länet för en tryggare tillgång till dricksvatten. Bland dessa projekt märks till exempel

- nationellt erfarenhetsnätverk och kunskapsdagar för enskilt dricksvatten (Ecoloop AB)
- förslag till miljöövervakningsprogram för grundvatten i norra Stockholmsåsen (Kommunalförbundet Norrvatten)
- grundvattentillgångar och införande av anmälnings-/tillståndsplikt för enskilda vattentäkter (Norrälje kommun).

Miljöprövningsdelegationen

Miljöprövningsdelegationen klarar regeringens 180-dagars mål för helprövningar till 100 procent vilket är en förbättring från föregående år då 90 procent uppnåddes. Ärendebalansen har gått upp från föregående år.

Även handläggningstiderna, antal dagar från inkommet ärende till beslut, har ökat sedan föregående år. Den maximala handläggningstiden har dock minskat från 1 282 dagar till 448 dagar.

Cirka en tredjedel av ärendena som kommer in till miljöprövningsdelegationen berör avfall enligt 29 kapitlet miljöprövningsförordningen.

Viltskadeersättning

Länsstyrelsen har inom ramen för regleringsbrevsuppdrag 1D7 hanterat uppgifter i fråga om viltskadeersättning.

Länsstyrelsen har besiktat ett flertal skador som orsakats av rovdjur. Det har dels inneburit att det betalats ut medel för ersättning av rovdjursskador, dels att intresset för att söka bidrag för att förebygga rovdjursskador har ökat. Framförallt är det flera som sökt medel för skyddsvästar till hund. Som service i syfte att öka acceptansen för rovdjur och fredade fågelarter har Länsstyrelsen lånat ut material till djurhållare och lantbrukare. Länsstyrelsen har även kört ut akutstängsel och skrämselutrustning till verksamhetsutövare i länet för att skydda tamdjur och hålla fåglar borta från grödor.

Inga stöd avseende viltskador enligt förordningen om statligt stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn (2017:1254) har betalats ut.

Grön infrastruktur

Länsstyrelsens arbete för en grön infrastruktur utgår från regleringsbrevsuppdraget 1A4 och den regionala handlingsplanen. Handlingsplanen innehåller åtgärder och kunskapsunderlag med syfte att stärka de ekologiska sambanden i landskapet för att möjliggöra bevarandet av biologisk mångfald. Åtgärderna i handlingsplanen bygger på frivillighet och samverkan mellan olika aktörer.

Handlingsplanen bidrar med ett tydligare landskapsperspektiv i Länsstyrelsens vägledning kring planeringen av mark och vatten. Vägen mot funktionell grön infrastruktur är fortfarande lång och arbetssätten ännu inte etablerade hos aktörerna. För att ge faktiska effekter i landskapet behöver arbetet med grön infrastruktur fortsatt utvecklas och spridas.

Exempel på genomförda och påbörjade åtgärder i handlingsplanen är

- restaurering av betesmarker inom utpekade värdetrakter för gräsmarker för att gynna fältgentiana och andra hävdgynnade arter i odlingslandskapet samt att stärka konnektiviteten mellan hävdade gräsmarker i odlingslandskapet
- att den regionala biotopdatabasen BIOTOP Stockholm har färdigställts och arbetet med användarmanualer har påbörjats
- utförda besökarundersökningar i länets naturreservat.

Länsstyrelsen har även påbörjat framtagande av underlag till en upphandlingsvägledning för ekologiska samband och spridningsanalyser som stöd till kommunerna.

Förorenade områden

I Länsstyrelsens databas EBH-stödet (Efterbehandlingsstödet) finns ungefär 11 900 misstänkt förorenade områden, varav Länsstyrelsen har tillsyn över 166 av dessa.

Länsstyrelsen arbetar enligt en handlingsplan för tillsyn av förorenade områden. För närvarande pågår utredningar om miljörättsligt ansvar för fem av tillsynsobjekten.

I enlighet med regleringsbrevsuppdrag 1A6, när det gäller förorenade områden som är lämpliga att sanera för byggande, har arbetet främst handlat om information till kommunerna.

Länsstyrelsen har under 2021 genomfört fem kommunbesök och en handläggartäff för länets miljöinspektörer samt skickat ut fyra informationsbrev till länets miljökontor.

Inom ramen för Mälarlänssamarbetet har vi tillsammans med övriga länsstyrelser genomfört följande tillsynsvägledningsaktiviteter:

- Grundutbildning inom förorenade områden.
- Mälarlänsutbildningen, som under året varit nationell med fokus på egeninitierad tillsyn.

Detta leder enligt vår bedömning till att antalet privatfinansierade åtgärder ökar genom egeninitierad tillsyn och att ansvar utreds, samt att fler kommer att ta fram handlingsplaner.

Länsstyrelsen arbetar med att ta fram en bidragsstrategi som kopplar till det nationella arbetet för att ta fram vägledningar och rutiner. Länsstyrelsen deltar i nationella informationsinsatser för att effektivisera bidragsarbetet.

Vi informerar Naturvårdsverket löpande om oförbrukade bidrag i samband med halvårsprognos och årlig redovisning av bidragsprojekt. Vi har även en löpande dialog med huvudmännen för behov av bidragsmedel.

Övrig redovisning enligt regleringsbrevet genomförs via Länsstyrelsen i Västerbottens samlade redovisning i februari 2022.

Cirkulär ekonomi

Målsättningarna om en cirkulär ekonomi berör ett flertal av länsstyrelsens verksamhetsområden. I enlighet med regleringsbrevsuppdraget 1A7 har bland annat nedanstående insatser genomförts:

- Arbetet med att ta fram en regional plan för masshantering tillsammans med bransch och offentliga aktörer i länet har fortsatt. Planen remissbehandlas och beslutas under 2022.
- Cirkulära krav för vatten, massor, resurseffektivitet och kemikalier har tillämpats inom prövning och tillsyn, inklusive framtagande av nya checklistor och rutiner. Frågorna har lyfts både i samråd och i kompletteringsskedet.

- I handläggning av bidrag till byggnadsvård har stöd givits för insatser som bidrar till god resurshushållning och medför att underhållsåtgärder och befintliga byggnadsbestånd får långa livscyklar.
- Genomförande av länets livsmedelsstrategi har fortsatt, där flera mål syftar till större cirkularitet av material och resurser, kopplat till exempelvis markanvändning, vattenhushållning och matsvinn.
- Arbetet med att i Länsstyrelsens egna lokaler och verksamhet bidra till ökad cirkularitet har fortsatt, till exempel kopplat till upphandling, fastighetsförvaltning och avfallshantering.

Nationella planen för moderna miljövillkor

Länsstyrelsens insatser utgår från regleringsbrevsuppdraget 1A9.

Samverkansprocesser har genomförts under året för de två anläggningar som ska lämna in ansökan om tillstånd i februari 2022. Inga undantag har beslutats och inga beslut om kraftigt modifierade vattentillkomster har tagits. Den ena anläggningen planerar att fortsätta sin verksamhet och den andra planerar att avsluta sin.

Invasiva främmande arter

I enlighet med regleringsbrevsuppdrag 1B3 arbetar Länsstyrelsen med förebyggande insatser och motverkar introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Länsstyrelsen har gett bidrag till kommuner inom länet som ansökt om medel för inventering och bekämpning av invasiva främmande arter. Tillsynsväglledning har även bedrivits gentemot flera kommuner och ett stort antal privatpersoner. Tillsynsärenden har behandlats i mindre skala både mot terrestra och akvatiska arter. En informationskampanj riktad till allmänheten har påbörjats via sociala medier.

Utrotningsinsatser av invasiva arter i statliga naturreservat har utförts under året framför allt gällande den invasiva arten gul skunkkalla.

Bekämpningsåtgärderna planeras vidare inför kommande växtsäsong.

Tillsynsområdet bedöms växa i takt med att allmänheten får ökad kännedom om invasiva främmande arter samt att olika utrotnings- och begränsningsåtgärder kommer att ske. Länsstyrelsen har inte överlåtit något ansvar till kommunerna när det gäller invasiva främmande arter eftersom ingen har efterfrågat detta.

Områdesskydd och naturskötsel med mera

I enlighet med regleringsbrevsuppdrag 1B4 sker arbetet inom områdesskydd och naturskötsel utifrån flera olika aspekter inom exempelvis naturvård, biologisk mångfald, hotade arter, friluftsliv, tätortsnära natur samt viltförvaltning.

Områdesskydd

Länsstyrelsen har inom områdesskydd prioriterat arbetet med bevarande av skogar med höga naturvärden och fortsatt arbetet enligt den regionala skogsstrategin, samt även prioriterat skydd av tätortsnära natur och marina miljöer. Länsstyrelsen har beslutat om tre nya naturreservat (Koffertberget, Vaddö prästgård och Hållviksjön), samt utvidgning av ett befintligt reservat (Häverö-Bergby). Detta har inneburit att ytterligare cirka 78 hektar produktiv skogsmark fått ett långsiktigt skydd, under förutsättning att besluten vinner laga kraft. Länsstyrelsen har också ingått ett naturvårdsavtal på 25 år för att skydda ytterligare 39 hektar produktiv skog (Storön-Långholmen-Kalvholmen). Länsstyrelsen har vidare arbetat med flera andra reservatsärenden där förhandlingar pågår med markägare. Från Naturvårdsverkets anslag för skydd av värdefull natur har cirka 43 miljoner kronor utbetalats inom länet för överenskommelser om intrångsersättningar, 12 miljoner efter ett avgörande om ersättning i domstol, samt cirka 2 miljoner i bidrag till Nacka kommun.

Arbetet med att bilda Nämndöskärgårdens nationalpark pågår i samarbete med Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Värmdö kommun. Inventeringar har lett till ökad kunskap om bland annat områdets naturvärden. Resultaten kommer att utgöra underlag till skötselplan för nationalparken.

Länsstyrelsen har beslutat att ställa sig bakom Plan för marint områdesskydd i Egentliga Östersjön. Den har tagits fram gemensamt av kustlänsstyrelserna och ger vägledning för att tillsammans stärka skyddet och förvaltningen av vår havsmiljö. Länsstyrelsen har också arbetat vidare med en intern marin plan för områdesskydd i länet. Regeringsuppdraget om skydd av tätortsnära natur (Aldrig långt till naturen, Länsstyrelsens rapport 2003:20) har förlängts till och med år 2025. I dagsläget har 54 av de 71 områden som ingår i programmet blivit natur- eller kulturresevat. Tre kommunalt inrättade naturreservat, som inte ingår i programmet, har tillkommit under året i Stockholm, Nacka och Tyresö kommuner.

Vi samverkar löpande med kommunerna och andra berörda aktörer, bland annat genom de regionala samrådsgrupperna för naturvård där tätortsnära natur är en återkommande fråga. Länsstyrelsen beaktar även skydd av tätortsnära natur inom andra pågående uppdrag såsom friluftslivsmålen, grön infrastruktur och miljökvalitetsmålen. Länsstyrelsen verkar för att stärka tillgängligheten inom tätortsnära reservat och är medfinansiär i projektet Naturen på lika villkor som drivs av Naturskyddsföreningen i Stockholms län. Länsstyrelsen stöttar också kommunernas arbete med friluftslivsfrågor inom tätortsnära reservat genom LONA-bidrag (Lokala naturvårds-satsningen), till exempel informations- och tillgänglighetsåtgärder.

Nationalstadsparken

Arbetet för att utveckla Nationalstadsparken sker inom ramen för utvecklingsanslaget om 100 miljoner kronor avsatt i samband med

byggandet av Norra länken. Arbetet med att förlänga överenskommelsen för utvecklingsanslaget till år 2025 har påbörjats. Med utgångspunkt från parkens vård- och utvecklingsplan har insatser skett inom kommunikation, tillgänglighet, biologisk mångfald, historiska parker och kulturlandskap. Exempel på åtgärder är restaurering av våtmarken vid Kaknäs, friställning av ekmiljöer på Djurgården samt restaurering av Rosendals slottspark.

Exempel på andra åtgärder är underhåll av cykel- och entréskyltar, guidningar i parken och fortsatt arbete med mobilapplikationen Naturkartan. Kommunikationsinsatser har också samordnats mellan olika aktörer för att skapa en långsiktig kunskapsuppbyggnad och förståelse för Nationalstadsparken.

Naturskötsel – förvaltning av skyddade områden

Inom förvaltningen har Länsstyrelsen under pandemin sett ett fortsatt högt besöksstryck och därför inlett en särskild satsning för att höja nivån på besöksmottagningen i skyddade områden. En plan för att se över entréer, rastplatser och leder i de mest välbesökta naturreservaten och förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning har tagits fram. En inventering av alla friluftsanordningar i naturreservaten har påbörjats och till stor del genomförts. Inventeringen är underlag för reparation och underhåll. Länsstyrelsen har även i år förstärkt arbetet med information om besöksvärda utflyktsmål via sociala medier.

I samverkan med ett 15-tal förvaltare har vi genomfört en besökarundersökning i cirka 80 naturområden i länet. Av dessa naturområden är det kring 20 naturreservat som förvaltas av Länsstyrelsen.

I den löpande skötseln har vi gränsmarkerat ett tiotal reservat och satt upp informationsskyltar. Därtill har vi förbättrat förutsättningarna för biologisk mångfald genom att se till att bete har genomförts i ett 30-tal områden samt genom att flera områden har restaurerats.

Inom satsningen för projektet Naturnära jobb har vi haft ett arbetslag som jobbat i 10 olika naturreservat över hela länet. Arbetslaget har bland annat arbetat med åtgärder för friluftslivet såsom röjning av stigar samt insatser kopplade till naturvård, till exempel friställning av ekar. Länsstyrelsen har även hållit i ett antal utbildningar för arbetslaget med fokus på naturskötsel.

Inom våtmarkssatsningen i skyddade områden har Länsstyrelsen tagit fram förstudier inför hydrologiska återställningar. Praktiska åtgärder har också skett på några håll, bland annat genom bidrag till Skärgårdsstiftelsen och Täby kommun. Under perioden 2021 till 2027 deltar Länsstyrelsen i projektet LIFE RestoRED som restaurerar och skapar förutsättningar för att ängs- och betesmarker bevaras. Under året har vi inom LIFE-projektet utfört restaurering i Ängsö nationalpark.

Fortsatt ökande skador orsakade av granbarkborre har konstaterats i hela länet. Vi följer situationen genom helikopterinventering i ett sextiotal

områden. I bekämpningsarbetet har feromonfällor varit uppsatta i tio områden.

Inom ramen för regeringsuppdraget att stärka förutsättningar för vilda pollinatörer har vi anordnat kompetenshöjande aktiviteter för regionala aktörer, genomfört en större sandrestaurering samt tagit fram tematiska skyltar. Vi har även beviljat bidrag för pollinatörsfrämjande åtgärder där samverkan med Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) i regionen särskilt kan nämnas. Vi har även tagit fram riktad information till lantbrukare och samarbetat i pollinatörsfrågor i form av ett internt nätverk.

Länsstyrelsen har samverkat med många andra parter vid flera tillfällen. Vi har vidare anordnat flera digitala möten inom ramen för nätverket Naturförvaltning i Stockholms län.

Figur 1. Bidrag per område från Naturvårdsverket (schablontilldelning)

Område	2021	2020	2019	2018
Antal områden (statliga naturreservat, nationalparker)	258	257	256	251
Anslag till skötsel (tusen kronor)	28 818	18 253	13 760	15 600
Kronor per område	111 698	72 101	53 750	62 151

Kommentar till Figur 1:

Tabellen visar utvecklingen av bidraget per statligt skyddat område. I realiteten var Länsstyrelsen i slutet av 2020 förvaltare eller ekonomiskt ansvarig för förvaltningen av Ångsö nationalpark, cirka 190 naturreservat, cirka 130 Natura 2000-områden som inte är skyddade på annat sätt, samt ett stort antal naturminnen och djurskyddsområden. I tabellen ingår även 69 områden som förvaltas och finansieras av annan förvaltare, bland annat kommuner och Skärgårdsstiftelsen.

Under det gångna året har fastighetsförvaltningen genomfört en omfattande underhållsinventering av Naturvårdsverkets byggnader och anläggningar. Underhållsinventeringen har påvisat ett behov av underhåll i varierande grad och en stor insats med underhålls- och reparationsåtgärder har påbörjats. En del av dessa åtgärder har hunnit slutföras och en del kommer att fortgå under kommande år.

Naturskötsel – Åtgärdsprogram för hotade arter (ÅGP)

Inom arbetet med åtgärdsprogram för hotade arter har vi, liksom tidigare år, gjort fortsatta åtgärder för att förbättra livsbetingelserna för fler arter och miljöer med åtgärdsprogram. Några arter och miljöer på land som särskilt

kan nämnas är särskilt skyddsvärda träd och fetörtsblåvinge. Åtgärderna består av inventering och skötsel av livsmiljöer för de olika arterna.

En inventering av tidigare utförda åtgärder för den hotade vattenväxten småsvalting har lett till att nya plantor har etablerat sig. Vi har även börjat odla plantor från frö för att återetablera arten på tidigare lokaler. Vi fortsätter även arbetet i skärgården med kartering och i vissa fall återplantering av hotade arter i havsmiljö.

Artskydd

Under året har cirka 15 dispenser medgivits för bland annat utestängande av fladdermöss, fångst av groddjur och insamling av växter. Vidare har cirka 10 beslut om försiktighetsmått fattats för att säkerställa att artskyddsförordningen efterlevs i samband med infrastrukturprojekt och exploateringsföretag. Gällande handel med hotade arter har förnyat tillstånd medgetts till tre verksamhetsutövare samt att två verksamheter har upphört med tillståndspliktig verksamhet. Till följd av att två tillståndsgivna verksamheter delvis brustit i efterlevnaden av sina tillstånd har Länsstyrelsen fattat beslut om miljö sanktionsavgifter i två fall. Utöver granskning av verksamhetsrapporter har tillsyn, framför allt av uppstoppade rovfåglar men även levande fåglar, bedrivits på internet på olika säljsidor.

Klövvtillförvaltning

Länsstyrelsen har under året tagit fram en regional förvaltningsplan för vildsvin som har godkänts och beslutats i viltförvaltningsdelegationen. Framtagandet har skett i samarbete med en arbetsgrupp bestående av utvalda berörda representanter från viltförvaltningsdelegationen. Länsstyrelsen har under året fortsatt att arbeta för att förbättra måluppfyllelsen i länets jaktområden för älg och kronhjort och under jaktsäsongen 2020/2021 var måluppfyllelsen 93 procent medan den under säsongen 2019/2020 var 81 procent.

Rovdjursförvaltning

Rovdjursförvaltningen i länet har bestått av bland annat inventering, informationsinsatser, förebyggande arbete samt myndighetsarbete i form av handläggning av beslut gällande skyddsjakt.

Informationsaktiviteterna har syftat till att ge en ökad kunskap och förståelse för rovdjuren i länet samt att öka dialogen kring rovdjuren. En bättre kunskap och ökat förtroende för myndigheten ger en större acceptans för förekomsten av rovdjur i länet. Detta har gett ett ökat engagemang för rovdjursinventeringarna och en klart ökad rapportering av rovdjursobservationer.

De inventeringar som Länsstyrelsen genomförde under inventeringssäsongen 2020–2021 visade att det finns 3,5 familjegrupper av lodjur i länet. Efter spillningsinventeringarna under vintern och våren 2021 konstaterade

Länsstyrelsen återigen en föryngring av varg i Sjundareviret. Detta var den femte föryngringen sedan etableringen av reviret 2015.

Länsstyrelsen har utfört fem besiktningar där vargangrepp på tamdjur kunde konstateras. I samtliga fall där ansökan kommit in har Länsstyrelsen fattat beslut om ersättning för rovdjursangripna tamdjur. I samband med vargangreppen beslutade Länsstyrelsen Stockholm tillsammans med Länsstyrelsen i Södermanland om skyddsjakt efter en varg. Beslutet överklagades men överklagan avslogs av högre instans. Utöver de fem angreppen har Länsstyrelsen utfört två besiktningar där loangrepp kunde konstateras.

Överprövning av kommunala strandskyddsdispenser

Inom ärendeslaget har ärendebalansen minskat med hjälp av ett förstärkningsarbete på handläggsidan som pågått under ett år. Den genomsnittliga handläggningstiden är nu nere i cirka sex månader. Under 2021 har 1 015 ärenden kommit in för granskning vilket är en ökning med 8 procent jämfört med året innan. Av dessa ärenden har 155 ärenden tagits in för överprövning. Under året har 267 slutbeslut fattats. Ökningen av antalet ärenden för granskning och överprövning är inte tillfällig utan har pågått under en tid.

Ärendebalanserna har tidigare varit höga under flera års tid och ärendetypen har dragits med långa handläggningstider vilket under våren 2021 tog sig uttryck i sammanlagt 61 skadeståndsanspråk i tidigare avslutade ärenden som inkommit till Justitiekanslern. Efter att Länsstyrelsen yttrat sig i samtliga ärenden har Justitiekanslern medgett skadestånd i 20 av dessa ärenden samt i ytterligare ett ärende där Länsstyrelsen yttrade sig under hösten 2020. Sammanlagt har Justitiekanslern medgett skadestånd med en total summa av 280 000 kronor exklusive ränta. I de ärenden där skadestånd har medgetts hade handläggningstiderna legat på mer än två år, inklusive långa perioder av inaktivitet, och Länsstyrelsens slutliga beslut i överprövningsärendena hade överklagats vidare till mark- och miljödomstolen. Utifrån nuvarande handläggningstider, som vi hoppas kunna hålla och förbättra, riskerar vi inte att hamna i ett liknande läge. Detta förutsätter dock att det finns resurser på personalsidan.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning är att vi har genomfört årets verksamhet med ett gott resultat utifrån de förutsättningar som rått med coronapandemin och utökat uppdrag kopplat till avfallsbränderna i Kagghamra och Kassmyra.

Länsstyrelsen kan i den behovsutredning för tillsyn enligt miljöbalken, som följer Miljösamverkan Sveriges framtagna modell, konstatera att målet för tillsyn inte uppnås. Detta beror på att behovet av resurser för tillsyn är betydligt större än vad som finns tillgängligt, vilket medför att vi inte kan

utföra den planerade tillsynen enligt tillsynsplanen samt hantera inkomna ärenden tillräckligt snabbt.

Arbetet med naturvård och artbevarande har överlag varit gott. Den positiva trenden med ett högt besöksstryck i naturreservaten har fortsatt och Länsstyrelsen har antagit en regional friluftslivsstrategi som pekar ut den långsiktiga riktningen gällande friluftsarbetet i länet.

Två samverkansprocesser har genomförts med gott resultat enligt plan för den nationella planen för moderna miljövillkor för vattenkraft.

Mälarlänsutbildningen inom förorenade områden har genomförts med utmärkt resultat vilket lett till att den lyfts nationellt, från att tidigare enbart ha genomförts på regional nivå.

Arbetet med miljögifter inom bland annat projektet Life IP Rich Waters har gett ett mycket gott resultat. Genom ett omfattande prognostningsarbete av bland annat per- och polyfluorerade alkylsubstanser (PFAS) har vi hittat föroreningar vilket gjort att vi kan gå vidare till påverkanskällor.

Trots gott resultat inom de satsningar och åtgärdsarbeten vi genomfört ser vi fortfarande en negativ trend i flera miljömål. De miljömål vi idag når eller är nära att nå är följande

- Bara naturlig försurning på länsnivå (når).
- Skyddande ozonskikt på nationell nivå (når).
- Säker strålmiljö (nära att nå).

Övriga 12 miljömål som är relevanta för länet pekar i fel riktning och för att kunna nå dessa krävs att takten i åtgärdsarbetet ökar på alla nivåer i samhället.

Foto: Mostphotos.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	Regleringsbrev
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	Regleringsbrev
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Regleringsbrev
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Regleringsbrev
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Nedanstående punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet.

- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare som direktstöd (gårdsstöd, förgröningsstöd, nötkreatursstöd, stöd till unga).

- Jordbrukarstöd till jordbruksföretagare inom landsbygdsprogrammet (kompensationsstöd, ersättning för ekologisk produktion eller till omställning, miljöersättning för betesmarker och slåtterängar, vallodling, minskat kväveläckage, skyddszoner samt skötsel av våtmark).
- Kontrollera alla ovanstående stödformer i fält samt även vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Handläggning av olika landsbygdsstöd: miljöinvesteringar inom jordbruk; investeringar inom jordbruk eller trädgård; jordbruks- och affärsutveckling; service, infrastruktur och attraktiv landsbygd.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet: arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin för att skapa nya jobb inom livsmedelskedjan; erbjuda kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ängs- och betesmarksinventering.
- Behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus i till exempel jordbruk, trädgårdsskötsel eller i växthus.
- Tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Ansvara regionalt för genomförandet av de fiskeripolitiska målen inkluderande yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- Fördela fiskevårdsbidrag för till exempel biotopvård i rinnande vatten med mänsklig påverkan, utsättning av fisk, fiskevårdsplaner och fiskvägar.
- Hantera ersättning för sälskador på fisk och fiskeredskap samt investeringsstöd till fiskerinäringen för bland annat yrkesfiske.

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimat-omställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för *livsmedelsstrategin* samt mål för tre strategiska områden – Regler och villkor, Konsument och marknad samt Kunskap och innovation.

- Det ska vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för *fiskepolitiken* är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i maritima strategin och livsmedelsstrategin.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Areella näringar (60–62)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	34,7	35,7	37,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	22,1	23,5	25,6
Antal årsarbetskrafter män	12,6	12,1	12,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	6 715	6 809	7 010
Antal beslutade ärenden	6 798	7 486	8 409
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1 338	1 558	1 712
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	48 374	47 109	49 010
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	3 537	2 639	1 742

Länsstyrelsen tog emot 1 825 SAM-ansökningar. En enskild ansökan genererar vanligtvis flera beslut. Under 2021 har vi fattat 6 798 beslut varav 6 175 var utbetalningsbeslut för jordbrukarstöden för stödår 2015-2021. Antalet ej beslutade ärenden äldre än två år beror främst på att Jordbruksverkets IT-system inte varit färdigbyggt, det saknas fortfarande vissa funktioner för att kunna avsluta alla äldre ärenden.

Länsstyrelsen har lagt stora resurser på att klara målet om att 100 procent av uppkomna återkrav för stödåren 2015-2019 ska vara beslutade senast den 5 september 2021 vilket var en förutsättning för att klara prövningen av Jordbruksverkets godkännande som utbetalande organ. Vi har under 2021 beslutat om återkrav för 338 ärenden och beslutat om nedsättning av återkrav för 25 ärenden. Måluppfyllelsen för andelen beslutade återkrav för Länsstyrelsen är 99 procent.

Resultatindikatorer

De indikatorer som är framtagna för att mäta de nationella målen inom verksamhetsområdet har tydliga kopplingar till länsstyrelsernas verksamhet. Relevanta indikatorer listas nedan.

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde ⁵⁾	År 2021	År 2020	År 2019
Andel ekologisk brukad jordbruksmark	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ¹⁾		*	18	18
Areal betesmarker och slåtterängar	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstöd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²⁾		10 961	11 008	11 113
Antal vattenbruk/-fiskodlingar	Bidra med ökad produktion av odlad fisk inom ramen för livsmedelsstrategin	Tillstånd för och stöd till vattenbruk/-fiskodling	Centrala vattenbruksregistret ⁴⁾		16	16	16

* Den här rutan ska lämnas tom, eftersom det inte finns färdig statistik för 2021 när det gäller ekologiskt brukad mark.

1) Jordbruksverkets statistikdatabas.

2) Jordbruksverkets statistikdatabas.

3) Länsstyrelsens register.

4) Jordbruksverkets register.

5) Länsstyrelsen har inte tagit fram något målvärde för den länsstyrelsegemensamma resultatindikatorn.

Prestationer och effekter

Jordbrukarstöd

Länsstyrelsen har för jordbrukarstöden uppnått målen i Jordbruksverkets styr- och uppföljningssystem, SUSS-JBR.

Kopplat till regleringsbrevsuppdrag 1A3 samt 1A11 finns bland annat målsättningar att minska kostnaden för förvaltning och kontroll av EU-fonder, att effektivisera, förenkla och underlätta för företag och myndigheter, att minska andelen fel i stödhanteringen och att betala ut stöden så tidigt som regelverket tillåter.

Detta har uppfylls genom att vi har

- uppnått de mål för utbetalning som satts i SUSS-planen
- uppfyllt samtliga beslutade kontrollfrekvenser i tid
- erbjudit lantbrukaren tidsbokning för support av SAM-internetansökan
- informerat om regelverk och vanliga fel i vår tidning Landsbygd i Centrum
- medverkat på möten med samordningsregionen, med jordbrukarstöds-handläggare från hela Sverige samt på de möten och utbildningar som hållits av Jordbruksverket
- samverkat i samordningsregionen på chefsnivå, bland annat har vi tagit fram en gemensam riskanalys för intern styrning och kontroll

- bistått Länsstyrelsen i Uppsala med handläggning av skyddszoner, drygt 200 timmar
- besökt de flesta block i fält i upprättandet av åtagandeplaner för betesmarker och slåtterängar
- deltagit i forumet nationell ÅP-samordning
- använt drönare vid arealkontroll
- bidragit med förslag på förenklingar och effektiviseringar inför nya landsbygdsprogrammet i arbetsgrupper tillsammans med Jordbruksverket.

Enligt krav från EU-kommissionen skulle samtliga återkrav för 2015–2019 vara beslutade i september 2021. Länsstyrelsen har ingått i en arbetsgrupp för återkraven som samordnats av länsstyrelserna i Stockholm, Kalmar, Värmland och Gävleborg. Arbetsgruppen har hållit i samverkans- och supportmöten mellan länen och Jordbruksverket. Länsstyrelsen har uppnått målen samt bidragit till det nationella målet genom att hjälpa andra länsstyrelser med deras arbete.

Projekt- och företagsstöd samt miljöinvesteringar

Länsstyrelsen har till och med 2021 beslutat om företags- och projektstöd samt stöd till miljöinvesteringar på drygt 375 miljoner kronor, vilket motsvarar 88 procent av budgeten för programperioden. Länsstyrelsen har fattat beslut om utbetalning av 275 miljoner kronor, 73 procent av fördelad budget. Genom att på ett rättssäkert och effektivt sätt besluta om alla tillgängliga medel, har vi bidragit till goda förutsättningar för företagande på landsbygden och en långsiktig och hållbar livsmedelsproduktion.

För att säkerställa att landsbygdsstöden betalas ut så tidigt som regelverket tillåter arbetar vi processinriktat enligt Länsstyrelsens modell för förbättringsarbete. På så sätt fortlöper arbetet enligt upprättad plan, rutiner följs och resurserna nyttjas effektivt.

För att garantera en likvärdig handläggning och bedömning av stöd-ansökningarna har det genomförts regelbundna avstämningar med andra länsstyrelser inom samordningsregionen.

Genom att ge råd och vägledning i ansöknings- och handläggningsprocessen förenklar och underlättar vi för företagen, minskar handläggningstiderna och andel fel i stödhanteringen. Vi har informerat om stöden på vår webbplats, i samband med externa möten och i vår tidskrift Landsbygd i Centrum.

För ansökningarna om företagsstöd, projektstöd och stöd till miljöinvesteringar har vi inte uppnått målet om att besluta inom sex månader sett över hela perioden. Under programperioden har vi prioriterat att fatta beslut för de ansökningar som beviljas stöd och har avvaktat med de ansökningar som kommer att få avslag. När programperiodens slut börjar närma sig har vi alltmer börjat fatta beslut för avslagen, vilket påverkar handläggningstiderna

negativt. För utbetalningarna uppfylls målen i det närmaste enligt SUSS-målen.

För stöd inom havs- och fiskeriprogrammet har det inte inkommit några ansökningar.

Kompetensutveckling och rådgivning

Kompetensutveckling och rådgivning är viktiga verktyg för att nå såväl miljömålen som målen för den nationella livsmedelsstrategin och för landsbygdsprogrammet (regleringsbrevsuppdrag 1A11). Insatserna bidrar bland annat till att minska jordbrukets utsläpp av växthusgaser och växt-näringsämnen, förbättrar djurväl-färden, stärker den biologiska mångfalden samt förbättrar de kulturmiljöer som är kopplade till odlingslandskapet. Länsstyrelsen har, både enskilt och i länsövergripande projekt med när-liggande län, genomfört kurser, rådgivning och fältvandringar inom flera prioriterade områden. Totalt har 447 deltagare nåtts av anordnade kurser och 97 rådgivningar har utförts.

För att ge lantbrukare ökad kunskap om hur de kan påverka växt-närings-förluster och klimatpåverkan på gården erbjuds rådgivning inom flera områden inom Greppa Näringen. Länsstyrelsen har genomfört kurser om byggplanering, upprepad växt-näringsbalans och kvävestrategier med organisk gödsel, miljövänlig hästhållning samt att odla utan glyfosat. Liknande arbete har utförts inom ekologisk växtodling, frukt- och bär-odling samt grönsaksodling och olika typer av animalieproduktion. Målet med insatserna är att öka den ekologiska produktionen i länet.

Inom ett rikt odlingslandskap har vi anordnat kurser och rådgivningar om gamla ekonomibyggnader, restaurering och skötsel av betesmarker och brynzoner och om skötsel av värdefulla träd samt kurser om naturbetesmarker, hästar på naturbetesmarker, mångfaldsbryn, skogsbeten och skötsel av särskilt skyddsvärda träd.

För att stärka den biologiska mångfalden, och för att öka tryggheten för djurhållare vid exempelvis långvarig torka, erbjuder Länsstyrelsen sedan 2018 en betesförmedling. Genom förmedlingen får markägare och djurägare kontakt och resultatet blir att fler betesmarker i länet kan betas.

För att utöka arealen betad betesmark med särskilda värden har vi fokuserat insatserna till några utvalda platser där den sällsynta och känsliga arten fältgentiana växer, men minskar i antal. Vi sökte och beviljades 340 000 kronor från Naturvårdsverket som vi har använt till att restaurera och stängsla en igenväxt betesmark där betet nästa år ska återupptas. Genom projektet har vi tagit fram ett samverkande arbetssätt som ska bidra till att fler artrika och särskilt värdefulla gräsmarker kan restaureras och skötas.

För att stimulera livsmedelsproduktionen och företagandet på landsbygden har Länsstyrelsen medverkat till genomförandet av Ät!Stockholm 2021. Länets besöksföretag på landsbygden har, genom projektet Smakrik och

blomstrande besöksnäring erbjudits kurser och rådgivning för att öka lönsamheten i företagen. För serviceföretagen på landsbygden har Länsstyrelsen genomfört rådgivning inom marknadsutveckling och diversifiering samt inom energieffektivisering och energikartläggning. Projektet *Bygd för bygd* pågår, men flera aktiviteter har behövt skjutas fram på grund av pandemin. Målet med projektet är att skapa lokalt förankrade utvecklingsprojekt som gemensamt kan bidra till goda förutsättningar att bo och verka på landsbygden i länet.

Länsstyrelsen ger ut tidskriften Landsbygd i Centrum. Skriften riktar sig till verksamheter på landsbygden i länet och innehåller information om landsbygdsprogrammet, aktiviteter i länet med koppling till gröna näringar och landsbygdsföretagande samt reportage om aktuella ämnen. Med goda exempel, information om stödmöjligheter och kompetensutveckling kan tidskriften främja landsbygdsutveckling, lönsammare lantbruk, djurhälsa, bättre miljö och ett rikare odlingslandskap.

Nationell och regional livsmedelsstrategi

Länsstyrelsen driver tillsammans med Region Stockholm och LRF Mälardalen arbetet med Stockholms läns livsmedelsstrategi. Strategin är framtagen utifrån länets förutsättningar med regionala mål och åtgärder, samtidigt som den ska bidra till målen i den nationella livsmedelsstrategin (regleringsbrevsuppdrag 1A2). Genom arbetet har livsmedelsproduktionen och livsmedelsförsörjningen i länet synliggjorts inom Länsstyrelsens verksamhetsområden.

Inom ramen för arbetet med den regionala livsmedelsstrategin har vi genomfört aktiviteter som bidrar till möjligheter för bättre lönsamhet i livsmedelskedjan, ökad medvetenhet om vikten av ett hållbart livsmedels-system samt förståelse för frågor med koppling till länets livsmedelsförsörjning.

Exempel på aktiviteter som bidragit till de nationella målen:

- Tillsammans med Region Stockholm och i samverkan med länets kommuner har vi tagit fram en vägledning för att stärka jordbruksmarkens skydd i den fysiska planeringen.
- Temadagar om den offentliga maten och livsmedelsupphandling har arrangerats tillsammans med MatTanken.
- Kurser och rådgivning för att minska miljöpåverkan och stärka den ekologiska produktionen har hållits.
- Genom projektet Resursfisk har vi skapat nya marknader för länets fiskare med nya produkter som ger ett mer hållbart fiske.
- Artiklar har skrivits, filmer har producerats och evenemang genomförts.
- Genom projektet Ökat kundfokus, förenkling och samsyn har vi arbetat för bra företagsklimat i länet, gott djurskydd och hög livsmedelssäkerhet.

- Två pilotstudier om kompetensförsörjning i länets primärproduktion och livsmedelsförädling har genomförts.
- Länsstyrelsen har startat projekten Resursfisk 2.0 och Resurssvin.
- En fältvandring i agroforestrysystem har arrangerats.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik 2021–2027

Sedan 2018 finns ett länsrådsuppdrag om en länsstyrelsegemensam och sektorsövergripande arbetsgrupp för att samordna länsstyrelsernas arbete med att bistå Regeringskansliet och Jordbruksverket i Sveriges förberedelsearbete för den nya gemensamma jordbrukspolitiken 2021–2027 (regleringsbrevsuppdrag 1A10).

En del av arbetet har varit att tillsätta resurser till Jordbruksverkets uppdrag, men också att förankra förslag och sammanställa synpunkter knutet till övergångsåren och till förberedelsearbetet inför CAP (Common Agricultural Policy) 2023. Arbetsgruppen har informerat om det löpande arbetet, tillhandahållit informationsmaterial, samt producerat interna nyhetsbrev för länsstyrelsernas medarbetare. Länsstyrelserna ingår i Jordbruksverkets nya reformorganisation med medarbetare i arbetsgrupper, tvärfunktionella stödgrupper samt i en strategisk beredningsgrupp på chefsnivå.

Regional skogsstrategi

Länsstyrelsen leder framtagandet av länets skogsstrategi. Genom regional dialog och samverkan mellan intressenter från skogens hela värdekedja ska strategin bidra till att Stockholms län har en livskraftig skogsnäring, ett aktivt mångbruk med hållbarhet och tillväxt i fokus och skogar som är tillgängliga för alla. Förslaget till regional skogsstrategi har remitterats och strategin beslutas i början av 2022.

I samverkan med Skogsstyrelsen och inom ramen för arbetet med skogsstrategin, har Länsstyrelsen anordnat en workshop om jämställdhet i skogen. Tillsammans med länets aktörer ska frågor som är viktiga att gemensamt arbeta med inom jämlikhet och jämställdhet kopplat till skogen identifieras.

Gårdsvisa vattenplaner

Inom projektet LIFE IP Rich Waters har vi tagit fram gårdsvisa vattenplaner på fem gårdar i Stockholms län. Vattenplanerna förväntas leda till åtgärder som minskar läckaget av näringsämnen till sjöar, hav och vattendrag.

Fiske

Havs- och vattenmyndigheten beslutade att införa 64 nya och 28 justerade fredningsområden för fisk på kuststräckan från norra Uppsala län och ner till och med Kalmar län. Utöver detta beslutades om införande av andra nya fiskeregler. Dessa förändringar är ett direkt resultat av projektet *Refisk* som Länsstyrelsen drivit sedan 2017. Inom projektet har Länsstyrelsen fortsatt med ett omfattande utredningsarbete och särskilt beaktat behovet av

reglering i marina skyddade områden, som naturreservat och Natura 2000-områden. Resultaten kommunicerades i samband med införandet, bland annat vid den digitala sportfiskemässan, SportfiskeSverige Online 2021.

Företaget Resursfisk AB bildades som ett resultat av projektet *Resursfisk* som Länsstyrelsen drivit de senaste åren och som genomförts inom ramen för den regionala livsmedelsstrategin. Färdiga produkter finns bland annat på Urban Delis meny och i Södertälje kommuns offentliga kök. Länsstyrelsen har samverkat med ett stort antal aktörer och målet har varit att producera fiskmassa för tillverkning av olika fiskfärsrätter. Råvaran kommer i första hand från insjöfiskets bifångster (braxen). En förutsättning för projektet har varit logistik som finns kring Stockholms fiskmarknad AB. Länsstyrelsen har startat projektet *Resursfisk 2.0* som fortsätter arbetet med fokus på kustfiskarter.

Länsstyrelsen har under flera år drivit frågan om en utflyttning av trålgränsen utanför Stockholms skärgård. Under året har det bland annat resulterat i ett regeringsuppdrag till Havs- och vattenmyndigheten och riksdagen beslutade att bifalla ett åtgärdsprogram för hållbart fiske som baserades på Miljö- och jordbruksutskottets betänkande om åtgärder för att rädda fiskbestånden i Östersjön där en av åtgärderna var utflyttning av trålgränsen för det storskaliga pelagiska fisket.

Under kommande år kommer kraven på statistikinsamling från fritidsfisket att öka. För att underlätta en sådan förändring har Länsstyrelsen drivit pilotprojektet Professionella fiskeguider för forskning och sportfiske (PROFFS) tillsammans med SLU (Sveriges lantbruksuniversitet). En modell för statistikinsamling från fritidsfiske har tagits fram. Projektet har genomförts i nära samarbete med Sveriges organiserade fiskeguider.

Länsstyrelsen fortsätter arbetet med projektet TRUTTA för utarbetande av en ny metod för odling och utsättning av havsöring. Projektet ska pågå fram till 2025.

Länsstyrelsen har tagit initiativ till projektledning av Havs- och vattenmyndighetens pilotprojekt avseende ekosystembaserad havsförvaltning i Stockholms skärgård. I projektet kommer en regional fiskevårdsplan för Stockholms skärgård att upprättas. Utgångspunkten är att förvaltningen ska vara ekosystembaserad och adaptiv. Framtagandet sker i nära samarbete med berörda aktörer på lokal och regional nivå.

Länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Västmanlands och Örebro län har slagit samman resurser inom ramen för 1:11-anslagets del för ekosystembaserad fiskförvaltning. Det har resulterat i två stora gösmärkningsprojekt i Hjälmaren respektive Mälaren som genomförs i nära samarbete med SLU.

Länsstyrelsen ska enligt regleringsbrevsuppdrag 1D6 redovisa lämnat stöd vid ersättning för skada på fisk och fiskeredskap samt hur vi informerat om stödreglerna. I samband med utskick av ansökningshandlingarna informerade vi om EU:s stödregler. Havs- och vattenmyndigheten fördelar

anslaget per län och Stockholms län fick 269 000 kronor. Ansökningar inkom från 9 fiskare varav 8 beviljades ersättning. Länsstyrelsen erhöll även drygt 300 000 kronor för ersättning av fällda sälar, men det inkom ingen ansökan.

Bitillsyn

Länsstyrelsen i Stockholms län ansvarar för bitillsynen i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Gotlands och Västmanlands län, där 52 bitillsynspersoner är verksamma. Syftet med tillsynen är att förhindra smittspridning av bisjukdomar.

Länsstyrelsen har medverkat i möten med samordningslänen och Jordbruksverket för att nå en samsyn i hanteringen av uppdraget och gemensamma digitala fortbildningar för bitillsynspersonerna har genomförts. Det har förekommit fem fall av amerikansk yngelröta, jämfört med två fall förra året. Under året har fem bitillsynspersoner valt att sluta, kvar är 52 st. Anledningen är den nya djurhälsolagen och de förändringar som pågår i organisationen för hur bitillsynen ska bedrivas, men även till följd av ett beslut från Jordbruksverket gällande jäv påverkar personalläget. Eftersom det är svårt att rekrytera nya bitillsynspersoner har ansvarsområdena utökats med flera distrikt. Fortsatta problem avseende personalläget skulle kunna leda till ökad smittspridning och att smitta av amerikansk yngelröta inte upptäcks i tid.

Jordförvärvstillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att besluta om jordförvärvstillstånd enligt jordförvärvslagen (1979:230). För 2021 har det inkommit 79 ärenden (inklusive 4 underställningar), varav 75 beslutats 2021. 54 beslut har fattats inom 30 dagar från inkommet ärende och 74 är beslutade inom 60 dagar från inkommet ärende.

Tillsyn över att fastighetsinnehav

En fastighet taxerad som lantbruksenhet får inte ägas av ett dödsbo mer än fyra år efter det år dödsfallet inträffade. Länsstyrelsen kontrollerar årligen att avvecklingen sker inom den angivna tidsperioden enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken. Vid årsskiftet hade vi sex öppna ärenden som var dödsboägda trots att tidsfristen passerat. I dessa ärenden har vi lämnat anstånd.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning för området lantbruk och landsbygd är att Länsstyrelsen har uppnått ett gott resultat. Bedömningen grundas bland annat på att vi har beslutat och betalat ut en stor del av budgeten för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet. För jordbrukarstöden har Länsstyrelsen i hög grad uppfyllt målen i regleringsbrevet samt för SUSS-JBR.

En framgångsfaktor som bidragit till det goda resultatet är att vi har arbetat i bred samverkan med andra myndigheter, organisationer och näringslivet. Samverkan har bland annat bidragit till att uppfylla målen för den nationella livsmedelsstrategin och det nationella skogsprogrammet.

Länsstyrelsens arbete med fiskefrågor har sammantaget uppnått utmärkta resultat. Bedömningen grundas bland annat på flera lyckade projekt och initiativ som under året gett resultat. Hit kan räknas uppstarten av Resursfisk AB och pilotprojekt *Ekosystembaserad havsförvaltning i Stockholms skärgård* samt nya fiskeregler längs ostkusten och riksdagens beslut avseende utflyttning av trålgränsen och prioritering av ett småskaligt kustfiske.

Foto: Mostphotos.

Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Regleringsbrev
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen.

- Övergripande inom de ovan nämnda områdena är att stärka samverkan mellan myndigheter, kommuner, regioner, civilsamhällets organisationer och andra aktörer.

- Länsstyrelsen ska samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Vi har också ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Länsstyrelsen ska samarbeta och samverka med kommuner, regioner och andra aktörer i arbetet med att utveckla föräldraskapsstöd.
- Samordning och stöd inom jämställdhetsområdet ska ske genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet, skapa kunskapsunderlag (som till exempel könsuppdelad statistik) samt stödja kommuner, myndigheter, föreningar och andra organisationer i deras jämställdhetsarbete.
- Länsstyrelsen har ansvar för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Länsstyrelsen ansvarar för att samverkan och samordning sker när det gäller mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk samt rasism i arbetslivet.
- Länsstyrelsen ska samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser, vilket omfattar insatser för ensamkommande barn, mottagande och etablering av nyanlända, samhällsorientering för nyanlända, tidiga insatser för asylsökande, bidrag för att utveckla kapacitet och beredskap i mottagandet av nyanlända samt bidrag för flyktingguider och familjekontakter.
- Länsstyrelsen beviljar statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Länsstyrelsen ansvarar för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Nedanstående punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för *folkhälsopolitiken* är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för *alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT)* är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk. Den nationella ANDT-strategin är vägledande i detta arbete.
- Målet för *jämställdhetspolitiken* är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för *mänskliga rättigheter* är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

- Det nationella målet för *funktionshinderspolitiken* är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet beaktas.
- Målet för *politik mot diskriminering* är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för *integrationspolitiken* är lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot *spelberoende* är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för *kriminalpolitiken* är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet.
- Verksamheten omfattar även brottsförebyggande arbete.

Verksamhetens resultat

Här redovisar vi verksamheten i nyckeltal, resultatindikatorer inom verksamhetsområdet, årets prestationer och de effekter vi kan se av genomförd verksamhet.

Nyckeltal

Nyckeltal: Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	År 2021	År 2020	År 2019
Antal årsarbetskrafter totalt	39,6	40,5	44,8
Antal årsarbetskrafter kvinnor	31,2	31,8	32,7
Antal årsarbetskrafter män	8,4	8,7	12,1
Antal ärenden, inkomna och upprättade	431	434	459
Antal beslutade ärenden	368	256	260
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	36	41	16
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	66 939	68 514	78 080
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	91 465	99 768	93 352

Ökningen i antal beslutade ärenden beror framför allt på att två stora uppdrag, Folkhälsopiloten och Vidga normen, har avslutats samt en ökning av beslut om statsbidrag inom nationella minoriteter.

Resultatindikatorer

Länsstyrelserna har valt att inte ha några resultatindikatorer för verksamhetsområdet i årsredovisningen 2021.

Prestationer och effekter

Jämställdhet

Jämställdhetspolitikens övergripande mål är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv, och ett av delmålen är jämställd utbildning. Under demokratiåret 2021 har Länsstyrelsen deltagit i den nationella kraftsamlingen Vår demokrati – värd att värna varje dag. Ett antal demokratisamtal har arrangerats med olika aktörer i länet, och vänt sig bland annat till kommuner, myndigheter och olika organisationer i länet. Det första samtalet hette Vilken betydelse har skolan för demokratin, jämställdheten och jämlikheten? och handlade om hur ungdomar, skollära och föräldrar upplever skolan utifrån dessa aspekter, särskilt i segregerade områden. Denna insats bidrar till en ökad förståelse hos målgrupperna för betydelsen av jämställdhet i skolan och i ett demokratiskt samhälle.

För ytterligare text om resultat, prestationer och effekter inom området jämställdhet, se dels redovisning av regleringsbrevsuppdrag 3C7, dels redovisning av regleringsbrevsuppdrag 3C8, vilka båda redovisas i särskild ordning till Arbetsmarknadsdepartementet.

Folkhälsa

Länsstyrelsen har flera uppdrag inom folkhälsoarbetet som redovisas i särskild ordning såsom arbetet inom alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS), tillsyn av verksamheter som handlar med alkohol, tobak och liknande produkter, brottsförebyggande arbete, föräldraskapsstöd samt ett pilotprojekt för god och jämlik folkhälsa.

Folkhälsoarbetet inkluderas i flera av myndighetens preventionsuppdrag, exempelvis inom föräldraskapsstöd, brotts- och drogprevention samt i strategin för att förebygga och bekämpa våld, där olika former av våld utgör ett folkhälsoproblem. Länsstyrelsen bedriver ett främjande och förebyggande sakområdesöverskridande stöd till kommunerna. Preventionspaketet har förstärkts genom ett pilotuppdrag inom folkhälsa. Flera utbildningsfilmer och en kunskapssammanställning över gemensamma risk- och skyddsfaktorer för olika problemutfall har tagits fram och fått stor spridning i länet och landet. Länsstyrelsen har också spridit resultat från samhälls-ekonomiska analyser av kommunalt främjande och förebyggande arbete, som visat på besparingar på såväl statlig och regional som kommunal nivå.

Dessutom har ett samordnat regionalt arbete initierats och en ny samverkansplattform specifikt för brottsförebyggande frågor och ANDTS-frågor har bildats i länet. Syftet är att gemensamt arbeta mer kraftfullt och effektivt med dessa områden för att få resultat. Samverkansplattformen består av en styrgrupp och beredningsgrupp med regionala myndigheter samt kommunal representation. Styrgruppen har beslutat att antalet öppna drogscener i länet ska minska kraftigt.

Även inom andra områden bidrar Länsstyrelsen till en förbättrad och mer jämlik hälsa. Det sker genom satsningar på att exempelvis synliggöra och motverka arbetsmarknadens diskriminering av icke-vita svenskar, genom jämställdhetsarbete samt barn- och funktionsrättighetsarbete. Det sker också inom integrationsområdet, där konsekvenserna av ojämlikhet i ohälsa syns tydligt. Länsstyrelsen har fortsatt prioritera målgrupper som idag har svårt att få sina medborgerliga rättigheter tillgodosedda när vi beviljar statsbidrag på integrationsområdet.

Länsstyrelsen i Stockholm har samverkat med Region Stockholm i enlighet med uppdrag från regeringen för att bistå i vaccinationsarbetet (covid-19). Vaccinationsgraden i olika områden i länet visar på stora skillnader och områden med många utrikesfödda har en betydligt lägre vaccinations-täckning. Vi har samverkat med kommuner och civilsamhälle i stora delar av länet. Med hjälp av nyckelpersoner med stort förtroendekapital och samarbeten med trossamfund har intresset för vaccinationer ökat.

Länsstyrelsen verkar för genomslag av folkhälsopolitiska mål och sektors-övergripande perspektiv i den löpande verksamheten inom samhällsplanering och boende, vilket beskrivs i avsnittet Hållbar samhällsplanering och boende. Genom tidig planeringsdialog med kommunerna i länet verkar Länsstyrelsen för att större hänsyn tas till hälso- och säkerhetsaspekter i utformning och gestaltning av bostäder, att skolor, förskolor och barnens möjligheter till lek, rörelse och samspel främjas i detaljplanerna, och att konsekvenserna beskrivs. Vidare arbetar Länsstyrelsen mot att barnfamiljer vräks, att behov av bostäder tillgodoses för utsatta grupper och att allmänna miljöer gestaltas för att vara tillgängliga för alla. De flesta kommunerna i Stockholms län har, eller håller på att ta fram, arkitekturpolicyer som ett strategiskt stöd i arbete med gestaltad livsmiljö, vilket är en positiv trend.

I samhällsplaneringen ger vi också rådgivande synpunkter och belyser aspekter som kan främja en god folkhälsa kopplat till hälsorisker i miljön såsom buller och luftföroreningar. Vi har dessutom bidragit till en samordning och mer sammanhållande miljöhälsoenkäter i Stockholms-regionen, med syfte att kartlägga miljörelaterad hälsa i länet och ge kunskap åt politiker och tjänstemän. Årets enkäter, med fokus på barn och unga, visar att det råder ojämlikheter i miljöhälsa vilket ofta beror på sociodemografiska faktorer. Till exempel vistas fyraåringar med utrikesfödda föräldrar sex gånger så lång tid i trafiken när de tar sig till förskola och fritidsaktiviteter än barn med svenskfödda föräldrar. Värmeböljor förekommer allt oftare i Stockholm och resultatet indikerar att de som är trångbodda upplever problem med hög inomhustemperatur dagligen under sommarhalvåret. Områden med lägre socioekonomi har även sämre tillgång till grönområden.

Inom friluftslivsområdet har vi verkat för att få ut fler ovana besökare i naturen. Genom statsbidrag på integrationsområdet och i fortbildningar för länets samhällskommunikatörer har friluftslivets år särskilt belysts i syfte att bidra till ökad folkhälsa, fler förvaltningsövergripande arbetssätt och

metoder och inte minst möjligheten för kommuner och civilsamhället att kunna ha aktiviteter igång trots pandemin. För att uppmuntra människor att komma ut i naturen och att sprida besökarna till flera reservat har vi också informerat om besöksvärda områden, samt aktiviteter och vandringsleder.

Integration

Beredskap och kapacitet

Länsstyrelsen har tillsammans med 25 andra organisationer deltagit i ett utvecklingsprojekt om samhällsberedskap för ökade migrationsströmmar (SÖM). Länsstyrelsen har genomfört en krisberedskapsövning under ledning av Migrationsverket och har bidragit till flera rapporter som tagits fram av projektet med fokus på att utreda ansvarsförhållanden och informationsbehov. Länsstyrelsen har även uppmärksammat att det fortsatt finns utvecklingsområden och avser att delta i införandet av projektet SÖM II, förutsatt att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) godkänner projektansökan. En effekt av arbetet är att beredskapen för ökade migrationsströmmar har integrerats i befintliga strukturer. På så sätt har kapaciteten förbättrats.

Länsstyrelsen i Stockholm arbetade aktivt under ett par veckor med att skapa akut beredskap för vidarebosättning och flyktingmottagning av evakuerade från Afghanistan. Majoriteten av de som kom till Sverige togs emot i Stockholms län. Trots ett snabbt förlopp fungerade mottagandet mycket väl och bedömningen är att länets beredskap för flyktingmottagningen är god.

Statsstöd, fördelning av medel till anordnare av utbildningar i svenska språket med inslag av medicin

Det totala anslaget om 4 miljoner kronor har utlysts vid ett tillfälle och fördelats på sex projekt. Prioritering under utlysningen var att främja

- hållbara strukturer som bidrar till hållbar kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården
- samverkan mellan olika aktörer inom området
- insatser som kommer en bred målgrupp inom hälso- och sjukvården till godo och som har potential att vara hållbar över tid.

Arbetet har inneburit samverkan med relevanta regionala och nationella aktörer såsom Karolinska Institutet, Sveriges kommuner och regioner (SKR), Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen med flera.

Projekt DAGS – digital arbetsmarknadskunskap genom SFI

I projektet samverkar länsstyrelserna i Södermanlands och Stockholms län med Arbetsförmedlingen, Strängnäs kommun, Skogsstyrelsen, LRF:s projekt Mer mat, mer jobb, Stockholm stad med flera. Syftet är att tidigarelägga kopplingar till arbete och studier hos målgrupper som står längre från arbetsmarknaden och/eller har lägre studieprogression. Ett antal digitala produkter produceras med inslag av utbildning och arbetsmarknadskunskap

samt ett tillhörande pedagogiskt utbildningsmaterial. Produkterna är avsedda för vuxenutbildningen SFI:s lägre nivåer och handlar om vård och omsorg, naturnära jobb som park och ytterskötsel samt kött och chark. Ett antal digitala utbildnings- och inspirationsfilmer publiceras också.

Hälsa

För att öka andelen nyanlända och asylsökande som använder möjligheten till hälsoundersökning samverkade representanter från Länsstyrelsen, Region Stockholm och länets kommuner. Arbetet mynnade bland annat ut i en kunskapsträff om kvotflyktingar och hälsoundersökningar.

Anvisningsmodell

Länsstyrelserna ska enligt regleringsbrevsuppdrag 3B22 delta i genomförandet av Migrationsverkets uppdrag om en anvisningsmodell för ensamkommande barn samt anvisning av nyanlända till kommuner. Den nationella bosättningsgruppen inom länsstyrelsernas integrationsnätverk har representerat länsstyrelserna i Migrationsverkets samråd kring fördelningsmodellen av länstal och bidragit till utvecklingen av modellen. En särskild arbetsgrupp bestående av Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, SKR och länsstyrelserna har löpande dialog om länstal, kommunal och årsplaneringar. För mer information se särskild redovisning av regleringsbrevsuppdraget 3B23.

Länsstyrelserna ska enligt samma uppdrag också föra en dialog med kommunerna och möjliggöra en omfördelning av anvisningsandelar för ensamkommande barn innan de fastställs av Migrationsverket. Information till länets kommuner om möjligheten till omfördelning av kommunandelar har skickats ut. Länsstyrelsen i Stockholm genomförde även en konferens om ensamkommande barn, där vi berättade om möjligheten till omfördelning och vi samordnade ett informationsutskick med fokus på preliminära siffror för kommunal anvisningar med stöd av bosättningslagen (2016:38) och kommunandelar för ensamkommande barn. Inte heller detta år visade någon kommun i länet intresse för att omfördela.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Länsstyrelserna ska redovisa regleringsbrevsuppdrag 1A12 angående mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. Verksamheten har präglats av ett fokus på kommunernas kapacitet i arbetet med mänskliga rättigheter och myndighetens interna arbete med särskild prioritering på krishanteringsarbete med anledning av coronapandemin. Vi bedömer att vårt arbete stärkt samverkansformerna inom länet och ökat människorättskompetensen inom såväl länet som Länsstyrelsen. Det är svårt att analysera det långsiktiga resultatet av de insatser som skett under året, men vi bedömer ändå att den långsiktiga verkningsgraden är hög när det gäller framtagande av olika rapporter och metodstöd där vi framhåller mänskliga rättigheter. Även om vi ser att mänskliga rättigheter får effekter på regional nivå så finns det

fortfarande diskrepans mellan det som prioriteras på regional nivå och effekter på lokal nivå.

Ett exempel på myndighetens insatser är framtagande av en särskild kartläggning om hur kommunerna i Stockholms län arbetar strategiskt med mänskliga rättigheter. Analysen visar att det skiljer sig i hur mycket kommuner arbetar med mänskliga rättigheter, endast några få av kommunerna i länet arbetar strategiskt med frågorna. Det finns också stora skillnader i hur kommuner tolkar och använder sig av begreppet mänskliga rättigheter både generellt och i relation till sitt eget uppdrag.

I det operativa arbetet har myndigheten samordnat ett regionalt nätverk för mänskliga rättigheter, jämställdhet, barnrätt och funktionshinder med 26 kommuner och sju statliga myndigheter. Vår bedömning är att det regionala nätverket har haft stor betydelse för nätverksmedlemmarnas arbete med att utveckla det rättighetsbaserade arbetssättet i den kommunala verksamheten.

Särskilda insatser med anledning av coronapandemin

Länsstyrelsen arrangerade tillsammans med andra aktörer en nationell konferens om pandemins effekter på det lokala och regionala arbetet med mänskliga rättigheter och jämlikhet. En annan viktig del av arbetet var att ge underlag om mänskliga rättigheter till det regionala krisarbetet som Länsstyrelsen ledde. Denna insats har lett till att myndighetens krisberedskapsarbete gör avvägningar mot de grundläggande fri- och rättigheterna.

Länsstyrelsen har deltagit i det nätverk som bildats i och med samordningsuppdrag länsstyrelserna haft. Bland annat har Länsstyrelsen medverkat vid ett nationellt kunskapsseminarium om pandemins effekter och skillnaderna i vaccinationstäckningen. Länsstyrelsen har även utbildat nätverket med fokus på rasism och diskriminering och specifikt rasdiskrimineringskonventionen.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning för området jämställdhet, folkhälsa, integration och mänskliga rättigheter är att Länsstyrelsen uppnått ett gott resultat.

Förutsättningarna för ett samordnat och tvärspektoriellt arbete har stärkts bland annat genom att verktyg och utbildningsmaterial tagits fram och spridits för främjande och förebyggande insatser på lokal nivå.

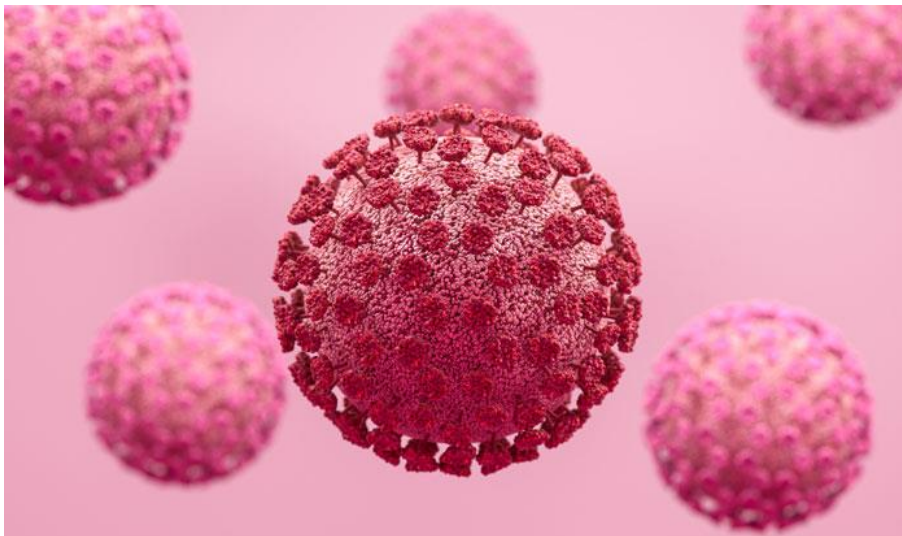

Foto: Mostphotos.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 2§ i samma förordning.

Länsstyrelsernas arbete med systematisk användning och analys av data och statistik

Syftet med uppdraget under 2021 har varit att utöka antalet medverkande länsstyrelser och etablera en mer systematisk användning och analys av data och statistik som kan användas i verksamhetsutveckling och uppföljning, för att bidra till högre effektivitet i myndigheterna.

Genom att skapa förutsättningar för en gemensam förståelse av läget ökas förmågan att fatta mer välgrundade beslut och vidta samordnade åtgärder för att på ett effektivt sätt bedöma verksamhetens riktning framåt. Under året har utvecklingsarbetet fokuserat på att anpassa datalager och applikationer för visualisering av lägesbilder och verksamhetsstatistik kopplat till indikatorer

och nyckeltal för deltagande län. Därutöver var målet också en anpassning av infrastrukturen som uppfyller kraven för IT-standarder och dataskydd för alla länsstyrelser.

Bedömningen är att de målen som satts upp för 2021 är uppfyllda och grunden för ett mottagande av ytterligare länsstyrelser data är etablerad. Förutsättningar för synergier med andra centrala utvecklingsuppdrag där användning och analys av data och statistik är central för uppdragen har skapats. Därtill har förmågan till jämförbarhet mellan länen geografiska lägesbilder och indikatorer ökat. Måluppfyllelse bedöms därför vara god.

Information av väsentlig betydelse

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med covid-19

2020 etablerade länsstyrelserna, efter beslut från landshövdingarna, gemensamt ett samordningskansli med syfte att möjliggöra länsövergripande samordning och en effektiv samverkan med myndigheter på nationell nivå under hanteringen av pandemin.

Den gemensamma hanteringen genom samordningskansliet har resulterat i en effektiv fördelning och samordning av information och uppdrag mellan de 21 länsstyrelserna och mellan den regionala nivån och andra centrala aktörer i pandemihanteringen. Regeringens uppdrag till länsstyrelserna under pandemin har bland annat omfattat att:

- Löpande upprätta samlade lägesbilder med anledning av covid-19.
- Bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna tillgången till skyddsutrustning och annat sjukvårdsmaterial.
- Bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19.
- Bistå regionerna med genomförandet av vaccinationen mot covid-19 inom sina respektive geografiska områden.
- Följa efterlevnaden av rekommendationer, råd och riktlinjer som utfärdats för att minska smittspridning av det virus som orsakar sjukdomen covid-19.
- Samordna, stärka och utveckla kommunikationsinsatserna till allmänheten med anledning av coronapandemin.
- Ge stöd och råd till kommunerna gällande tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.
- Ta fram förslag på insatser vid olika smittspridningsscenarier av det virus som orsakar sjukdomen covid-19.
- Tillsyn enligt nya tillfälliga pandemilagen covid-19.
- Uppdrag att redovisa och vidareutveckla formerna för regional och lokal samverkan inför eventuella smittutbrott av covid-19.
- Uppdrag till länsstyrelserna att i samarbete med regionerna bistå i arbetet att nå en högre vaccinationstäckning mot covid-19.

Länsstyrelserna initierade under våren 2020 en följeforskning för att belysa och tillvarata erfarenheterna från länsstyrelsernas gemensamma hantering av pandemin och Lunds Universitet har under hösten lämnat sin slutrapport (Lund: LTH, Avdelningen för Riskhantering och Samhällssäkerhet, 2021-09-16, Diarienummer: F 2021/1603). Bedömningen är att resultatet är gott och studien visar att länsstyrelserna har spelat en betydande roll för hur samhället har lyckats i hanteringen av pandemin.

Länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt den tillfälliga covid-19-lagen

Från den 10 januari 2021 gäller en tillfällig covid-19-lag i Sverige. Enligt lagen kan regeringen och myndigheter besluta om begränsningar och åtgärder för att förhindra smittspridning. Länsstyrelserna är utsedda till tillsynsmyndigheter och har i uppdrag att kontrollera att lagen och tillhörande föreskrifter följs. Tillsyn bedrivs genom information, rådgivning och tillsynsbesök. Verksamheter som omfattats av länsstyrelsernas tillsyn är allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, platser för fritids- och kulturverksamhet, handelsplatser, kollektivtrafik och platser för privata sammankomster. Tillsynen bedrivs där den bedöms minska smittspridningen i störst omfattning. I första hand strävar länsstyrelserna efter att verksamheter ska rätta till eventuella brister frivilligt men om de inte genomför de åtgärder som krävs kan länsstyrelserna fatta beslut om vitesföreläggande. Länsstyrelsen i Dalarnas län har i uppdrag att samordna länsstyrelsernas tillsynsarbete. Varje länsstyrelse rapporterar regelbundet hur tillsynsarbetet fortskrider i länet och utifrån länens återkoppling tar Länsstyrelsen i Dalarnas län fram en gemensam nationell rapport som lämnas till Regeringskansliet.

Sedan lagens ikraftträdande den 10 januari 2021 har tillhörande föreskrifter förändrats utifrån aktuellt smittläge, ofta och med kort varsel. På grund av den snabbt föränderliga lagstiftningen har länsstyrelsernas inriktning varit att först möta verksamhetsutövarnas informationsbehov och bistå med rådgivning och sedan vid behov följa upp med övriga tillsynsåtgärder så som platstillsyn. Den 29 september 2021 upphävdes Folkhälsomyndighetens föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna sattes i beredskapsläge med bibehållen kapacitet för att återigen bedriva tillsyn om smittläget försämrades och föreskrifter meddelades. Den 1 december 2021 återinfördes föreskrifter vilket innebar att länsstyrelserna åter började bedriva tillsynsarbete i större skala.

Av länsstyrelsernas regelbundna redovisning till Regeringskansliet har det framgått hur länsstyrelserna anpassat tillsynsarbetet efter smittspridningens utveckling och de områden där länsstyrelserna identifierat störst brist på efterlevnad. Länsstyrelsen har även redogjort för vilka eventuella tillämpningsproblem som har identifierats i tillsynsarbetet och vid behov lämnat förslag på hur de identifierade problemen skulle kunna lösas. Länsstyrelserna har i stor utsträckning informerat verksamhetsutövare om gällande regler och bistått med rådgivning, vilket har gett god effekt för efterlevnaden. Vid påtalade brister har de flesta verksamhetsutövare valt att åtgärda bristerna redan vid tillsynsbesöket och i övriga fall har länsstyrelserna kunnat kräva att smittskyddsåtgärder vidtas genom föreläggande.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Väsentliga uppgifter

Område	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	29 000	34 000	34 000	39 000	39 000
Utnyttjad	19 939	24 164	29 229	32 510	38 588
Räntekonotkredit i Riksgälden					
Beviljad	16 000	16 000	16 400	16 400	16 400
Utnyttjad				31 975	
Räntekonto					
Ränteintäkter	0	1	81	187	165
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	15 000	12 500	11 500	3 000	2 450
Utfall mot budget	15 079	14 756	13 677	9 045	4 971
Utfall enligt resultaträkning	36 746	37 496	39 205	35 624	20 727
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Budget	45 000	38 500	29 550	23 000	20 070
Utfall	47 993	44 132	39 081	30 455	28 852
Anslagskredit					
Utgiftsområde 01					
Rikets styrelse					
01 05 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)					
Beviljad	12 450	10 533	10 562	10 406	12 675
Utnyttjad	0	0	0	0	0
01 07 001 003 Stadsbidrag till kommuner och regioner i förvaltningsområden m.m (ram)					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
01 07 001 009 Nationellt uppföljningsansvar (ram)					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
01 07 001 010 Stöd för nationella minoriteter (ram)					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
01 07 002 001 Arbete med den nationella minoriteten romer (ram)					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Utgiftsområde 13					
Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering					
13 02 002 009 Insatser mot rasism på arbetsmarknaden (ram)					

Område	2021	2020	2019	2018	2017
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Utgiftsområde 18					
Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik					
18 01 008 001 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)					
Beviljad	0	0	0	0	0
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Utgiftsområde 19					
Regional tillväxt					
19 01 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)					
Beviljad	5	12	42	848	848
Utnyttjad	0	0	0	0	101
Anslagssparande					
Utgiftsområde 01					
Rikets styrelse					
01 05 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)					
Summa anslagssparande	12 392	11 547	4 262	6 552	1 210
01 07 001 003 Stadsbidrag till kommuner och regioner i förvaltningsområden m.m (ram)					
Summa anslagssparande	0	802	61	70	0
01 07 001 009 Nationellt uppföljningsansvar (ram)					
Summa anslagssparande	2	166	0	0	830
01 07 001 010 Stöd för nationella minoriteter (ram)					
Summa anslagssparande	1	24	0	0	0
01 07 002 001 Arbete med den nationella minoriteten romer (ram)					
Summa anslagssparande	33	12	0	0	2
Utgiftsområde 13					
Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering					
13 02 002 009 Insatser mot rasism på arbetsmarknaden (ram)					
Summa anslagssparande	0	42	0	253	51
Utgiftsområde 18					
Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik					
18 01 008 001 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)					
Summa anslagssparande	0	3 000	833	0	0
Utgiftsområde 19					
Regional tillväxt					
19 01 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)					
Summa anslagssparande	57	0	115	4	0

Område	2021	2020	2019	2018	2017
Bemyndiganden					
Tilldelat	0	500	1 000	10 000	10 000
Åtaganden	0	0	200	5 367	7 223
Personal					
Antal årsarbetskrafter ¹⁾	546	467	450	426	394
Medeltal anställda ²⁾	576	499	494	475	442
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 208	1 238	1 206	1 284	1 222
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-90 619	117 014	91 716	66 891	27 753
Balanserad kapitalförändring	424 411	307 397	215 681	148 790	121 037

¹⁾ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

²⁾ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Belopp angivna i tkr

År Verksamhet	2019 ackumulerat utfall	2020 utfall intäkter	2020 utfall kostnader	2020 netto utfall	2021 budget intäkter	2021 utfall intäkter	2021 budget kostnader	2021 utfall kostnader	2021 netto budget	2021 netto utfall	2021 ackumulerat utfall
Registreringsavgift för jaktområden	-304	21	0	21	25	18	25	0	0	18	-264
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-3 734	822	820	2	500	749	600	686	-100	63	-3 669
Delgivning	88	1 459	1 169	289	1 500	2 187	1 500	2 269	0	-82	295
Övrig offentlig-rättslig verksamhet	-29	109	58	51	475	125	475	28	0	97	119
Summa offentlig-rättsliga avgifter	-3 978	2 410	2 047	363	2 500	3 079	2 600	2 983	-100	96	-3 518

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Belopp angivna i tkr

År Verksamhet	2019 ackumulerat utfall	2020 utfall intäkter	2020 utfall kostnader	2020 netto utfall	2021 budget intäkter	2021 utfall intäkter	2021 budget kostnader	2021 utfall kostnader	2021 netto budget	2021 netto utfall	2021 ackumulerat utfall
Resurssamordning	1 561	12 346	11 754	592	12 500	12 000	12 500	12 001	0	-1	2 152
Summa avgifter uppdragsverksamhet	1 561	12 346	11 754	592	12 500	12 000	12 500	12 001	0	-1	2 152

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till tabeller avgiftsbelagd verksamhet

Kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än intäkterna. Detta är orsakat av : 1.) Vid vissa kontroller behövs två kontrollanter av arbetsmiljöskäl, men regelverket tillåter bara debitering motsvarande en person. 2.) När vi hanterar ärenden där djur saknar ägare finns ingen part att debitera. 3.) Vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket genererar kundförluster. Extra kontroll på grund av bristande efterlevnad är den verksamhet som genererar underskott.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återsrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÅS m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2019–2021

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	År 2021	År 2020	År 2019
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	56 243	40 999	39 883
201 Allmänna val	981	358	6 270
25 Trafikföreskrifter	1 260	1 355	1 370
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	34 004	30 551	31 468
30 Regional tillväxt	37 058	20 461	15 418
34 Infrastrukturplanering	1 136	1 339	2 383
40 Hållbar samhällsplanering och boende	40 306	40 994	39 504
41 Stöd till boende och energiåtgärder	17 258	14 818	5 626
42 Energi och klimat	6 665	8 446	9 204
43 Kulturmiljö	12 336	12 456	11 643
45 Samhällsskydd och beredskap	40 615	30 775	26 882
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	36 054	33 380	28 696
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	51 913	39 848	29 992
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	9 355	6 988	5 057
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	15 508	14 361	13 496
54 Mineralfyndigheter	6	3	3
55 Miljöfarlig verksamhet	11 798	10 155	9 380
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	3 090	3 340	2 358
57 Förorenade områden, efterbehandling	5 036	6 404	3 839
58 Restaurering	2	122	0
60 Lantbruk och landsbygd	29 831	25 761	26 999
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	4 377	6 303	6 197
70 Folkhälsa	10 651	12 762	11 450
80 Jämställdhet	15 678	15 355	16 833

Verksamhetsområde	År 2021	År 2020	År 2019
81 Nationella minoriteter	7 753	6 593	10 174
82 Mänskliga rättigheter	3 641	3 966	5 824
85 Integration	11 650	10 564	11 816
10 Myndighetsövergripande verksamhet	40 086	27 749	37 351
11 Administration och intern service	149 912	147 889	133 721
99 Resurssamverkan ²⁾	10 906	9 813	6 063
20-85 Summa produktion	464 205	398 458	371 766
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl resurssamverkan	654 202	574 096	542 839
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	665 108	583 909	548 902

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) fr o m 2018.

2) Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

3) Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell A – Verksamhetskostnader 2019–2021

Den största bakomliggande faktorn i kostnadsutvecklingen är en utökning av antalet årsarbetskrafter med anledning av tillkommande uppgifter på grund av pandemin. Denna ökning har överspillningseffekter på flera verksamhetsområden, till exempel administration och intern service. Utöver det ökar och minskar kostnaden för verksamhetsområden i takt med tillkommande och avgående satsningar från regeringen.

Tabell B1, B2 – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2021

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	56 243	8,60%	24 999	13,40%	81 242	12,48%
201 Allmänna val	981	0,15%	470	0,25%	1 451	0,22%
25 Trafikföreskrifter	1 260	0,19%	596	0,32%	1 856	0,29%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	34 004	5,20%	14 711	7,89%	48 715	7,49%
30 Regional tillväxt	37 058	5,66%	15 863	8,50%	52 921	8,13%
34 Infrastrukturplanering	1 136	0,17%	486	0,26%	1 622	0,25%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	40 306	6,16%	18 442	9,89%	58 748	9,03%

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
41 Stöd till boende och energiåtgärder	17 258	2,64%	6 742	3,61%	24 000	3,69%
42 Energi och klimat	6 665	1,02%	3 077	1,65%	9 743	1,50%
43 Kulturmiljö	12 336	1,89%	4 806	2,58%	17 141	2,63%
45 Samhällsskydd och beredskap	40 615	6,21%	14 482	7,76%	55 097	8,47%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	36 054	5,51%	14 830	7,95%	50 884	7,82%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	51 913	7,94%	14 506	7,78%	66 419	10,21%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	9 355	1,43%	4 435	2,38%	13 790	2,12%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	15 508	2,37%	7 282	3,90%	22 791	3,50%
54 Mineralfyndigheter	6	0,00%	3	0,00%	9	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	11 798	1,80%	5 526	2,96%	17 324	2,66%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	3 090	0,47%	1 463	0,78%	4 553	0,70%
57 Förorenade områden, efterbehandling	5 036	0,77%	2 071	1,11%	7 108	1,09%
58 Restaurering	2	0,00%	0	0,00%	2	0,00%
60 Lantbruk och landsbygd	29 831	4,56%	12 778	6,85%	42 609	6,55%
62 Fiske	4 377	0,67%	1 388	0,74%	5 765	0,89%
70 Folkhälsa	10 651	1,63%	3 951	2,12%	14 602	2,24%
80 Jämställdhet	15 678	2,40%	3 906	2,09%	19 584	3,01%
81 Nationella minoriteter	7 753	1,19%	3 017	1,62%	10 770	1,66%
82 Mänskliga rättigheter	3 641	0,56%	1 174	0,63%	4 815	0,74%
85 Integration	11 650	1,78%	5 518	2,96%	17 168	2,64%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	40 086	6,13%				
11 Administration och intern service	149 912	22,92%				
99 Resurssamverkan ²⁾	10 906		3 472		14 378	
20-85 Summa produktion	464 205	70,96%	186 525	100,00%	650 730	100,00%
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	377 975					
10-85 Summa verksamhets-kostnad exkl. resurssamverkan	654 202	100,00%			650 730	100,00%
10-99 Total verksamhetskostnad³⁾	665 108					665 108

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21).

2) Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

3) Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2021

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)
113-115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet ¹⁾	100 744	26,65
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration ¹⁾	49 168	13,01
100-109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion ¹⁾	40 086	10,61

1) Summan på nivå 1–3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2–8 (inkl 4).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

Verksamhetsområde	2021 ÅA totalt	2021 ÅA kvinnor	2021 ÅA män	2020 ÅA totalt	2019 ÅA totalt
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹⁾	66,1	47,5	18,6	47,0	45,2
201 Allmänna val	1,2	0,1	1,1	0,5	10,6
25 Trafikföreskrifter	1,7	0,4	1,4	2,0	1,8
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	39,4	35,6	3,8	36,0	37,5
30 Regional tillväxt	43,6	30,9	12,7	19,9	14,4
34 Infrastrukturplanering	1,1	1,0	0,2	1,4	1,8
40 Hållbar samhällsplanering och boende	42,9	32,0	10,9	42,2	43,2
41 Stöd till boende och energiåtgärder	20,7	14,4	6,3	13,6	4,0
42 Energi och klimat	6,8	5,8	0,9	8,2	8,4
43 Kulturmiljö	11,5	8,0	3,5	11,3	11,2
45 Samhällsskydd och beredskap	29,3	15,4	13,8	25,1	20,9
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	34,3	24,6	9,7	31,3	26,3
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	37,5	22,9	14,6	27,9	25,9
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	11,7	8,3	3,5	9,1	6,8
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	17,8	8,1	9,7	15,7	15,7
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	13,3	8,4	5,0	12,0	11,5

Verksamhetsområde	2021 ÅA totalt	2021 ÅA kvinnor	2021 ÅA män	2020 ÅA totalt	2019 ÅA totalt
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	4,0	3,8	0,2	4,3	3,3
57 Förenade områden, efterbehandling	5,5	2,6	2,9	4,4	4,2
58 Restaurering	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
60 Lantbruk och landsbygd	31,3	22,0	9,3	30,3	32,2
62 Fiske	3,5	0,1	3,3	5,4	5,5
70 Folkhälsa	8,7	5,0	3,6	10,3	10,2
80 Jämställdhet	9,0	8,9	0,1	10,7	9,7
81 Nationella minoriteter	6,8	6,1	0,7	5,7	7,4
82 Mänskliga rättigheter	2,7	1,3	1,4	2,9	6,0
85 Integration	12,5	9,8	2,6	10,9	11,4
10 Myndighetsövergripande verksamhet	26,1	16,5	9,6	24,4	24,8
11 Administration och intern service	50,0	36,1	13,8	46,5	45,1
99 Resurssamverkan	7,4	4,5	2,9	7,9	4,5
20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	462,9	323,2	139,7	388,1	375,1
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	539,0	375,8	163,2	458,9	445,0
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	546,4	380,3	166,1	466,8	449,6

1) Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20-21).

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell C – Årsarbetskrafter (ÅA) 2019–2021

Antalet årsarbetskrafter har ökat mellan 2020 och 2021 vilket till övervägande del beror på de tillfälliga uppdrag med LOK-stöd när vissa lokalhyresgäster fått rabatt på hyran, omsättningsstödet och tillsyn på grund av pandemilagen, som Länsstyrelsen som ett av sju koncentrationslän genomfört.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	År 2021 totalt (tkr)	År 2021 per ÅA (kr)	År 2020 totalt (tkr)	År 2020 per ÅA (kr)	År 2019 totalt (tkr)	År 2019 per ÅA (kr)
Intern representation	657	1 203	112	240	322	717
Extern representation	328	600	326	698	967	2 151

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell D – Representation

Representationen är fortsatt på låga nivåer jämför med innan pandemin. Viss intern representationsverksamhet har dock kunnat genomföras i perioder med lättnader i restriktioner.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹⁾	Lokal	År 2021	År 2020	År 2019
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ²⁾	Residens	3 949	3 857	3 814
Lokalyta (m ²)	Residens	1 357	1 357	1 357
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	2 910	2 842	2 811
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ³⁾	Lokaler, övriga ³⁾	49 192	51 237	46 885
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	8 688	8 899	8 899
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	5 662	5 758	5 269
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	90	110	104
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	16	19	20
Kontorslokalyta (m ²) ⁴⁾	Kontorslokaler	7 995	7 995	7 995
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	15	17	18
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	53 141	55 094	50 699

1) Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

2) Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

3) Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

4) Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentar till Tabell E – Lokaler

Ökningen av lokalkostnaderna beror på höjda hyror, indexeringar och fastighetsskatt.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2021

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	In- gående balans	Antal in- komna ärenden	Antal upp- rättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Ut- gående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighets- övergripande, administration och intern service	1 330	960	727	1 690	1 327	369
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	7 841	31 517	10 025	45 044	4 339	909
201 Allmänna val	17	258	49	272	52	0
25 Trafikföreskrifter	95	754	32	761	120	1
28 Livsmedelskontroll, djur- skydd och allmänna veterinära frågor	585	3 800	1 194	4 920	659	1
30 Regional tillväxt	2 483	15 605	66	16 293	1 861	3

Verksamhetsområde	In- gående balans	Antal in- komna ärenden	Antal upp- rättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Ut- gående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
34 Infrastrukturplanering	7	59	3	59	10	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	458	3 283	28	3 274	495	5
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2 026	6 727	15	8 149	619	9
42 Energi och klimat	76	179	5	97	163	28
43 Kulturmiljö	353	1 359	65	1 441	336	19
45 Samhällsskydd och beredskap	255	653	81	745	244	47
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	939	804	118	1 125	736	96
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	167	206	365	542	196	28
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	403	2 003	28	2 198	236	5
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	178	507	77	534	228	15
54 Mineralfyndigheter	-	-	-	-	-	-
55 Miljöfarlig verksamhet	252	400	104	500	256	30
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	100	708	71	746	133	2
57 Förorenade områden, efterbehandling	35	28	10	33	40	13
58 Restaurering	1	2	3	0	6	0
60 Lantbruk och landsbygd ¹⁾	2 517	6 283	140	6 538	2 402	1 334
61 Rennäring och fjällförvaltning	-	-	-	-	-	-
62 Fiske	58	275	17	260	90	4
70 Folkhälsa	46	16	94	72	84	1
80 Jämställdhet	28	2	58	49	39	3
81 Nationella minoriteter	52	52	93	149	48	0
82 Mänskliga rättigheter	17	27	16	37	23	1
85 Integration	111	60	13	61	123	31
10-85 Totalt antal ärenden	20 430	76 527	13 497	95 589	14 865	2 954
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>						
<i>varav Miljöprövnings- delegationens ärenden</i>	14	28	1	19	24	0

1) Under 2021 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete med jordbrukarstöden och landsbygdsstöden skett i Jordbruksverkets IT-system. Dessa system är till största delen färdigbyggda men rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. För området jordbrukarstöd omfattar ärendestatistiken direktstöden och ansökan om utbetalning av kompensationsstöd, ekologisk produktion och miljöersättningarna för betesmarker och slåtterängar, vallodling, minskat kväveläckage samt skyddszoner. Statistik för ansökan om åtaganden och övriga stödformer ingår ej. För landsbygdsstöden (602) redovisas för 2021 komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden beträffande jordbrukarstöd (direktstöd, betesstöd och kompensationsstöd) och landsbygdsstöd från Jordbruksverkets IT system, BLIS.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell F

34 Infrastrukturplanering, vägar och järnvägar. Ökat antal ärenden med anledning av högre komplexitetsgrad och omfattning.

40-41 Hållbar samhällsplanering och boende. Ökat antal ärenden med anledning av uppdrag och stödhantering relaterade till coronapandemin. Även ökad komplexitet och omfattning i detaljplaner, transportplanering och behov av rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig planeringsdialog.

Tabell G – Överklagade beslut

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹⁾	Antal beslut ²⁾	Andel överklagade beslut ³⁾ (%)
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	7	1 690	0.4%
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	104	45 044	0.2%
201 Allmänna val	2	272	0.7%
25 Trafikföreskrifter	55	761	7.2%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	122	4 920	2.5%
30 Regional tillväxt	87	16 293	0.5%
34 Infrastrukturplanering	0	59	0.0%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	501	3 274	15.3%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	162	8 149	1.9%
42 Energi och klimat	0	97	0.0%
43 Kulturmiljö	3	1 441	0.2%
45 Samhällsskydd och beredskap	4	745	0.5%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	181	1 125	16.1%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	10	542	1.8%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	155	2 198	7.1%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	29	534	5.4%
54 Mineralfyndigheter	-	-	-
55 Miljöfarlig verksamhet	4	500	0.8%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	4	746	0.5%
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	33	3.0%
58 Restaurering	0	0	0.0%
60 Lantbruk och landsbygd	6	6 538	0,09%
61 Rennäring och fjällförvaltning	-	-	-
62 Fiske	0	260	0.0%
70 Folkhälsa	0	72	0.0%
80 Jämställdhet	0	49	0.0%
81 Nationella minoriteter	2	149	1.4%
82 Mänskliga rättigheter	0	37	0.0%
85 Integration	0	61	0.0%
10-85 Totalt antal ärenden	1 439	95 589	1.6%
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	2	24	8.3%

1) Avser beslut som överklagats till högre instans år 2021, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

2) Avser beslut som fattats av länsstyrelsen under år 2021.

3) Avser antalet överklagade beslut under år 2021 dividerat med antalet beslut under år 2021.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹⁾	varav antal ändrade beslut i högre instans ²⁾	Andel ändrade beslut (%) ³⁾
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	1	0	0.0%
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	92	16	17.0%
201 Allmänna val	2	0	0.0%
25 Trafikföreskrifter	40	6	15.0%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	97	3	3.1%
30 Regional tillväxt	73	1	1.4%
34 Infrastrukturplanering	0	0	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	485	110	22.7%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	91	2	2.2%
42 Energi och klimat	0	0	0
43 Kulturmiljö	11	3	27.3%
45 Samhällsskydd och beredskap	3	1	33.3%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	151	40	26.5%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	6	2	33.3%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	127	16	12.6%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	29	11	37.9%
54 Mineralfyndigheter	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	5	1	20.0%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5	2	40.0%
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	0	0.0%
58 Restaurering	0	0	0
60 Lantbruk och landsbygd	2	0	0.0%
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	0	0	0
70 Folkhälsa	0	0	0
80 Jämställdhet	0	0	0
81 Nationella minoriteter	2	0	0.0%
82 Mänskliga rättigheter	0	0	0
85 Integration	0	0	0
10-85 Totalt antal ärenden	1 223	214	17.5%
<i>varav Vattenmyndighetens ärenden</i>			
<i>varav Miljöprövningsdelegationens ärenden</i>	2	0	0

1) Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2021.

2) Avser beslut som ändrats under 2021 på grund av domar/beslut i högre instans.

3) Antal ändrade beslut i högre instans under år 2021 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under år 2021.

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina

Kommentar till Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans

52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen. Inom verksamhetsområdet handläggs strand-skyddsärenden, det vill säga granskningar och överprövningar av kommunala beslut om att meddela strandskyddsdispenser i länet. Det pågår ett förstärkningsprojekt inom ärendetypen vilket inneburit att ärendebalanserna arbetats ner. Till följd har ett större antal beslut fattats och flera beslut har även överklagats till högre instanser. Under året har vi fått ta del av ett flertal domar där vi kan konstatera att besluten håller väl i de överprövningar som gjorts.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2019–2021	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019
202 Anmälan om svenskt medborgarskap ¹⁾	45	90,8	70	95,1	26,2	33,4	15,5
204 Begravningsfrågor ¹⁾	45	92,6	71,4	90,2	20,6	31,1	21,5
212 Auktorisation av bevakningsföretag ¹⁾	180	52,9	80	100	199,2	120,4	81,1
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen ²⁾	90	90,6	98,3	91,8	22,2	10,7	24,9
282 Ansökan om förprovning djurstall ²⁾	56	100	100	100	8,1	9,5	6,5
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	92,6	94,2	94,2	28	28,7	28
403 Överklagade av lov, förhandsbesked	150	92,3	90,5	81,9	89,1	98,2	121,2
403 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	95,9	98	90,3	66,4	60,8	73,7
403 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	45,4	76,6	33,9	176,5	148,4	240,2
505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken m.fl. författn	180	26,2	12,5	11,1	435	615,2	645,3
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ Miljöbalken	42	76,6	77,8	75,6	31,8	33	33
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens ³⁾	21	95,8	98,1	95	10,3	9	10,8
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. Miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc) ^{2, 4)}	180	100	90,9	75	155,4	185,2	278,4
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	71,4	44,4	63,6	189,6	255,9	196,3
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	79,6	88,3	86,4	57,6	29,3	27,1

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2019–2021	Utfall (%) 2021	Utfall (%) 2020	Utfall (%) 2019	Medel-antal dagar 2021	Medel-antal dagar 2020	Medel-antal dagar 2019
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	95	95,8	93,9	12	11,9	11,8
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Företagsstöd ^{5, 6)}	180	31	54	15	356	245	542
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{5, 6)}	180	34	33	64	308	508	77
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{5, 6)}	180	79	15	73	130	1 082	172
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{5, 6)}	180	0	0	0	0	286	-
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{5, 6)}	180	0	0	0	0	0	-
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder- Företagsstöd ^{6, 7)}	120	87	94	80	66	55	74
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Projektstöd ^{6, 7)}	120	91	92	85	69	67	65
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – Miljöinvesteringar ^{6, 7)}	120	86	88	92	71	54	57 ⁸⁾
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Företagsstöd ^{6, 7)}	120	0	50	0	0	121	-
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – Projektstöd ^{6, 7)}	120	0	0	0	0	0	-
623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk	30	47,3	75,7	92,5	29,5	27,1	24,5
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	35,3	68,3	60,3	46,6	41	42,9

1) Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

2) Målet är satt från komplett ansökan.

3) Enligt 19 kap 3 b § Miljöbalken.

4) Ärendeslaget är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

5) Handläggningstid, ansökan om stöd: Mätning från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

6) Målet enligt SUSS PoF (Styr- och Uppföljningssystem i Samverkan för LB/Fiskestöden) Hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

7) Handläggningstid, ansökan om utbetalning: Mätning från att ansökan om utbetalning kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90% av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader.

8) Fel medelantal dagar i årsredovisning 2020.

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket

Kommentar till Tabell I – Handläggningstider

212 Auktorisation av bevakningsföretag. Handläggningstiderna inom auktorisation av bevakningsföretag har påverkats av personalomsättning och att det då tagit tid att lära upp och ta in ny personal.

403 Överklagade ärenden. För de här ärendena har vi tidigare haft en inhyrd konsult som under många år hanterat ärendegruppen. Ersättning för konsulten i form av ordinarie personal tillkom först andra halvåret vilket innebär att en ökad ärendebalans med längre handläggningstid som följd.

505 Överklagade kommunala beslut Miljöbalken. För de här ärendena har en beredningsorganisation initierades, bl a i syfte att ge enklare ärenden en enkel hantering. Ärenden som beredningsorganisationen identifierar som möjliga att omgående fatta beslut i hanteras direkt och därmed kortas handläggningstiden för dessa ärenden väsentligt gentemot tidigare.

602 Ansökan om stöd. På grund av budgetbrist har ärendebalanser ackumulerats i väntan på besked om nya budgetar för övergångsåren 2021–2022, vilket har fått negativa effekter på målen för handläggningstid. Utvidgade obligatoriska handläggningsrutiner kommer att visa sig i längre handläggningstider även framöver.

602 Ansökan om utbetalning. Samtidigt har vi i början av året kunnat fokusera på handläggning av utbetalningar eftersom få ansökningar om stöd kunde handläggas på grund av budgetbristen.

623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman. När det gäller förordnande av fisketillsynsman så har dessa fått prioriteras ner med anledning av att personal använts i pandemitillsynen.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppdrag/Uppgift	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (TKR)				
		2021	2020	Not
Verksamhetens intäkter				
	Intäkter av anslag	418 914	375 661	1
	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	36 746	37 496	2
	Intäkter av bidrag	210 053	167 558	3
	Finansiella intäkter	141	30	4
	Summa	665 853	580 745	
Verksamhetens kostnader				
	Kostnader för personal	-460 792	-396 154	5
	Kostnader för lokaler	-52 247	-49 859	6
	Övriga driftkostnader	-146 958	-132 035	7
	Finansiella kostnader	-23	-38	8
	Avskrivningar och nedskrivningar	-5 088	-5 822	9
	Summa	-665 108	-583 909	
Verksamhetsutfall		745	-3 163	
Uppbördsverksamhet				
	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	47 993	44 132	10
	Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-47 993	-44 132	11
	Saldo	0	0	
Transfereringar				
	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	70 443	72 420	12
	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	518 560	1 600 670	13
	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	152 714	250 581	14
	Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	11	-199	15
	Lämnade bidrag	-833 092	-1 803 295	16
	Saldo	-91 364	120 177	
Årets kapitalförändring		-90 619	117 014	17

Balansräkning

TILLGÅNGAR (TKR)	2021-12-31	2020-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Summa	0	0	18
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10 796	13 433	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9 330	10 917	
Summa	20 126	24 350	19
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	2 897	7 814	20
Fordringar hos andra myndigheter	58 855	69 030	21
Övriga kortfristiga fordringar	353 614	427 355	22
Summa	415 366	504 199	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	13 391	12 833	
Upplupna bidragsintäkter	35 225	39 992	
Övriga upplupna intäkter	10 220	9 583	
Summa	58 836	62 407	23
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	88 514	180	
Summa	88 514	180	24
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	209 389	131 117	25
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	258 978	369 039	26
Kassa och bank	148	150	27
Summa	468 515	500 305	
Summa tillgångar	1 051 357	1 091 441	

KAPITAL OCH SKULDER (TKR)	2021-12-31	2020-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	70	70	
Donationskapital	141	141	
Balanserad kapitalförändring	424 411	307 397	17
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-90 619	117 014	
Summa	334 002	424 621	28
Fonder			
Fonder	911	921	
Summa	911	921	15
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	163	17	29
Övriga avsättningar	5 514	2 739	30
Summa	5 678	2 757	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	19 939	24 164	31
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	38 564	63 290	32
Leverantörsskulder	22 087	5 778	33
Övriga kortfristiga skulder	15 866	18 173	34
Depositioner	258 989	369 079	35
Summa	355 445	480 484	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	38 471	36 012	
Oförbrukade bidrag	315 965	145 540	
Övriga förutbetalda intäkter	885	1 106	
Summa	355 321	182 658	36
Summa kapital och skulder	1 051 357	1 091 441	

Anslagsredovisning

Belopp i tkr

Anslag	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp	NOT
Utgiftsområde 1									
Rikets styrelse									
01 05 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	11 547	415 028	-453	0	-113	426 009	-413 617	12 392	37
01 07 001 003 Stadsbidrag till kommuner och regioner i förvaltningsområden m.m (ram)	802	64 580	-5 667	0	-802	58 913	-58 913	0	38
01 07 001 009 Nationellt uppföljnings- ansvar (ram)	166	3 300	500	0	-166	3 800	-3 798	2	39
01 07 001 010 Stöd för nationella minoriteter (ram)	24	6 520	1 400	0	-24	7 920	-7 919	1	40
01 07 002 001 Arbete med den nationella minoriteten romer (ram)	12	1 500	0	0	-12	1 500	-1 467	33	41
Utgiftsområde 13									
Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering									
13 02 002 009 Insatser mot rasism på arbets- marknaden (ram)	42	600	0	0	-42	600	-600	0	42
Utgiftsområde 18									
Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik									
18 01 008 001 Investeringsstöd för anordnande av hyres- bostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	3 000	3 000	0	0	-3 000	3 000	-3 000	0	43
Utgiftsområde 19									
Regional tillväxt									
19 01 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	0	100	0	0	0	100	-43	57	44
Summa	15 592	494 628	-4 220	0	-4 158	501 842	-489 357	12 485	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	NOT
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	6 000	6 676	
2537 Miljöskyddsavgift Tåktavgift	11 000	11 073	
2552 01 Stiftelser, tillsynsavgift	3 000	2 823	
2552 02 Stiftelser, registerhållningsavgift	3 000	3 119	
2552 03 Avgifter enligt avfallsförordningen	0	861	
2714 01 Sanktionsavgifter	19 000	19 914	
2714 05 Brott mot utlänningslagen	0	-4	
2811 9 Övriga inkomster	3 000	3 531	
Summa	45 000	47 993	10

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Belopp i tkr

Anslag / Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			NOT
		2021	2021	2022	2023	2024	
19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	0	0	0	0	0	0	44

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2022.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelse-genomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 %. Därutöver räknas timanställdas anställnings-omfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2021 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”
- ”Länsstyrelserna undantas enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningspost. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 50 tkr.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader såsom hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värder regleras i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. Immateriella anläggningstillgångar vid anskaffningsvärde på minst 100 tkr och för förbättringsutgifter på annans fastighet på minst 50 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer då de utsätts för extra stort slitage.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	3 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	4 år
IT-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrev 2021 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst vid försäljning redovisas som statskapital och återinvesteras i Jordfonden.

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Lönegarantifordran värderegleras kollektivt med 85,71 procent, vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Större avvikelser mellan åren kommenteras under respektive verksamhetsområde i resultatredovisningen.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2§ förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning	Andra uppdrag
Landshövding		
Österberg, Sven-Erik	1 569 925	Finansinspektionen
		Stiftelsen Skansen
		Gålöstiftelsen
		Helge Ax:son Johnsons stiftelse
Länsråd/Länsöverdirektör		
Von Sydow, Johan	834 464	Danviks hospital
tom 31 aug		Håkanssons fonder
		Stiftelsen Framtiden
		Stiftelsen Strandbergsska läkarinrättningen
		Stiftelsen Tyrestaskogen
		Arbetsmiljöverkets insynsråd
		Folkhälsomyndighetens insynsråd
		Stiftelsen Polisverkets understödsfond
		Stiftelsen Samhällshjälp
Ryding, Åsa	1 153 618	Stiftelsen Stockholms Fasta Försvar
varav Länsöverdirektör från 1 sep	388 000	Danviks hospital
		Håkanssons fonder
		Stiftelsen Framtiden
		Stiftelsen Strandbergsska läkarinrättningen
		Stiftelsen Polisverkets understödsfond
		Stiftelsen Samhällshjälp
Insynsråd		
Marika Markovits	0	Domprost i Stockholm
Margareta Stenbock von Rosen	0	VD Ornö Sjötrafik AB
Maria Lantz	0	Rektor Konstfack
Mats Gerdau	0	Ordförande i KSL samt KSO Nacka kommun
Robert Andrén	0	Generaldirektör Energimyndigheten
Meeri Wasberg	0	KSO Haninge kommun
Gunnar Larsson	0	Generaldirektör Kammarkollegiet
Mats Hedenström	0	Chef näringspolitiska avdelningen, Svensk Handel

Noter till resultaträkningen

Not	1	Intäkter av anslag	2021	2020
		01 05 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	408 557	368 813
		01 07 001 003 Stadsbidrag till kommuner och regioner i förvaltningsområden m.m (ram)	1 450	1 078
		01 07 001 009 Nationellt uppföljningsansvar (ram)	3 798	3 134
		01 07 001 010 Stöd för nationella minoriteter (ram)	-1	1
		01 07 002 001 Arbete med den nationella minoriteten romer (ram)	1 467	1 418
		13 02 002 009 Insatser mot rasism på arbetsmarknaden (ram)	600	958
		18 01 008 001 Investeringsskott för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	3 000	0
		19 01 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	43	259
		Summa intäkter av anslag	418 914	375 661

Skillnaden mellan summan av intäkter av anslag och utgifter i anslagsredovisningen återfinns i not 12 Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag .

Not	2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
		Offentligrättsliga avgifter	3 575	3 075
		Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	29 530	31 673
		Intäkter av andra ersättningar	3 641	2 748
		Summa	36 746	37 496
		<i>Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av</i>		
		Intäkter uthyrning	3 081	2 304
		Intäkter utbildning/konferenser	317	819
		Intäkter konsultuppdrag	20 568	22 167
		Intäkter övriga 4 § avgifter	5 564	6 383
			29 530	31 673

Den i separat tabell redovisad avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbar med denna not. Den separata tabellen avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bl.a. i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Not	3 Intäkter av bidrag	2021	2020
	Bidrag från statliga myndigheter varav	207 800	166 174
	Länsstyrelsen i Örebro län	113 907	73 547
	Naturvårdsverket	39 430	30 480
	Kammarkollegiet	11 109	15 020
	Havs- och vattenmyndigheten	6 899	12 716
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	6 231	7 765
	Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	5 559	2 264
	Statens jordbruksverk	5 557	8 783
	Socialstyrelsen	3 208	3 915
	Riksantikvarieämbetet	2 531	3 552
	Länsstyrelsen i Västmanlands län	2 528	1 146
	Länsstyrelsen i Kronobergs län	1 887	29
	Länsstyrelsen i Västra Götalands län	1 693	1 193
	Trafikverket	1 581	2 443
	Länsstyrelsen i Dalarnas län	1 295	514
	Post- och telestyrelsen	1 078	1 310
	Skatteverket	864	1 737
	Tillväxtverket	550	-518
	Skogsstyrelsen	493	317
	Jämställdhetsmyndigheten	430	0
	Lantmäteriet	381	-2 404
	Länsstyrelsen i Östergötlands län	190	0
	Länsstyrelsen i Jönköpings län	151	0
	Arbetsförmedlingen	80	112
	Affärsverket svenska kraftnät	51	0
	Lunds universitet	45	45
	Sveriges lantbruksuniversitet	35	-11
	Statens energimyndighet	21	1 119
	Regeringskansliet	17	-138
	Länsstyrelsen i Skåne län	7	0
	Ersättning sjuklönekostnader år 2020, Skatteverket/Försäkringskassan	0	959
	Kronofogdemyndigheten	0	326
	Länsstyrelsen i Kalmar län	0	260
	Länsstyrelsen i Uppsala län	0	200
	Länsstyrelsen i Gotlands län	0	78
	Folkhälsomyndigheten	0	54
	Göteborgs universitet	0	-2
	Migrationsverket	0	-55
	Kungl. Tekniska högskolan	0	-982
	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	-0	399
	Boverket	-3	0
	Stockholms universitet	-3	0
	Bidrag från övriga	2 253	1 384
	varav bidrag från EU:s fonder		
	ESF - sociala fonden	9	0
	EJFLU - landsbygdsutvecklingsfonden	317	-191
	Summa	210 053	167 558

Summa för år 2020 är oförändrad. Specifikaioner som fanns under Övriga har fördelats till rätt myndighet. Ökningen av bidragsintäkter beror framförallt på intäkter från Lst i Örebro för tillfälligt omsättningsbaserat statligt stöd för enskilda näringsidkare i samband med pandemin.

Not	4	Finansiella intäkter	2021	2020
		Räntekonto i Riksgälden	0	1
		Övriga finansiella intäkter	141	29
		Summa	141	30

Not	5	Kostnader för personal	2021	2020
		Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-301 632	-258 996
		<i>varav</i>		
		<i>Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)</i>	-1 006	-1 120
		Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-159 160	-137 157
		Summa	-460 792	-396 154

Ökningen på 64 638 tkr består av följande kostnader

Den största bakomliggande faktorn i kostnadsutvecklingen är en utökning av antalet anställda med anledning av tillkommande uppdrag på grund av pandemin, tex omsättningsbaserat statligt stöd till näringsidkare. Antal årsarbetskrafter har ökat med ca 80 på grund av pandemin.

Not	6	Kostnader för lokaler	2021	2020
		Kostnader för lokaler	-52 247	-49 859

Not	7	Övriga driftskostnader	2021	2020
		Övriga driftskostnader	-146 958	-132 035

Ökningen på 14 923 tkr består främst av utökade kostnader för datatjänster och konsulter. Det här hänger samman med den utökade verksamheten som tillkommit på grund av pandemin. Se även not 5 för personalkostnader.

Not	8	Finansiella kostnader	2021	2020
		Räntekostnader i Riksgälden	0	-19
		Övriga finansiella kostnader	-23	-20
		Summa	-23	-38

Not	9	Avskrivningar och nedskrivningar	2021	2020
		Avskrivningar och nedskrivningar	-5 088	-5 822

Not	10	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2019	2020	2021	2021
			utfall intäkter	utfall intäkter	budget intäkter	utfall intäkter
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål						
Enligt 2021 års regleringsbrev undantas länsstyrelserna enligt 6 kap 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag från att redovisa kostnaderna för avgiftsbelagd verksamhet i vilken intäkterna inte får disponeras. Som en följd av det ändras notens uppställning till att endast omfatta intäkter för 2019, 2020 och 2021.						
		2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	5 551	5 728	6 000	6 676
		2537 Miljöskyddsavgift	12 055	10 774	11 000	11 073
		2552 Övriga offentligrättsliga avgifter varav	6 876	5 789	6 000	6 803
		- Avgifter enligt stiftelseförordning	6 255	4 828		5 942
		- Avgifter enligt avfallsförordningen	621	961		861
		Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	14 599	21 842		23 441
		2714 Sanktionsavgifter	12 186	18 833	19 000	19 914
		2714 Brott mot utlänningslagen	1 195	0		-4
		2811 Övriga inkomster	1 218	3 009	3 000	3 531
		Summa avgifter redovisade mot inkomstitel	39 081	44 132		47 993

Kommentar: Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Not 11	Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	2021	2020
---------------	---	-------------	-------------

Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-47 993	-44 132
--	---------	---------

Not 12	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2021	2020
---------------	---	-------------	-------------

01 05 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	5 060	5 038
01 07 001 003 Statsbidrag till kommuner och regioner i förvaltningsområden (ram)	57 463	59 487
01 07 001 010 Stöd för nationella minoriteter (ram)	7 920	7 895
Summa	70 443	72 420

Not 13	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2021	2020
---------------	--	-------------	-------------

Från myndighet		
Kammarkollegiet	412 968	1 469 460
Naturvårdsverket	40 356	65 042
Socialstyrelsen	23 125	23 388
Havs- och vattenmyndigheten	21 967	18 802
Riksantikvarieämbetet	12 051	15 061
Trafikverket	3 547	3 116
Länsstyrelsen i Örebro län	3 489	4 711
Statens fastighetsverk	1 342	105
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	248	53
Länsstyrelsen i Västerbottens län	160	0
Migrationsverket	0	172
Regeringskansliet	-692	760
Summa	518 560	1 600 670

Den stora skillnaden mellan åren beror på erhållna medel från Kammarkollegiet för lönegaranti avseende konkurser, avskrivningar och bidrag till enskilda personer på grund av pandemin.

Not 14	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2021	2020
---------------	---	-------------	-------------

Kommuner	1 197	449
Övriga	30	121
Älgvårdsfonden	-11	199
Lönegaranti konkurser	6 613	121 562
Lönegaranti rekonstruktioner	144 885	128 250
Summa	152 714	250 581

Skillnaden beror på lönegarantiverksamheten, utdelning från konkurser och rekonstruktioner på grund av pandemin.

Not	15	Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2021	2020
		Ingående balans	921	722
		Årets förändring	-11	199
		Utgående balans	911	921
		Uppdelat på		
		Älgvårdsfonden		
		Ingående balans	913	713
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	-11	199
		Utgående balans	902	913
		Bygdemedel		
		Ingående balans	9	9
		Utgående balans	9	9
		Villkorsmedel		
		Utgående balans	0	0
		Flottgodsmedel		
		Utgående balans	0	0
Not	16	Lämnade bidrag	2021	2020
		Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-147 347	-169 470
		Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-685 745	-1 633 824
		Summa Lämnade bidrag	-833 092	-1 803 295
		inom verksamhetsområden		
		Lönegaranti	-645 888	-1 594 282
		Nationella minoritetsfrågor	-65 383	-67 382
		Miljömål	-23 412	-24 364
		Frågor inom mänskliga rättigheter	-20 125	-20 881
		Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-17 153	-5 930
		Efterbehandling av förorenade områden	-15 895	-53 795
		Byggnadsvård	-9 710	-12 598
		Samverkan, ledning och samordning	-5 943	0
		Allmänt och övergripande inom regional tillväxt	-5 060	-4 978
		Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)	-4 115	-54
		Dricksvattenförsörjning	-4 056	-2 935
		Fiskevård och fritidsfiske	-3 268	-2 199
		Jämställdhetsfrågor	-3 000	-6 156
		Integrationsfrågor	-2 875	-4 494
		Klimatanpassning	-2 411	0
		Kulturhistoriskt värdefulla miljöer	-1 794	-1 909
		Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön	-1 600	0
		Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-475	-524
		Stöd till fisket	-269	-440
		Regional projektverksamhet	-248	-53
		Jakt och viltvård	-233	-340

<i>Friluftsmål</i>	-100	-300
<i>Främjande insatser inom folkhälsoområdet</i>	-82	-50
<i>Allmänt och övergripande inom folkhälsa</i>	0	-804
<i>Miljöövervakning</i>	0	-121
<i>Tillsyn av vattenverksamhet</i>	0	-33
<i>Vattenskyddsområden</i>	0	1 330
	-833 092	-1 803 295

varav finansiering genom EU-fonder

Summa för år 2020 är oförändrad. Specifikaionen som fanns under Övriga har fördelats till rätt myndighet. Minskningen på lönegaranti avser mindre bidrag till enskilda personer jämfört med föregående år på grund av pandemin.

Not 17	Årets kapitalförändring	2021	2020
	Verksamhetsutfall		
	Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	95	955
	Avslutade externa medel RTA	649	-4 119
	Summa verksamhetsutfall	745	-3 163
	Uppbörd		
	Transfereringar		
	Avslutade externa medel RTA	0	4
	Lönegaranti konkurser	-51 918	59 983
	Lönegaranti rekonstruktioner	-39 446	60 190
	Summa transfereringar	-91 364	120 177
	Summa årets kapitalförändring	-90 619	117 014

Transfereringar avser lönegarantiverksamheten, utdelning, konkurser, rekonstruktioner samt bidragsutbetalningar förändringen beror på pandemin. Se även not 13,14 och 16.

Noter till balansräkningen

Not	18	Immateriella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
		Balanserade utgifter för utveckling		
		Ingående anskaffningsvärde	3 114	3 114
		Utgående anskaffningsvärde	3 114	3 114
		Ingående avskrivningar	-3 114	-3 114
		Utgående avskrivningar	-3 114	-3 114
		Bokfört värde	0	0
		Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
		Ingående anskaffningsvärde	524	524
		Utgående anskaffningsvärde	524	524
		Ingående avskrivningar	-524	-524
		Utgående avskrivningar	-524	-524
		Bokfört värde	0	0
		Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0
Not	19	Materiella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31
		Förbättringsutgifter på annans fastighet		
		Ingående anskaffningsvärde	24 051	24 002
		Årets anskaffning	0	49
		Utgående anskaffningsvärde	24 051	24 051
		Ingående avskrivningar	-10 618	-7 985
		Årets avskrivningar	-2 637	-2 633
		Utgående avskrivningar	-13 255	-10 618
		Bokfört värde	10 796	13 433
		Maskiner, inventarier, installationer mm.		
		Ingående anskaffningsvärde	31 019	30 651
		Årets anskaffning	863	368
		Utgående anskaffningsvärde	31 882	31 019
		Ingående avskrivningar	-20 102	-16 913
		Årets avskrivningar	-2 450	-3 189
		Utgående avskrivningar	-22 552	-20 102
		Bokfört värde	9 330	10 917

Pågående nyanläggningar

Bokfört värde 0 0

Bokfört värde materiella anläggningstillgångar 20 126 24 350

Not	20	Kundfordringar	2021-12-31	2020-12-31
		Kundfordringar - utomstatliga	2 897	7 814
		Summa	2 897	7 814

Posten fluktuerar beroende av när fakturering sker. En justering mellan Kundfordringar och Uppbördsfordringar har skett på ca 4 milj avser delvis osäkra fordringar som skickat till Kammarkollegiet för indrivning.

Not	21	Fordringar hos andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
		Diverse fordringar andra myndigheter	50 561	62 376
		Mervärdesskatt	8 293	6 654
		Summa	58 855	69 030

Posten fluktuerar beroende av när fakturering sker.

Not	22	Övriga kortfristiga fordringar	2021-12-31	2020-12-31
		Lönegarantifordringar	334 077	425 441
		Uppbördsfordringar	19 473	1 827
		Övriga kortfristiga fordringar	64	86
		Summa	353 614	427 355

Minskningen av Lönegarantifordran beror på minskade antal utbetalningar till följd av pandemin i kombination med högre avskrivningar under året. Se även not 13 och not 16.

Uppbördsfordringar fluktuerar beroende av när fakturering sker. Miljöskyddsavgifter ligger öppna med ca 10 milj då fakturering skett i mitten av december. En justering av osäkra fordringar på ca 4 milj har skett mellan kundfordringar, se not 20.

Not	23	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
		Förutbetalda kostnader		
		Förutbetalda hyror	12 696	12 117
		Övriga förutbetalda kostnader	695	716
		Summa förutbetalda kostnader	13 391	12 833

Upplupna bidragsintäkter

Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter varav	32 424	36 093
Statens jordbruksverk	10 068	9 374
Trafikverket	7 437	8 824
Kammarkollegiet	4 663	8 964
Havs- och vattenmyndigheten	2 822	1 937
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	2 713	1 382
Länsstyrelsen i Örebro län	2 367	4 299
Post- och telestyrelsen	701	0
Skatteverket	661	0
Socialstyrelsen	523	0
Naturvårdsverket	149	0

	<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	120	51
	<i>Tillväxtverket</i>	110	0
	<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	29	0
	<i>Skogsstyrelsen</i>	25	0
	<i>Lantmäteriet</i>	18	1 089
	<i>Länsstyrelsen i Kronobergs län</i>	10	0
	<i>Länsstyrelsen i Skåne län</i>	7	0
	<i>Länsstyrelsen i Västra Götalands län</i>	2	0
	<i>Statens energimyndighet</i>	0	170
	<i>Boverket</i>	0	3
	Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	2 801	3 898
	<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
	<i>ESF - sociala fonden</i>	9	0
	<i>EJFLU - landsbygdsutvecklingsfonden</i>	1 059	742
	Totala upplupna bidragsintäkter	35 225	39 992
	Övriga upplupna intäkter	10 220	9 583
	Summa periodavgränsningsposter	58 836	62 407
Not 24	Avräkning med statsverket	2021-12-31	2020-12-31
	Uppbörd		
	Ingående balans	-7 131	-7 895
	Redovisat mot inkomstitel	-47 993	-44 132
	Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	30 252	44 896
	Skulder avseende uppbörd	-24 873	-7 131
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Redovisat mot anslag	75 739	74 230
	Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde	-74 511	-74 230
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	1 228	0
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-11 547	-4 262
	Redovisat mot anslag	413 617	373 851
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-414 575	-381 136
	Återbetalning av anslagsmedel	113	0
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-12 392	-11 547
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
	Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
	Ingående balans	18 858	75 729
	Inbetalningar i icke räntebärande flöde	1 559 228	2 141 264
	Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-1 497 795	-2 227 470
	Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	44 259	29 334

	Övriga fordringar på statens centralkonto	124 550	18 858
	Summa utgående balans avräkning med statsverket	88 514	180
Not 25	Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
	Räntekonto i Riksgälden	209 389	131 117
	Räntekontokrediten enligt regleringsbrevet på 16 000 tkr har inte utnyttjats under året		
Not 26	Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
	Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	258 978	369 039
	En enskild återbetalning av tvångsinlösta aktier har skett med 102 milj enligt 22 kap. 21 § aktiebolagslagen 2005:551 och lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet. Vilket förklarar den stora skillnaden mellan åren. Se även not 35.		
Not 27	Kassa och bank	2021-12-31	2020-12-31
	Bank A	134	134
	Bank B	7	7
	Bank C	9	9
	Valutakonto 1	-1	0
	Summa	148	150

Valutakonto avser dragen ränta på balansdagen 31 dec. Reglering har skett kassamässigt i januari 2022.

Not 28 Förändring av myndighetskapitalet

	Stats-kapital	Dona-tions-kapital	Balanserad kapital-förändring, anslags-finansierad verksamhet	Balanserad kapital-förändring, avgifts-belagd verksamhet	Balanserad kapital-förändring, bidrags-finansierad verksamhet	Kapital-förändring enligt resultat-räkning	Summa
Utgående balans 2020							
<i>varav</i>	70	141	0	-2 431	309 827	117 014	424 621
H Elmqvist fond	0	83	0	0	0	0	83
Naturvårdsrådet - Skötselrådet	0	51	0	0	0	0	51
Stiftelsen Solstickan	0	7	0	0	0	0	7
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	-2 417	0	955	-1 462
Avslutade externa medel RTA	0	0	0	0	4 534	-4 115	419
Semesterlöne- och löneskuld	0	0	0	-14	0	0	-14
Lönegaranti konkurser	0	0	0	0	273 034	59 983	333 017
Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	0	32 260	60 190	92 451
Ingående balans 2021	70	141	0	-2 431	309 827	117 014	424 621
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	955	116 059	-117 014	0
<i>Årets förändring varav</i>							
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	95	95
Avslutade externa medel RTA	0	0	0	0	0	649	649
Lönegaranti konkurser	0	0	0	0	0	-51 918	-51 918
Lönegaranti rekonstruktioner	0	0	0	0	0	-39 446	-39 446
Summa årets förändring	0	0	0	0	0	-90 619	-90 619
Utgående balans 2021	70	141	0	-1 476	425 886	-90 619	334 002

Not	29	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående avsättningar	17	88
		Årets pensionskostnader	210	-2
		Årets pensionsutbetalningar	-64	-69
		Utgående avsättning	163	17

Förändringen beror ett nytt beslut om delpension.

Not	30	Övriga avsättningar	2021-12-31	2020-12-31
		Lokalt omställningsarbete		
		Årets förändring	290	757
		Utgående balans	3 029	2 739
		Omstruktureringsåtgärder		
		Årets förändring	2 485	0
		Utgående balans	2 485	0
		Summa övriga avsättningar	5 514	2 739

Under året har utbildning skett enligt plan med en total kostnad på 438 tkr och kostnader för webbutrustning för hemmabruk 158 tkr. Omstrukturering med anledning av att tre uppdrag avslutats vilket påverkar 5 personer under en genomsnittsperiod av 7,5 månader.

Not	31	Lån i Riksgäldskontoret	2021-12-31	2020-12-31
		Ingående balans	24 164	29 229
		Under året upptagna lån	863	763
		Årets amorteringar	-5 088	-5 828
		Utgående balans	19 939	24 164
		Beviljad låneram	29 000	34 000

Not	32	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2021-12-31	2020-12-31
		Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	19 694	41 339
		Lagstadgade arbetsgivaravgifter	18 648	21 440
		Mervärdesskatt	222	512
		Summa	38 564	63 290

Lagstadgade arbetsgivaravgifter innefattar både anställd personal samt lönegaranti. Leverantörs skulderna varierar beroende på när betalning sker.

Not	33	Leverantörsskulder	2021-12-31	2020-12-31
		Leverantörsskulder	22 087	5 778

Leverantörs skulderna varierar beroende på när betalning sker.

Not	34	Övriga kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31
		Personalens källskatt	7 301	6 278
		Övriga kortfristiga skulder	8 565	11 895
		<i>Bestående av</i>		
		<i>Preliminärskatt lönegaranti</i>	8 506	11 991
		<i>Transfereringar under utbetalning</i>	40	0
		<i>EU-medel för vidarebefordran</i>	-1	0
		<i>Övrigt</i>	20	-95
		Summa	15 866	18 173

Not	35	Depositioner	2021-12-31	2020-12-31
		Depositioner	258 989	369 079

En enskild återbetalning av tvångsinlösta aktier har skett med 102 milj enligt 22 kap. 21 § aktiebolagslagen 2005:551 och lagen (1927:56) om nedsättning av pengar hos myndighet. Vilket förklarar den stora skillnaden mellan åren. Se även not 26.

Not	36	Periodavgränsningsposter	2021-12-31	2020-12-31
-----	----	--------------------------	------------	------------

Upplupna kostnader

Upplupna löner, arvoden inkl social avg	2 984	2 354
Upplupna semesterlöner inkl social avg	32 775	29 596
Övriga upplupna kostnader	2 712	4 062
Summa upplupna kostnader	38 471	36 012

Oförbrukade bidrag från annan myndighet	306 229	136 996
varav		

Länsstyrelsen i Örebro län	247 269	57 833
Naturvårdsverket	34 962	51 833
Havs- och vattenmyndigheten	6 773	8 892
Länsstyrelsen i Östergötlands län	5 386	0
Riksantikvarieämbetet	3 134	1 353
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	2 926	4 773
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	2 779	2 205
Lantmäteriet	2 444	3 896
Regeringskansliet	1 349	657
Post- och telestyrelsen	1 091	106
Kammarkollegiet	982	924
Trafikverket	744	2 750
Länsstyrelsen i Dalarnas län	666	729
Statens jordbruksverk	601	785
Socialstyrelsen	180	-337
Länsstyrelsen i Uppsala län	172	172
Sveriges lantbruksuniversitet	107	128
Statens energimyndighet	106	518
Kungl. Tekniska högskolan	52	52
Länsstyrelsen i Jönköpings län	28	0
Stockholms universitet	3	0
Länsstyrelsen i Kronobergs län	0	27
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	0	41
Affärsverket svenska kraftnät	0	51
Skogsstyrelsen	0	14
Energimarknadsinspektionen	-10	-10
Vägverket	-51	-51
Tillväxtverket	-76	-76
Arbetsförmedlingen	-410	-410
Statens fastighetsverk	-924	418
Länsstyrelsen i Västmanlands län	-1 656	872
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	-2 401	-1 148

Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:

- Inom tre månader	20 223	13 700
- mer än tre månader till ett år	235 449	89 048
- mer än ett år till tre år	40 446	27 399
- mer än tre år	10 111	6 850

Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner

9 736 8 544

varav finansiering genom EU-fonder

Summa oförbrukade bidrag

315 965 145 540

Övriga förutbetalda intäkter

Övriga förutbetalda intäkter, utomstatliga

885 1 106

Summa förutbetalda intäkter

885 1 106

Summa periodavgränsningsposter

355 321 182 658

Noter i anslagsredovisningen

Belopp i tkr

	Anslag/Benämning	Villkor	Belopp	Utfall
NOT 37	01 05 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	Anslagskredit	12 450	0
		Anslagsbehållning som disponeras, 3 %	12 437	12 392
		Kredit på räntekonto	16 000	0
		Låneram för anläggningstillgångar	29 000	19 939
		Finansiering av förvaltningskostnader hos Region Stockholm	5 060	5 060
		Av föregående års överskjutande anslagsbehållning över 3 % har 113 tkr återbetalts. En omdisponering av anslaget har minskat med 437 tkr.		
NOT 38	01 07 001 003 Statsbidrag till kommuner och regioner i förvaltnings- områden m.m. (ram)	Anslagskredit	0	
		Anslagsbehållning som disponeras	Inget	
		Finansiering av samordning, kunskapshöjande insatser, informations- och utbildningsinsatser i samråd med Sametinget	1 450	1 450
		Finansiering av bidrag till Sverigefinlänarnas delegation för att stärka sverigefinnars samråd och dialog med kommunerna i förvaltningsområdet för det finska språket	400	400
		Finansiering av bidrag till Svenska torne-dalingarnas riksförbund för att stärka torne-dalingarnas samråd och dialog med kommunerna i förvaltningsområdet för meänkieli	400	400
		Ingående överföringsbelopp från 2020 på 802 tkr är indraget. En omdisponering har minskat anslaget med 5.667 tkr		
NOT 39	01 07 001 009 Nationellt uppföljningsansvar (ram)	Anslagskredit	0	
		Anslagsbehållning som disponeras Anslagsposten får användas för utgifter för uppföljning enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk samt för administrativa utgifter för fördelning av stöd enligt förordningen (2005:765) om statsbidrag för nationella minoriteter	Inget	
		Ingående överföringsbelopp från 2020 på 166 tkr är indraget. En omdisponering har ökat anslaget med 500 tkr		
NOT 40	01 07 001 010 Stöd för nationella minoriteter (ram)	Anslagskredit	0	
		Anslagsbehållning som disponeras Anslagsposten används till utbetalning av bidrag till organisationer som företräder nationella minoriteter. Vid beräkning av fördelningen av statsbidraget ska en sådan fast del som avses i 3 § förordningen (2005:765) uppgå till minst	1 050	1 050
		Ingående överföringsbelopp från 2020 på 24 tkr är indraget. En omdisponering har ökat anslaget med 1.400 tkr		

NOT 41	01 07 002 001 Arbete med den nationella minoriteten romer (ram)	Anslagskredit Anslagsbehållning som disponeras Anslagsposten får användas för utgifter avseende uppdrag att under 2020-2023 samordna, följa upp och genomföra insatser inom ramen för strategin för romsk inkludering i enlighet med regeringens beslut den 19 december 2019 (Ku2019/02101).	0 Inget	
Ingående överföringsbelopp från 2020 på 12 tkr är indraget.				
NOT 42	13 02 002 009 Insatser mot rasism på arbetsmarknaden (ram)	Anslagskredit Anslagsbehållning som disponeras Anslagsposten får användas för utgifter för att samordna arbetet med att utveckla länsstyrelsernas arbete mot rasism på arbetsmarknaden enligt regeringens beslut den 2 juli 2020 (A2020/01514).	0 inget	
Ingående överföringsbelopp från 2020 på 42 tkr är indraget.				
NOT 43	18 01 008 001 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande - del till Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	Anslagskredit Anslagsbehållning som disponeras Anslagsposten får användas för att finansiera en stödfunktion för samtliga länsstyrelser i frågor rörande investeringsstödet	0 inget	
Ingående överföringsbelopp från 2020 på 3.000 tkr är indraget.				
NOT 44	19 01 001 001 Länsstyrelsen i Stockholms län (ram)	Anslagskredit Anslagsbehållning som disponeras Uppföljning och utvärdering Beställningsbemyndigande	5 inget 100 0	0 0 0

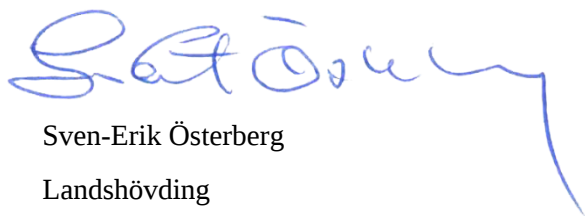
Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Årsredovisningen är beslutad den 17 februari 2022.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 17 februari 2022

Sven-Erik Österberg

Landshövding

Bilagor

Bilaga A. Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p3	Följa tillståndet i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p4	Främja samverkan	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
2§ p5	Ansvara för angivna tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltnings och trafikföreskrifter
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar
3§ p11	Fiske	Areella näringar
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av sektorsövergripande områden

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av sektorsövergripande områden
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd
7§	Geografiskt områdesansvar enligt förordningen (2015:1052)	Samhällsskydd och beredskap
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Bilaga B. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller åiterrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Regionalt livsmedelsstrategiarbete	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A3 Målsättningar för hantering av EU-stöd	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A4 Handlingsplan för grön infrastruktur	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Nationella målen för kulturmiljöarbetet	1 Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Kulturmiljö	Alla län
1A6 Förorenade områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Cirkulär ekonomi	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla Län
1A9 Nationella planen för moderna miljövillkor	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A10 EU:s gemensamma jordbrukspolitik	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A11 Landsbygdsprogrammet samt Havs- och fiskeriprogrammet	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A12 Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1B1 Civilt försvar och beredskapsplanering	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
1B3 Invasiva främmande arter	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1B4 Naturvård, artbevarande m.m.	Mål och åter-rapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1C1 Regionalt tillväxtarbetet och samverkan med regionerna	Mål och åter-rapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C2 Mål i regionala utvecklingsstrategin	Mål och åter-rapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C3 Förenkla för företag	Mål och åter-rapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Integrering av sektorsövergripande områden	Alla län
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och åter-rapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D2 Kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen	Mål och åter-rapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D6 Ersättning för skada på fisk och fiskeredskap	Mål och åter-rapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Alla län
1D7 ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Mål och åter-rapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1E1 Struktur för åter-rapportering enligt 2 § förordningen med länsstyrelseinstruktion	Mål och åter-rapporteringskrav / E. Övrigt	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2.1 ÅR i enhetlig struktur, redovisning av statistik enligt VÄS m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B22 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3E4 Kompetensinsats riskbaserat informationssäkerhetsarbete	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Samhällsskydd och beredskap	Alla län

Bilaga C. Övriga uppdrag, förordningar m.m. som redovisas i årsredovisningen

Bilagan innehåller regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att åiterrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag att bistå Rådet för hållbara städer i dess arbete (M2017/03235/-Mm), 2017-12-18	Utveckling av hållbara städer	Hållbar samhällsplanering och boende

Bilaga D. Regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2021 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2022-02-22	Lst Örebro
2.3 Redovisa antalet årsarbetskrafter	Organisationsstyrning	2021-03-15	Miljödepartementet
3A1 Minskat och förenklat uppgiftslämnande	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Näringsdepartementet
3A2 Naturnära jobb	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-15	Näringsdepartementet
3A3 Energi- och klimatpolitiska målen	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-25	Lst Dalarna redovisar till Miljödepartementet (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3A5 Stöd till kommunernas kontinuitetsplanering	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-04-15 2021-09-30 2022-02-28 2023-02-22	Dricksvatten Lst Jönköping redovisar till Näringsdepartementet Avloppsrening Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3A6 Resultat och effekter av arbetet med att skydda dricksvatten	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-03-01	Lst Kalmar redovisar till Miljödepartementet (kopia till Näringsdepartementet)
3A7 Kostnader för hantering av EU-stöden	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2021-02-01	Näringsdepartementet
3A8 Föregående års fisketillsyn	3 Uppdrag / A. Nationella mål	2022-02-01	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Näringsdepartementet)

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporterings-datum	Rapporterat till
3B1 Aktiviteter på demokratiområdet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-03-15	Lst Jönköping redovisar till Kulturdepartementet
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3B3 Stödja kommunerna i deras arbete med att motverka vräkningar	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-15	Boverket i enlighet med förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar
3B4 Planeringsunderlag för kulturmiljöer inom havsplanering	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2023-01-31	Lst Västra Götaland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B6 Civilt försvar och krisberedskap	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-10-31	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (kopia till Justitiedepartementet)
3B7 Restaurering och anläggning av våtmarker	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Gotland redovisar till Miljödepartementet
3B8 Regionala arbetet med friluftspolitiken	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B9 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Lst Västernorrland redovisar till Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B10 Naturvård m.m.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Miljödepartementet)
3B11 Förutsättningar för vilda pollinatörer i landskapet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3B12 Skydd av tätortsnära natur	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-09-30	Lst Stockholm, Skåne och Västra Götaland redovisar till Miljödepartementet
3B13 Förslag på Natura 2000-områden för gråsäl	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-09-30	Havs- och vattenmyndigheten
3B14 Minska spridning av granbarkborrar från skyddade områden	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-01	Lst Kronoberg redovisar till Näringsdepartementet
3B15 Statlig närvaro och service i länet	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	-	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3B16 Funktionshinderpolitiska strategier och planer	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-12-14 2022-12-13 2024-03-01	Socialdepartementet
3B17 Tillämpningen av barns rättigheter	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-03-01 2022-03-01 2023-03-31	Lst Dalarna redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B18 Tillämpning av lagen	3 Uppdrag / B.	2021-11-12	Lst Stockholm och Sametinget

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporteringsdatum	Rapporterat till
(2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	Samordnande och sektorsövergripande		(kopia till Kulturdepartementet)
3B19 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-04-06	Lst Stockholm redovisar till Kulturdepartementet
3B20 Utveckla utbildningsmaterialet inom samhällsorienteringen	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2021-06-30	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B21 Lägesbilder om mottagandet av nyanlända och asylsökande	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B23 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för mottagandet av vissa nyanlända invandrare	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B24 Kommuners beredskap och mottagningskapacitet för ensamkommande barn och unga	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B25 Insatser för asylsökande m.fl.	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B26 Redogöra för vilka insatser som ersättning lämnats enligt 37 och 37 a §§	3 Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B27 Redovisning om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B28 Redovisning om portalen informationsverige.se	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Västra Götaland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3B29 goda exempel på uppsökande och motiverande arbete för att nå utrikes födda kvinnor	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2022-02-25	Lst Värmland redovisar till Arbetsmarknadsdepartementet
3C1 redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C2 redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-03-31	Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten redovisar till Näringsdepartementet
3C3 Lämna utgiftsprognoser m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Tillväxtverket
3C4 Bredbandsutbyggnad	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-01-31	Post- och telestyrelsen (kopia till Infrastrukturdepartementet)
3C5 Grundläggande betaltjänster	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2021-12-01	Lst Dalarna redovisar till Infrastrukturdepartementet
3C6 Plan för det fortsatta arbetet	Uppdrag / C.	2021-04-01	Lst Dalarna redovisar till

Uppdrag i regleringsbrev 2021	Område	Rapporterings-datum	Rapporterat till
med omarrondering av mark	Främjande av länets utveckling		Näringsdepartementet
3C7 Länsstrategier för jämställdhetsintegrering	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-02-22	Arbetsmarknadsdepartementet
3C8 förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2022-03-11	Arbetsmarknadsdepartementet
3D1 Byggnadsnämndernas tillsynsarbete	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-01-31	Boverket (kopia till Finansdepartementet)
3D2 Tillsynsutveckling enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket
3D3 Förberedelse för uppgiftslämnande till Naturvårdsverket	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-11-30	Lst Skåne redovisar till Miljödepartementet
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-03-31	Lst Västernorrland redovisar till Miljödepartementet
3D5 Beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-02-15	Naturvårdsverket (kopia till Miljödepartementet)
3D6 Effektiv och rättssäker tillsyn	Uppdrag / D. Tillsyn	2021-10-01	Lst Västernorrland redovisar till Finansdepartementet
3D7 Effektivisera prövningsverksamheten	Uppdrag / D. Tillsyn	2022-10-03	Lst Blekinge redovisar till Finansdepartementet
3E2 Indelning av hur länsstyrelserna ska redovisa avgiftsbelagd verksamhet	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-09-30	Lst Örebro redovisar till Finansdepartementet
3E3 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2021-02-05 2021-04-29 2021-06-30 2021-10-25	Hermes

Länsstyrelsen i Stockholm
– en samlande kraft för en
hållbar framtid.

Länsstyrelsen Stockholm
Telefon: 010-223 10 00
www.lansstyrelsen.se/stockholm